

Pla de desenvolupament cultural Canovelles

Pla de desenvolupament cultural

Canovelles

2024

Presentació

La cultura és una eina transformadora que ajuda a construir una societat més integradora i justa, i la fa avançar. L'entendem com un dret social fonamental, un espai de llibertat que influeix directament en la identitat i la dignitat de cada persona, però també en la vida col·lectiva dels veïns i veïnes del nostre poble.

Canovelles és un poble d'una gran diversitat cultural. Un poble mil·lenari que, al llarg de la seva història, ha acollit moltes persones de diferents orígens. Durant molts anys s'ha creat un gran teixit associatiu amb entitats arrelades i diverses, que han estat el motor de moltes iniciatives culturals, i d'altra índole, que han fet créixer i avançar aquest poble i a les quals cal seguir ajudant amb el suport necessari per garantir la seva continuïtat. Però també hem de donar visibilitat i espai a persones que han arribat en el decurs de les últimes dècades, fent-les participar i motivant els seus interessos perquè també se sentin reconegudes i formin part activa d'aquest municipi.

Canovelles també compta amb una bona dotació d'equipaments culturals al servei de les persones perquè, des de fa temps, s'ha entès que els espais afavoreixen el coneixement, la participació i la interrelació ciutadana, el desenvolupament artístic i la creativitat dels nostres veïns i veïnes. Per tant, ens hem d'esforçar a mantenir aquests equipaments, adequar-los a les noves necessitats i fer-los més sostenibles i transitables, perquè siguin generadors d'experiències que deixin empremta.

Som un poble d'una riquesa patrimonial excepcional. Recentment, amb les troballes del Jaciment Neolític de Ca l'Estrada II, hem descobert que aquest poble mil·lenari acollidor, ja ho havia sigut per aquelles primeres civilitzacions. En aquest sentit, hem de trobar en aquest patrimoni l'eina integradora per generar sentiment de pertinença i orgull de poble. Volem compartir-lo i volem ser reconeguts per aquesta excepcionalitat.

Reconeixem tot el recorregut, la feina feta, la dedicació de totes les persones que durant tots aquests anys han treballat i estant treballant de valent en l'àmbit de la cultura al nostre poble. Tanmateix, conscients que la societat evoluciona, que ens planteja nous escenaris i nous reptes per abordar, vam veure la necessitat d'aturar-nos, deixar-nos un temps per revisar, ordenar i marcar un full de ruta en la nostra política cultural. És per això que vam demanar suport al Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) de la Diputació de Barcelona per tal d'iniciar aquest procés de reflexió, participació i definició conjunta de l'estratègia cultural a desenvolupar i que es recull a continuació en aquest document.

El Pla d'Acció Cultural de Canovelles ha estat elaborat de manera participativa i vull agrair a totes les persones que amb la seva mirada, expertesa i voluntat han contribuït al resultat d'aquest treball. Estic segura que aquest pla serà una oportunitat per millorar les nostres polítiques culturals i que afavorirà la qualitat de vida dels nostres veïns i veïnes.

Yolanda Sánchez
Regidora de cultura

Índex

1. Introducció	4
2. Metodologia i espais participatius	5
3. Diagnòstic	7
3.1 Territori i població	7
3.1.1. Territori.....	8
3.1.2. Història	9
3.1.3. Població.....	10
3.1.4. Característiques socioeconòmiques.....	14
3.1.5. Desenvolupament local	15
3.1.6. Síntesi de territori i població	18
3.2. Recursos culturals	19
3.2.1 Patrimoni	19
3.2.2. Equipaments culturals	31
3.2.3 Altres equipaments.....	44
3.2.4 Altres espais culturals	59
3.2.5 Estàndards i consideracions dels equipaments culturals	60
3.2.6 Associacionisme cultural	63
3.2.7 Activitat i programació cultural.....	70
3.2.8 Relació entre cultura i educació	82
3.2.9 Comunicació.....	86
3.2.10. L'Ajuntament	91
4. Estratègia	101
4.1 Reptes del municipi.....	102
4.2 Valors.....	103
4.3 Eixos i objectius	105
4.4 Programes	108
4.5 Accions	110
4.6 Quadre de resum de l'arquitectura del Pla de Desenvolupament Cultural..	134
4.7 Conclusions	135
5. Annex	136

1. Introducció

L'Ajuntament de Canovelles ha sol·licitat a l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona un Pla de Desenvolupament Cultural que s'ha encarregat a la productora cultural La Sullivan, amb l'acompanyament i col·laboració activa del Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC) de la Diputació de Barcelona. A la sol·licitud feta per l'Ajuntament de Canovelles s'hi feia constar la necessitat d'elaborar un diagnòstic de les polítiques culturals i les activitats en l'àmbit de la cultura que esdevenen al municipi anualment que fos capaç d'aplicar una mirada ampla i transversal i de tenir en compte diferents eixos a la vegada com són, per exemple, l'edat o l'origen, considerant les característiques del municipi i del seu ecosistema cultural, a més de l'alt percentatge d'immigració i el fet que els nivells educatius i de renda són baixos.

El Pla de Desenvolupament Cultural s'inicia amb l'elaboració d'una diagnosi que permet definir uns eixos estratègics que es constituïran en el full de ruta per a les polítiques públiques i accions culturals de Canovelles, alineat amb els Eixos Estratègics del Pla de Desenvolupament Municipal 2023-2027. Garanteix i potencia el que l'Ajuntament de Canovelles va demanar des d'un inici: partir de la cultura com a dret, és a dir, tenir en compte "el dret de les persones a participar en la vida cultural de la comunitat, diversificant l'oferta d'activitats i el disseny de les polítiques en l'àmbit de la cultura, i creant espais de transformació de l'oci de consum cap a l'oci i el temps lliure dedicats a la cultura i els vincles socials". En aquest sentit, la pregunta que impulsa la creació d'aquest Pla és: està l'Ajuntament facilitant l'exercici d'aquest dret a Canovelles?

A més de l'oportunitat que implica el Pla pel fet de coincidir amb l'inici de mandat, també ho són els plans que s'han desenvolupat en altres àmbits, com ara el Pla Local de Joventut (2024-2028) o el primer Pla Local d'Igualtat de Gènere i LGTBI (2023-2027), que aquesta proposta té en compte. És així, en relació a la feina ja desenvolupada fins ara, que s'ha elaborat aquest document, considerant que hi ha dos eixos clau que han d'articular des de la base tot el Pla: la participació cultural, especialment en clau de joventut i d'origen, i l'accent en les oportunitats que obren els vincles entre educació i cultura.

A més d'aquests dos eixos en clau interseccional, el Pla també posa l'accent en la necessitat de fomentar una identitat canovellina positiva, articulada en contra de la imatge amb què apareix sovint Canovelles als mitjans.

2. Metodologia i espais participatius

El Pla de Desenvolupament de Canovelles es desenvolupa en quatre fases de treball coherents amb els objectius que persegueix:

1. Fase prèvia, per a consensuar els objectius principals i específics, constituir els òrgans de seguiment del Pla, i recopilar tot el material necessari per a l'elaboració de la diagnosi.

2. Fase de diagnòstic, amb l'anàlisi de les fonts d'informació detectades i facilitades principalment per l'Ajuntament de Canovelles (especialment a través del Departament de Cultura), per la Diputació de Barcelona (a través del Centre d'Estudis i Recursos Culturals, CERC) i també altres fons d'informació externes, i que inclou l'organització de sessions grupals i entrevistes.

3. Fase de definició estratègica, per dissenyar el full de ruta a partir del diagnòstic i la pròpia realitat de Canovelles, de forma ordenada i amb una estructura coherent, des dels aspectes més conceptuals i de valors fins als més pràctics i d'accions.

4. Fase d'aprovació i desenvolupament, amb una proposta general de mecanismes d'implementació.

El procés de diagnòstic implica ordenar tota la informació per tal que els continguts siguin útils per conèixer i entendre la realitat cultural de Canovelles, i actuar-ne en conseqüència. Això implica tant l'anàlisi de dades estadístiques (d'organismes oficials, de registres administratius, etc.) com de fonts documentals (memòries d'activitat, plans, documentació administrativa, entrevistes publicades a mitjans, etc.).

Aquest exercici obliga també a la generació d'informació a partir de la recollida de veus i mirades d'informants clau. Per això, per a l'elaboració del diagnòstic i el disseny de l'estratègia, s'han dut a terme aquestes accions:

a) Creació d'un grup motor de treball. Un grup format per Sandra Sáez (tècnica de cultura), Montserrat Coll (Cap de l'Àrea de Serveis a les Persones), Miquel Fusté (tècnic de cultura), Sílvia Sanz (directora de la Biblioteca Frederica Montseny) i Yolanda Sánchez (primera tinent d'Alcalde, coordinadora de l'Àrea d'Acció comunitària, cicles de vida i serveis a les persones, i regidora de Drets Socials i de Cultura i Participació ciutadana). Aquest grup estable, del qual també en formen part la productora cultural La Sullivan i el CERC, ens permet avaluar de manera puntual la feina feta, resoldre dubtes de manera àgil i coordinar les accions necessàries per dur a terme el Pla de Desenvolupament.

b) *Focus group*. Quatre grups diferents vinculats a la diversitat d'agents clau: 1) personal tècnic municipal de l'Àrea de Serveis a les Persones, 2) membres de la Taula d'entitats culturals, 3) un grup format per diversos joves de Canovelles implicats en entitats culturals del municipi i 4) participants del Consell d'Infants¹.

---

¹ Annex 2. I. Focus group del Pla de Desenvolupament Cultural.

c) Entrevistes en profunditat: Set entrevistes extenses (d'una hora de durada) i en profunditat amb persones que representen o que treballen amb públics clau per al desenvolupament del Pla de Desenvolupament: Yolanda Sánchez (Regidora de Cultura i Drets Socials), Paula Campos (educadora d'El Local), Marcos López (mestre de secundària a l'Institut Bellullà), Cristina Soto (educadora de carrer i part del Servei d'Acompanyament Juvenil La Kl@b), Montse Pubill (de l'Associació de Dones Gitanes de Canovelles), Fatoumaly Seydi (contacte suggerit per La Kl@b com a persona influent dins de la comunitat senegalesa) i Francesc Puigdollers (tècnic de festes i antic educador d'El Local)².

La major part d'aquestes sessions s'han dut a terme *in situ* a diversos equipaments públics de Canovelles com són la Biblioteca Frederica Montseny, el Centre de Cultura i Arts Can Palots i El Local, Centre Municipal d'Iniciatives Juvenils.

---

² A l'Annex 2 es poden consultar els guions de totes les entrevistes.

3. Diagnòstic

3.1 Territori i població

Una primera anàlisi descriptiva dels elements sociodemogràfics que defineixen la realitat social de la ciutat proporciona un marc per situar en context la situació de Canovelles, explorant condicionants bàsics, oportunitats i limitacions. Per realitzar aquesta mirada, s'atenen quatre blocs de continguts:

3.1	Territori	A nivell intern, s'atén l'estructura urbana de la ciutat i com s'organitza sobre el territori. Es tenen en compte també elements externs per identificar en quines dinàmiques territorials de major abast s'ubica Canovelles.
3.2	Població	El volum i les característiques demogràfiques bàsiques de la població contribueixen a situar en perspectiva reptes socials per la cultura (com ara la diversitat social i cultural) i els públics culturals.
3.3	Característiques socioeconòmiques	Els factors socioeconòmics com el tipus d'ocupació, el nivell d'estudis i el nivell de renda són condicionants de la participació cultural. Configuren un marc en el qual estudiar la participació cultural per entendre millor oportunitats i limitacions.
3.4	Desenvolupament local	Aquesta mirada es realitza a partir de la " <u>mesuraDEL</u> " de la Diputació de Barcelona, que va més enllà dels termes estrictament econòmics. Així, contribueix a identificar el marc general i de ciutat en el que es desenvolupa la cultura i a identificar reptes amb els quals la cultura pot interrelacionar-se.

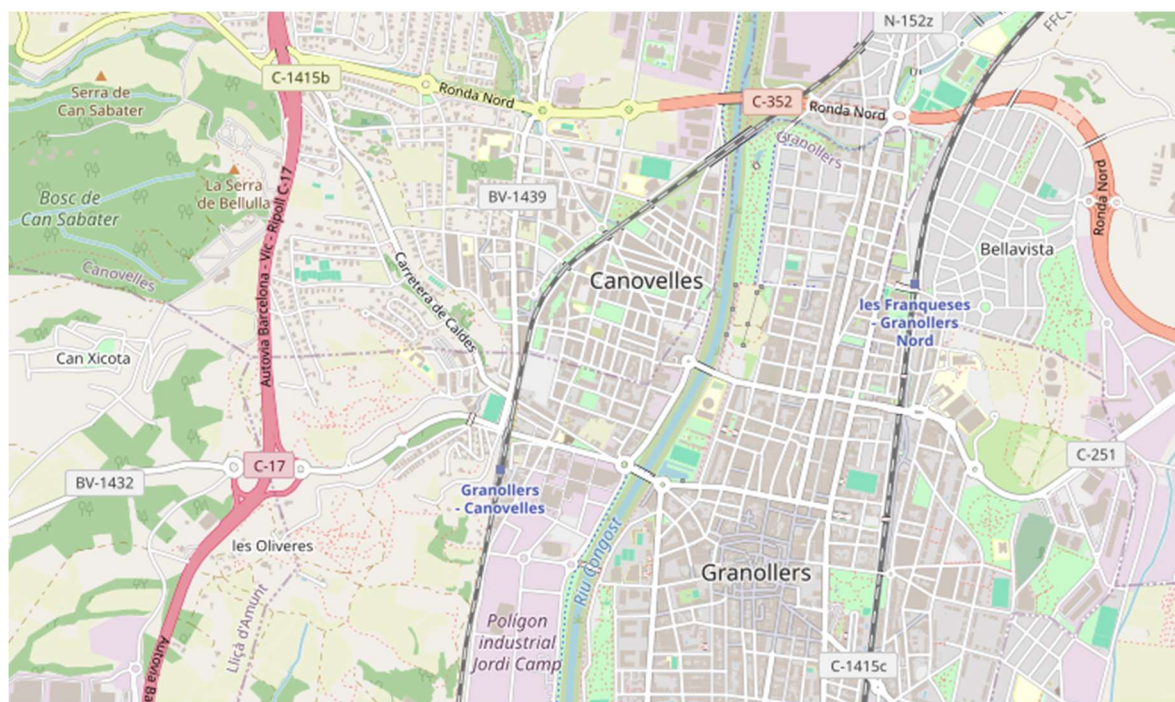
3.1.1. Territori

Canovelles és un municipi de la comarca del Vallès Oriental i està situat a la vall mitjana del riu Congost. Confronta al sud i sud-est amb Granollers, ciutat amb la qual forma gairebé un continu urbà per barris com la Barriada Nova. La proximitat amb Granollers –capital de la comarca, de gairebé 70.000 habitants– és un dels trets distintius del municipi i aquest fet és percebut de manera positiva en aspectes com el fet de tenir a prop serveis i equipaments dels quals no disposa Canovelles o de compartir una agenda d'arts escèniques com Escena grAn (pàgina 36), però també de manera negativa pel que fa a la desigualtat en recursos i equipaments, i al fet d'estar sotmesos a una comparació permanent (per volum d'immigració, per nivell econòmic i socioeducatiu...). A l'oest i al sud-oest el terme limita respectivament amb Lliçà d'Amunt i amb Santa Eulàlia de Ronçana, mentre que al nord delimita amb l'Ametlla i les Franqueses del Vallès.

El territori de Canovelles és bastant planer i només està accidentat per les elevacions de Bellullà a ponent, amb pendent de moderat a suau. Des del punt de vista de l'estructura urbana, el municipi de Canovelles està format pel poble de Canovelles, embrió del municipi i d'origen medieval, el veïnat de Bellullà, de la Serra, de Sanaüja i la Barriada Nova, anomenada també Can Xarlet o Canovelles de Baix.

Geogràficament, Canovelles està ubicada a uns 30 km de Barcelona, i disposa d'una estació de tren (R3 i R2N), d'una xarxa d'autobusos i està connectada amb la carretera C-17, que uneix Barcelona amb Ripoll, i l'autopista C-33.

Imatge 1: Mapa de Canovelles

Font: Openstreetmap.org

Característiques demogràfiques

Canovelles té una densitat de població de 2.556,5 habitants/km² (Idescat, 2023), una xifra molt superior a la densitat comarcal (574,4 hab./km²) i a la del total de Catalunya (246,1 hab./km²). Canovelles és el 37è municipi de Catalunya (d'un total de 947 municipis) amb més densitat de població.

Actualment, a Canovelles hi resideixen 17.025 persones (dades Idescat, 2023). Fins a l'any 1950 el municipi tenia 631 habitants, però durant la dècada dels anys 60 i 70 la població va augmentar de forma considerable a causa l'onada migratòria registrada, provinent majoritàriament de les zones d'Andalusia, Extremadura, Castella o Galícia. Així, durant el període de 1950 a 1970 hi ha un creixement del 1.183,00% de la població, passant de 631 a 8.100 habitants, paral·lelament al desenvolupament del polígon industrial situat a la riba del riu (Can Castells).

La població nouvinguda es va concentrar (i es concentra encara avui) a la Barriada Nova, situada al límit municipal amb Granollers, on treballa gran part d'aquesta població. Durant la dècada dels anys 70 també s'experimenta un nou creixement de la població i es passa dels 8.100 habitants de 1970 a 12.093 el 1981, per la qual cosa hi ha un creixement de gairebé el 50% en només una dècada. El 1981 més del 50% de la població de Canovelles és nascuda fora de Catalunya (dels dos grups més importants, aproximadament un 30% procedent d'Andalusia i un 15% procedent d'Extremadura).

Canovelles ha estat, gràcies a la seva situació geogràfica propera a centres d'activitat econòmica i industrial del Vallès, municipi d'acollida de grans contingents de població, no només originaris d'altres territoris de l'Estat, sinó que actualment i des dels anys 90, provinents d'altres països i continents. Es tracta, doncs, d'un factor important a tenir en compte, ja que aquests moviments migratoris constitueixen un element propi del desenvolupament demogràfic i socioeconòmic de Canovelles.

3.1.2. Història

El nom Canovelles és documentat per primer cop en un registre per escrit l'any 1008 quan el senyor Ingilbert i la seva dona Incúncia van fer un canvi de terres de Canovelles amb l'abat Ot de Sant Cugat de cinc peces de terra que ells hi tenien per comprar unes terres que els donava el monestir situades en un altre lloc; amb la cessió de les terres els donadors traspassaven a l'abat i al monestir el domini i la potestat que hi tenien.

Tot i això, les primeres restes trobades al terme de Canovelles corresponen a l'època del neolític mitjà, entre el 5500 i el 3500 aC, que va ser quan els pagesos es van situar en llocs més planers. A Canovelles es van localitzar dues tombes a Ca l'Estrada, i a la bòbila prop de Ca l'Amell Xic juntament amb la sepultura s'hi va trobar el material que es dipositava amb el difunt.

En el període final del neolític, del 3500 al 2100 aC, i a l'inici de l'època de bronze, es va desenvolupar la cultura megalítica caracteritzada pels grans monuments funeraris

d'enterraments col·lectius, com eren els dòlmens. D'aquest període a Canovelles prové l'extraordinària troballa de l'estàtua-menhir del jaciment de ca l'Estrada. Una representació del menhir de ca l'Estrada es troba exposat a la sala d'exposicions del Teatre Auditori de Can Palots.

Canovelles ha estat històricament un poble eminentment rural. L'agricultura era la base econòmica dominant i durant el segle XIX i les primeres dècades del segle XX encara ho era. Segons el padró de béns immobles del 1853, a Canovelles predominava el conreu de cereals de secà. L'aigua provenia bàsicament dels torrents, tot i que totes les masies tenien pous d'on extreien l'aigua que havia de servir per als usos domèstics, per als animals i per a la petita activitat agrícola.³

Cal destacar la riquesa patrimonial del municipi: a Canovelles hi ha el Jaciment Arqueològic de Ca l'Estrada (pàgina 16), un testimoni d'ocupació humana que ens demostra que la plana vallesana va estar ocupada des de fa més de 7.000 anys. El jaciment de Ca l'Estrada 2 és, avui dia, un dels poblats neolítics més complet i millor conservat de Catalunya (i a la península) corresponent al V mil·lenni aC. L'equipament va obrir les portes al públic el 2023 i en el seu primer any ha rebut prop de 1800 visitants.⁴

El febrer de 2024, la Domus d'Olivet, una antiga casa senyorial fortificada de finals del segle X, va ser declarada Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN), després que l'any 2021 l'Ajuntament declarés el jaciment arqueològic Bé Cultural d'Interès Local (BCIL).⁵

3.1.3. Població

Pel que fa la població, l'any 1890 Canovelles tenia 334 habitants, dels quals 115 (un 34,4%) es dedicaven a tasques agrícoles. Fins l'any 1950 el municipi tenia 631 habitants, però durant la dècada dels anys 60 i 70 (primera onada migratòria) va augmentar de forma considerable, a causa del fort creixement del nombre d'immigrants registrat provinent d'altres zones de l'estat espanyol, passant dels 3.061 habitants de l'any 1960, als 8.149 de l'any 1970⁶. A partir dels anys 90, Canovelles va començar a rebre immigrants extracomunitaris, que han fet créixer el municipi en nombre d'habitants i fins i tot en territori edificat. Actualment i segons dades del 2023, Canovelles té una població de 17.025 habitants. El municipi registra un 19,47%⁷ de nacionalitats estrangeres. Per ordre de nacionalitats, per continent, el més freqüent és, amb diferència, l'Àfrica (un 11,63% del total d'habitants), seguida d'Amèrica del Sud. Per països, la població estrangera prové majorment del Marroc, si bé són també importants els col·lectius llatinoamericans i subsaharians.

---

³ El Municipi. Ajuntament de Canovelles: <https://www.canovelles.cat/el-municipi/7-coneguem-canovelles/44-el-municipi>

⁴ Jaciment de Ca l'Estrada 2. Ajuntament de Canovelles: <https://www.canovelles.cat/adreces-i-telefonos/jaciment-arqueologic-de-ca-lestrada-2.html>

⁵ Domus d'Olivet. Ajuntament de Canovelles: <https://www.canovelles.cat/actualitat/noticies/la-domus-dolivet-es-declarada-be-cultural-dinteres-nacional-bcin.html>

⁶ Història. Ajuntament de Canovelles: <https://www.canovelles.cat/el-municipi/7-coneguem-canovelles/historia>

⁷ 3.316 persones amb nacionalitat estrangera. Dades d'Idescat, 2023

Una característica de la població estrangera de Canovelles és la seva concentració a la Barriada Nova, per l'oferta d'habitatge més assequible, la major proximitat als serveis i als mateixos paisans. Aquesta dada és força superior al percentatge de nacionalitats estrangeres a la comarca (10,02%) i també de la mitjana del total de Catalunya (17,23%). Canovelles és, doncs, el tercer municipi del Vallès Oriental amb més població de nacionalitat estrangera –després de Granollers i Mollet del Vallès– i ocupa el lloc 65 al total de Catalunya.

Taula 1: Població de Canovelles per nacionalitats (continents) i sexe

☐ %	Homes	Dones
Espanyola	6.879	6.830
Resta de la Unió Europea	98	63
Resta d'Europa	67	93
Àfrica	1.222	759
Amèrica del Nord i Central	72	95
Amèrica del Sud	322	319
Àsia i Oceania	125	81
Total	8.785	8.240

Font: Idescat, 2023.

Nivell formatiu

El nivell formatiu assolit de la població de 15 o més anys de Canovelles també és notable per ser destacadament més baix que al Vallès Oriental i Catalunya. Durant el curs 2021-2022 un total de 1.187 persones es van matricular a cursos d'ESO, Batxillerat i l'Escola de Persones Adultes i, segons dades d'Idescat (2021), el percentatge de població que ha acabat el segon cycle d'ESO és del 19,5 %, per sota de la mitjana comarcal (24.9%) i de la mitjana a Catalunya (23.3%)⁸. Donada l'oferta formativa limitada de Canovelles, l'alumnat que marxa a altres municipis és clarament superior a l'alumnat que arriba d'altres municipis. En darrer lloc, Canovelles destaca per tenir el percentatge d'alumnes amb Necessitats Educatives de Suport Educatiu més alt de la comarca i un valor alt en l'àmbit territorial català.⁹ En relació amb l'accés a l'oci i la cultura i la participació, cal tenir present que Canovelles no disposa d'espais de formació artística pública (una escola de música o de dansa, per exemple), que no disposa de sales o bucs d'assaig equipats per a persones que en necessitin i que els instituts del municipi –l'Institut Domus d'Olivet i l'Institut Bellulla– no compten amb línia artística.

⁸ Nivell de formació assolit. Idescat, Canovelles: <https://www.idescat.cat/emex/?id=080410>

⁹ Pla Local d'Infància i Adolescència (PLIA) 2023-2026. Ajuntament de Canovelles: <https://www.canovelles.cat/ajuntament/plans-programes-i-campanyes/pla-local-dinfancia-i-adolescencia-plia-2023-2026.html>

Ús del català

Pel que fa a l'ús del català, les dades disponibles¹⁰ són de 2011 i probablement no reflecteixen la realitat actual de l'ús de la llengua al municipi, però en tot cas poden servir a tall d'orientació. D'acord amb la població de 2011 (15.382 habitants), un 91,40% de la població entén el català, un 63,71% el sap parlar, un 68,72% el sap llegir, un 47,81% el sap escriure i un 8,60% no l'entén. Tanmateix, aquestes dades no reflecteixen l'ús real que se'n fa.

En aquest sentit, segons el Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL)¹¹, que té un centre a Canovelles, les inscripcions als seus cursos han disminuït des de l'any 2011 (304 inscripcions) i fins al 2021 (59 inscripcions), a excepció de l'any 2019, que va registrar 201 inscripcions.

Alt nombre de joves

Per últim, pel que fa a l'anàlisi de població, destaca el percentatge de joves del municipi, notablement per sobre de la mitjana comarcal i catalana. Si s'analitza l'índex d'envelliment, a Canovelles és de 93,89% mentre que a la demarcació de Barcelona, aquest índex representa el 136,31%. D'altra banda, el nombre de persones entre 25 i 34 anys i, per tant, en edat d'emancipació, és de 1.815; és a dir, un 10,83 % respecte del total de població. El nombre de joves entre 15 i 24 anys i, per tant en edats d'emancipació futura, és de 2.042, el que representa un 12,18 % del total de la població. La població jove és major que a la resta del Vallès Occidental i que la mitjana a Catalunya.

La demografia de Canovelles presenta, doncs, una estructura d'edat jove en comparació amb Catalunya i una tendència al creixement poblacional. L'augment poblacional està protagonitzat per població d'origen estranger, especialment del Marroc, Bolívia, Senegal, Equador i Gàmbia. L'any 2020, per primer cop, els naixements de mare estrangera van superar els de mare espanyola. Entre la població d'origen espanyol, en canvi, augmenta progressivament la població de la tercera edat.

Aquestes dades evidencien que la població infantil, adolescent i juvenil és clau a l'hora d'incidir en una vida cultural més participativa i culturalment diversa, així com també és de vital importància reforçar els vincles entre educació i cultura.

---

¹⁰ Ús del català. Idescat: <https://www.idescat.cat/emex/?id=080410>

¹¹ Informe 'La llengua catalana als municipis de Catalunya', Generalitat de Catalunya: <https://documents.dadesobertes.gencat.cat/catala947/docs/080410.pdf>

Taula 2: Població de Canovelles per grups d'edat

Franja d'edat	Habitants	Percentatge
De 0 a 14 anys	2.901	17%
De 15 a 64 anys	11.366	67%
De 65 a 84 anys	2.413	14%
De 85 anys i més	345	2%
TOTAL (2023)	17.025	100%

Font: Idescat, 2023.

Anàlisi de gènere i LGTBI

Pel que fa a una anàlisi amb perspectiva de gènere i LGTBI¹², les dades del Pla Local d'Igualtat de Gènere i LGTBI¹³ indiquen que un 36% de les persones enquestades ha patit personalment *bullying* o *ciberbullying*, i un 42% de les dones indica haver patit assetjament o abús sexual (un 6% en el cas dels homes). L'enquesta tècnica realitzada en el marc del Pla indica les situacions de masclisme, LGTBIfòbia i problemàtiques vinculades a les relacions sexoafectives com una de les principals problemàtiques en aquest àmbit, seguit de l'assetjament, les violències, el racisme i les discriminacions per motius religiosos o interculturals.

Un 73% de les persones enquestades per a la realització del Pla Local d'Igualtat de Gènere i LGTBI considera que, generalment, a Canovelles les persones LGTBI pateixen discriminacions per la seva orientació o identitat sexual. S'observen diferències significatives segons gènere: entre els homes el percentatge dels que hi estan d'acord es redueix 10 punts percentuals, fins al 61%, i el nombre d'homes que hi estan en desacord augmenta fins al 21%. En el cas de les persones LGTBI, el percentatge de persones que hi estan d'acord augmenta fins al 82 i es redueix fins al 70% per a les que no són LGTBI.

¹² Al Pla Local d'Igualtat 22-23 de l'Ajuntament de Canovelles es fa servir la nomenclatura 'LGBTI' que conservem per coherència, i no la 'LGBTIQ+' que recomanariem utilitzar.

¹³ Pla Local d'Igualtat de Gènere i LGTBI, 2022-2023. Fundació Ferrer i Guàrdia amb el suport de la Diputació de Barcelona: <https://www.canovelles.cat/ajuntament/plans-programes-i-campanyes/pla-local-digualtat-de-genere-lgtbi-2023-2027.html>

3.1.4. Característiques socioeconòmiques

Els factors socioeconòmics de Canovelles són clau a l'hora de plantejar un Pla de Desenvolupament Cultural. La renda bruta familiar per habitant és de 14.860 €, mentre que la mitjana del Vallès Oriental és de 18.543 € i la mitjana catalana és de 18.356 €. ¹⁴

L'any 2022 es va comptabilitzar un 15,44% d'atur registrat. Al conjunt de la província de Barcelona, al mateix any, el percentatge de desocupació era d'un 9,91%. Entre Canovelles i la mitjana provincial hi ha, doncs, una diferència del 5,53%. Pel que fa a l'atur femení al municipi, un 19,25% de les dones actives estan desocupades. Si analitzem dades de formació, al municipi hi ha un 31,68% de persones amb un nivell baix d'estudis (no sap llegir), mentre que, a la demarcació, el mateix indicador representa un 20,39%. ¹⁵

Segons dades de l'Ajuntament de Canovelles, ¹⁶ Serveis Socials atén prop de 8.000 persones cada any. Tot i que cal tenir en compte que no només acudeixen a Serveis Socials les persones que tenen una situació econòmica vulnerable, aquesta dada, sumada a altres d'econòmiques, dona una pista del perfil socioeconòmic majoritari del municipi.

---

¹⁴ Idescat, dades de 2021: <https://www.idescat.cat/emex/?id=080410>

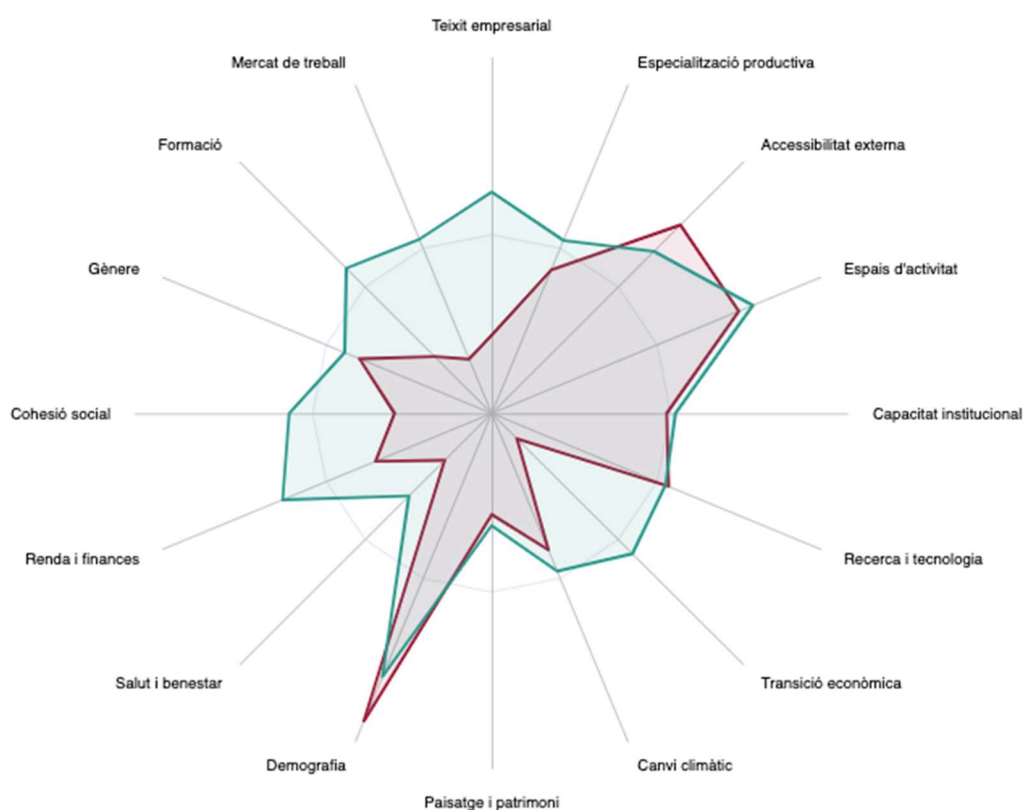
¹⁵ Indicadors Municipals d'Habitatge de la demarcació de Barcelona (INDI_MHAB). Document facilitat per la Diputació de Barcelona.

¹⁶ Annex 2. Entrevista en profunditat realitzada a Yolanda Sánchez, primera tinent d'alcalde, coordinadora de l'Àrea d'Acció comunitària, cicles de vida i serveis a les persones, i regidora de Drets socials, dependència i inclusió, i de Cultura i participació ciutadana.

3.1.5. Desenvolupament local

Atenent les dades elaborades per la Diputació de Barcelona en relació a l'indicador sintètic MesuraDEL,¹⁷ que explora la situació dels municipis en relació amb 16 àmbits crítics de desenvolupament local (més enllà de mesures estrictament econòmiques), Canovelles puntua de forma notablement inferior respecte del conjunt del Vallès Oriental en 10 dels àmbits:

Imatge 2. Puntuació de Canovelles en les diferents dimensions del desenvolupament local (vermell) en comparació al Vallès Oriental (verd).

Font: MesuraDEL

¹⁷ Tota la informació relativa a la Mesura del Desenvolupament Econòmic Local es pot trobar a [MesuraDEL](#).

1. **Teixit empresarial:** Mesura la fortalesa del sector empresarial, en funció de la dimensió de les empreses, del risc d'automatització i del grau de diversificació.
2. **Mercat de treball:** Mesura la quantitat i la qualitat de la feina dels treballadors residents. Es calculen tres aspectes: tenir ocupació (taxa d'ocupació), no estar a l'atur (taxa d'atur) i tenir una feina estable. Tal i com s'ha assenyalat al punt 3.1.4 d'aquest document, la taxa d'atur de Canovelles (2022) és d'un 15,44%, una diferència negativa del 5,53 % respecte a la mitjana provincial, fet que el situa en una situació desfavorable.
3. **Formació:** Mesura el grau de formació de les noves generacions. Es té en compte l'oferta de cicles formatius, el percentatge de població amb estudis baixos (3.1.3 d'aquest document) i el repte formatiu de tenir persones estrangeres de països amb baixos recursos econòmics.
4. **Cohesió social:** Mesura el grau de desigualtat i exclusió social. La desigualtat de classe es marca amb la diferència d'ingressos entre el percentil més ric i el més pobre i això s'associa, en certa manera, amb el risc que el municipi sigui més fragmentat i, per tant, menys cohesionat. Segons dades de l'Ajuntament de Canovelles, aquesta diferència es fa molt explícita entre la Barriada Nova (13.155 habitants, segons dades de 2023), on es concentra la major part de població i també d'immigració, i el nucli de Can Duran (879 habitants, segons dades de 2023¹⁸), amb poder adquisitiu notablement superior i també amb un total de població menor.
5. **Renda i finances:** Mesura el poder adquisitiu de les famílies. La renda mitjana (3.1.4 d'aquest document) per unitat de consum i les rendes provinents de capital són indicadors clau per al càlcul. També s'incorpora la taxa de pobresa, que estableix la població amb un poder adquisitiu per sota del llindar que marca la societat del benestar en el context socioeconòmic de referència.
6. **Salut i benestar:** Mesura la capacitat municipal per garantir infraestructures per una vida saludable. Es recompten els llocs de treball en salut i serveis socials per habitant, juntament amb l'oferta d'equipaments esportius i zones verdes.
7. **Canvi climàtic:** Mesura polítiques econòmiques associades a la transició ambiental com els consums d'aigua reduïts, la baixa generació de residus no reciclats i el grau d'autoconsum energètic.
8. **Transició econòmica:** Mesura factors que impliquen un canvi en el model de consum i producció com són la transició cap a l'agricultura ecològica, la transició cap a una economia cooperativa i el canvi de pautes de consum pel que fa al parc de vehicles.

---

¹⁸ Idescat, 2023. Nomenclàtor estadístic d'entitats de població de Catalunya (a 01-01-2023): <https://www.idescat.cat/codis/?id=50&n=9&c=080410&lang=es>

9. **Especialització productiva:** Mesura la formació de conglomerats especialitzats i clústers a un municipi, en tant que atractius per retenir i atraure més empreses de la mateixa cadena de valor.

10. **Gènere:** Mesura el grau de paritat de les dones en el context socioeconòmic (3.1.4 d'aquest document). L'indicador amb més pes és la taxa d'ocupació de les dones sobre els homes, ja que mesura el grau d'incorporació de la dona al mercat laboral. També té en compte el nombre de dones directives i els sectors als quals es dediquen.

S'observa, per altra banda, que Canovelles té puntuacions similars o superiors a les de la comarca en àrees que resulten favorables en relació a la cultura i la participació ciutadana com són:

1. **Capacitat institucional:** El volum d'instruments públics dels quals disposa l'administració per fer polítiques de promoció i desenvolupament local.

2. **Paisatge i patrimoni:** Mesura la percepció del territori per part de la població i de les empreses. Es valoren elements com la qualitat estètica del paisatge, la densitat d'establiments comercials i l'arquitectura. Aquest indicador pot ser útil de cara a treballar en propostes que busquin reforçar l'orgull canovellí i el sentiment de pertinença.

3.1.6. Síntesi de territori i població

- Canovelles té una densitat de població molt superior a la xifra comarcal i a la del total de Catalunya.
- La proximitat amb Granollers té trets positius i negatius. D'una banda, la població de Canovelles pot accedir a serveis culturals i d'oci disponibles a Granollers que no té Canovelles (per exemple, a un equipament de referència com la Fàbrica de les Arts Roca Umbert o a espais d'oci nocturn per a joves), però la proximitat de tots dos municipis amb recursos i perfils socioeconòmics desiguals, també propicia comparacions que menystenen Canovelles respecte a Granollers.¹⁹
- El municipi ha viscut un salt demogràfic notablement major al d'altres municipis similars en una primera onada estatal –majoritàriament andalusa–, i una segona onada extracomunitària, majoritàriament del Marroc, Bolívia, Senegal, Equador i Gàmbia. Segons dades del 2023, el municipi registra un total de 53 nacionalitats i un percentatge de nacionalitats estrangeres del 19,47 %²⁰ sobre el total de població.
- El nivell formatiu assolit de la població de 15 o més anys de Canovelles també és notable per ser destacadament més baix que al Vallès Oriental i Catalunya. Al municipi hi ha un 31,68% de persones amb un nivell baix d'estudis, mentre que a la demarcació el mateix indicador representa un 20,39%.
- La demografia de Canovelles presenta una estructura d'edat jove en comparació amb Catalunya i una tendència al creixement poblacional.
- La renda bruta familiar per habitant major de 16 anys de Canovelles està entre els quatre municipis més baixos del Vallès Oriental i és un 30% menor que la dels habitants de Barcelona. Serveis Socials atén prop de 8.000 persones cada any²¹; xifra que representa la meitat de la població.
- Canovelles treu una puntuació notablement inferior en comparació amb la resta del Vallès Oriental en 10 de les àrees que estudia l'indicador MesuraDEL, que explora la situació dels municipis en relació a 16 àmbits crítics de desenvolupament local. Tanmateix, destaca pel que fa a la capacitat institucional, el paisatge i el patrimoni, fet que pot treballar-se com un element favorable en la construcció d'una identitat canovellina en positiu.

---

¹⁹ Annex 2. Percepció extreta de diverses sessions de treball i entrevistes personals.

²⁰ Idescat. Població estrangera a 1 de gener de 2023: <https://www.idescat.cat/poblacioestrangera/?b=6>

²¹ Annex 2. Entrevista amb Yolanda Sánchez, primera tinent d'Alcalde, coordinadora de l'Àrea d'Acció comunitària, cicles de vida i serveis a les persones, i regidora de Drets Socials i de Cultura i Participació ciutadana.

3.2. Recursos culturals

Dins d'aquest apartat s'analitzen àmpliament els recursos culturals de què disposa Canovelles pel que fa a patrimoni, equipaments culturals, teixit associatiu, altres serveis i possibles iniciatives privades com llibreries o sales de concerts, que completen la proposta pública.

3.2.1 Patrimoni

En aquest apartat s'analitza el patrimoni arqueològic de Canovelles i també dos dels equipaments culturals que fan tasques patrimonials i de memòria com són l'Arxiu Municipal i el Centre d'Interpretació 'La nostra memòria, patrimoni de Canovelles'.

Canovelles és un municipi amb riquesa patrimonial, fet que representa una oportunitat inqüestionable. Tanmateix, l'Ajuntament no disposa d'un mapa de patrimoni que els possibles visitants i persones interessades puguin consultar per tal de saber quin és aquest patrimoni i on se situa. En aquest sentit, cal mencionar que està pendent fer el POUM (Pla d'Ordenació Urbanística Municipal), amb un catàleg exhaustiu del patrimoni, on hi constin les intervencions que s'han de fer per conservar-lo²².

Per tal de comunicar, difondre i fomentar el coneixement del patrimoni i la seva història, el Servei de Cultura i Patrimoni duu a terme nombroses accions, amb bons resultats. La tasca que desenvolupa és important també a l'hora de fomentar el sentiment de pertinença al municipi, amb activitats com ara visites guiades i exposicions.

Entre les exposicions i activitats vinculades al patrimoni fetes recentment, destaquen:

- Exposició "Patrimoni. Testimoni de la història de Canovelles", que incorpora la rèplica del menhir de Ca l'Estrada, l'any 2028, a Can Palots.
- Realització de la rèplica de l'enterrament de Ca l'Estrada.
- Inauguració de l'espai expositiu de Ca l'Estrada 2 al 2023.
- Publicació per part de l'Ajuntament d'un llibre sobre el jaciment adreçada al gran públic.
- Realització de la Jornada d'estudi d'arqueologia prehistòrica, que va reunir especialistes sobre neolític antic i mitjà al Campanar, el 25 de març de 2023.
- Treball per fer de la Masia de Ca la Pua un centre d'interpretació.

---

²² Annex 2. Entrevista a José Orive, tècnic de cultura especialitzat en Patrimoni.

Tanmateix, malgrat que s'estigui fent una molt bona tasca en relació al patrimoni, és cert que la seva gestió demana una dedicació constant, a més del pressupost que exigeix el seu manteniment. A la vegada, dinamitzar el patrimoni demana que el pla de comunicació contempli accions amb permanència, i que els continguts es vagin actualitzant de manera continuada, aplicant-hi alhora diferents mirades i tons en funció dels públics a qui s'adreça. Finalment, un altre repte a tenir en compte, i atenent les paraules de Gemma Hernández Herrero –figura clau en el desenvolupament cultural de Canovelles–, és el de poder gaudir “d'un espai amb les condicions de seguretat necessàries per a mostrar els importants materials arqueològics que conservem de les intervencions arqueològiques fetes al municipi i de la documentació antiga existent”.²³

El tècnic de cultura especialitzat en patrimoni, apunta que calen accions que busquin reforçar el sentiment de pertinença a través del patrimoni canovellí.²⁴ En aquesta línia, explica, ja se n'han activat algunes: hi ha un grup de voluntaris format per persones jubilades amants de la història local que fan visites teatralitzades al Centre d'Interpretació 'La nostra memòria', a la Domus d'Olivet, i a l'Església de Sant Fèlix. A més a més, un cop al mes o cada dos mesos, es fan visites obertes en caps de setmana per a la població en general, sobretot a l'Església de Sant Fèlix, al Centre d'Interpretació i al Jaciment de Ca l'Estrada.

Pel que fa a la relació d'escoles i instituts amb el patrimoni de Canovelles, es realitzen visites escolars a alguns dels jaciments arqueològics i al Centre d'Interpretació 'La nostra memòria', i també existeix un programa anomenat 'Adopta un monument' en el qual els alumnes de cinquè de l'escola Quatre Vents –just al costat del Jaciment de Ca l'Estrada– estudien a fons un monument per tal de fer una visita a la resta d'alumnes de la seva edat.

Patrimoni arqueològic i arquitectònic

El principal patrimoni de Canovelles és aquell que té una protecció i està declarada com a BCIN (Bé Cultural d'Interès Nacional) o BCIL (Bé Cultural d'Interès Local). Dins d'aquesta categoria, hi ha: La Domus d'Olivet (BCIN), el Santuari de Bellulla (BCIL), l'Església de Sant Fèlix (BCIL) i el Jaciment de Ca l'Estrada 2 (BCIL)

La Domus d'Olivet: Va ser localitzada l'any 1993 gràcies a l'arxiu de la família Puig, de Lliçà d'Amunt, on s'inclou el fons del mas Marquès de Canovelles. La construcció, que molt probablement data de finals del segle X o principis del segle XI, estava destinada a la defensa i domini del territori, i situada en un creuament de camins. Més endavant, es va convertir en una casa fortificada pertanyent a la família Riudeperes, uns senyors feudals

---

²³ Font: Entrevista a Gemma Hernández Herrero, llicenciada en Prehistòria i Etnografia per la Universidad Complutense. Ha estat cap de l'Àrea de Coneixement i Recerca, i Cap del Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Direcció General del Patrimoni Cultural del Departament de Cultura de la Generalitat, i ha col·laborat com a professora en diversos màsters a la Universitat de Barcelona i a la Universitat Autònoma de Barcelona, entre d'altres. Però per a Canovelles ha estat, sobretot, una figura clau en el desenvolupament patrimonial del nostre municipi. <https://www.canovelles.cat/actualitat/noticies/entrevista-a-gemma-hernandez-herrero-figura-clau-en-el-desenvolupament-patrimonial-de-canovelles.html>

²⁴ Annex 2. Entrevista a José Orive, tècnic de cultura especialitzat en Patrimoni.

que tenien la segona residència a Canovelles. Els últims indicis d'ocupació daten de mitjans del segle XV, quan un incendi la va destruir. L'any 2021, l'Ajuntament va declarar el jaciment arqueològic Bé Cultural d'Interès Local (BCIL)²⁵. El febrer de 2024, la Generalitat de Catalunya va incloure la Domus d'Olivet al Registre de Béns Culturals d'Interès Nacional (BCIN) –el grau de protecció més gran que pot tenir un bé moble o immoble a Catalunya– amb la inscripció identificativa 4663-ZA, corresponent a la classificació de Zona Arqueològica. Tanmateix, la catalogació de la Domus com a BCIN no consta a la **fitxa web de l'Ajuntament** dedicada a la construcció.

Les restes són dins d'un terreny privat però, segons expliquen des de l'Ajuntament,²⁶ la propietat té molta predisposició a col·laborar amb la Generalitat i l'Ajuntament per a difondre'l a la ciutadania. Això significa que ara és el moment de poder rebre ajudes i subvencions per a posar en disposició de la població en general la Domus. S'hauria de començar per dissenyar un programa didàctic per a les escoles.

Imatge 2: Domus d'Olivet

Font: Ajuntament de Canovelles

Santuari de la Mare de Déu de Bellulla: La Mare de Déu de Bellulla, antigament ubicada al Santuari de la Mare de Déu de Bellulla, fou objecte de veneració des del segle XIII. L'any 1279 ja es té constància de l'existència d'una primera capella. Al segle XV els germans Vergós varen rebre l'encàrrec de fer unes taules pintades pel santuari que, actualment, es

---

²⁵ Domus d'Olivet. Ajuntament de Canovelles: <https://www.canovelles.cat/el-municipi/7-coneguem-canovelles/patrimoni/vestigis-arqueologics-i-patrimoni-arquitectonic/domus-dolivet.html>

²⁶ Annex 2. Entrevista a José Orive, tècnic de patrimoni cultural i història local, realitzada en el marc del Pla de Desenvolupament.

conserven a l'Art Institute de Chicago, dels EEUU. Després de l'administració del santuari per part dels Dominics, per ordre del govern de l'estat espanyol, l'any 1835, es va desamortitzar, i els béns foren venuts i dispersats. Actualment, és una propietat privada.

En aquest cas, la relació amb la propietat és més problemàtica que en el cas de la Domus d'Olivet. En el moment de redactar aquesta Diagnosi, l'Ajuntament té un pleit a nivell judicial, ja que la propietat no està d'acord amb el fet que el santuari s'hagi declarat BCIL.²⁷ A banda del concepte religiós (la Mare de Déu de Bellulla és la patrona del poble), durant la Guerra Civil aquest santuari va ser un hospital impulsat i gestionat pel govern basc en l'exili. Acollit per la Generalitat de Catalunya, el govern basc va fer aquest hospital infantil, que seria l'Hospital de Guernica. El Doctor Joan Garriga, historiador local, està treballant en un llibre sobre aquesta història.

Imatge 3. Santuari de la Mare de Déu de Bellulla

Font: Ajuntament de Canovelles

Església de Sant Fèlix: L'església parroquial de Sant Fèlix de Canovelles, coneguda com la "joia del Vallès", és un dels pocs edificis de Catalunya del primer art romànic, probablement edificat a la segona meitat del segle XI i construïda amb una sola nau allargada amb bandes llombardes al voltant de tota la façana. A l'interior s'hi conserven dos quadres dedicats a Sant Roc i a Sant Andreu de finals del segle XVI. A la rectoria, hi ha dues taules procedents d'un retaule on hi ha representats Sant Llorenç i Santa Puríssima. La parròquia posseïa un notable tresor d'orfebreria que va desaparèixer el 1936 amb la guerra civil espanyola. Actualment, es conserva una naveta del segle XVII i una imatge de la Mare de Déu del Roser feta d'ivori.

---

²⁷ Annex 2. Entrevista a José Orive, tècnic de patrimoni cultural i història local, realitzada en el marc del Pla de Desenvolupament.

Imatge 4. Església de Sant Fèlix

Font: Ajuntament de Canovelles

Jaciment neolític de Ca l'Estrada 2: Jaciment de 6.600 anys, que es va trobar de casualitat durant la construcció de la ronda nord de Granollers, al tram 2. Dit pels experts i per la Generalitat, és un dels jaciments més importants de Catalunya. Primer es van trobar les troballes arqueològiques de Ca l'Estrada 1 (2003) i després les de Ca l'Estrada 2 (201-2017). És un jaciment que demostra que la plana vallesana va ser ocupada fa més de 6.600 anys. Està en molt bon estat de conservació, és molt complet i explica com es vivia a l'època i quins eren els rituals per a la mort. És també un espai de referència: en un any s'han fet dues jornades internacionals, per a arqueòlegs i professors de didàctica del patrimoni, amb més de 180 experts. El jaciment va obrir portes al març de 2023 i en el seu primer any obert l'han visitat 1080 persones.²⁸

---

²⁸ «Avui fa un any que es va inaugurar Ca l'Estrada 2!». Ajuntament de Canovelles: <https://www.canovelles.cat/actualitat/noticies/avui-fa-un-any-que-es-va-inaugurar-ca-lestrada-2.html>

Imatge 5. Jaciment arqueològic de Ca l'Estrada 2

Font: Ajuntament de Canovelles

Síntesi de Patrimoni

Fortaleses i oportunitats

- Canovelles és un municipi amb riquesa patrimonial, amb jaciments clau en l'àmbit català i estatal com ara el Jaciment Arqueològic de Ca l'Estrada i la Domus d'Olivet.
- S'estan realitzant tasques de comunicació i difusió del Servei de Cultura i Patrimoni, concretament des del Centre d'Interpretació amb molt bona recepció. Dins d'aquestes accions, destaca el portal web del Patrimoni de Canovelles.
- Existeix una Taula per a la defensa del Patrimoni, constituïda per persones voluntàries amb l'objectiu de preservar i difondre el patrimoni cultural.
- El novembre de 2023 es van celebrar les Jornades de Patrimoni Emergent.
- El treball amb el patrimoni realitzat fomenta la identitat canovellina i el sentiment de pertinença.

Debilitats i amenaces

- Cal que es faci manteniment constant del patrimoni, amb pressupost i dedicació completa.
- No hi ha un mapa del patrimoni cultural ni tampoc un POUM (Pla d'Ordenació Urbanística Municipal).
- És necessari que el pla de comunicació contempli accions permanents i que els continguts es vagin actualitzant de manera continuada.
- Cal crear un espai amb les condicions de seguretat adequades per tal de poder mostrar documentació antiga i materials trobats en les intervencions arqueològiques.
- Caldria dur a terme més accions que reforcin el sentiment de pertinença a través del patrimoni (com per exemple les visites teatralitzades que fan voluntaris de Canovelles a diversos equipaments).
- Es podrien plantejar accions que reforcin la relació entre les escoles i instituts amb el patrimoni canovellí, com ara el projecte que duen a terme els alumnes de

5è de l'escola Els Quatre Vents, en què fan de mediadors del patrimoni, seguint la filosofia del projecte Apadrina un Monument.

Centre d'Interpretació "La nostra memòria, Patrimoni de Canovelles"

Adreça	C/ Barcelona, 8
Telèfon	670 01 04 01
Correu electrònic	patrimoni@canovelles.cat
Pàgina web	https://cipcanovelles.didpatri.cat/
Horaris	De dl. a dj., de 16 h a 20.30 h Divendres de 16 h a 18 h

El Centre d'Interpretació: "La nostra memòria, Patrimoni de Canovelles", és un servei que s'encarrega d'oferir i difondre una visió global de la història, de les característiques humanes i naturals o de la riquesa patrimonial del municipi. Està instal·lat a Can Palots de manera temporal, mentre no existeix un centre propi dedicat al patrimoni de Canovelles.²⁹

²⁹ Annex 2. Focus group amb tècnics de l'Àrea de Serveis a les Persones.

Disposa d'una col·lecció permanent, organitza exposicions itinerants, tallers i xerrades, visites guiades i teatralitzades i té també un servei de museu virtual. El web va ser realitzat pel Grup de recerca DIDPATRI, de la Universitat de Barcelona.

Cal mencionar que, al web de l'Ajuntament, hi consten les dades pràctiques del centre però no hi ha cap descripció.

Síntesi del Centre d'Interpretació "La nostra memòria, Patrimoni de Canovelles"

Fortaleses i oportunitats

- El fet que existeixi aquest centre ja representa una oportunitat per donar a conèixer la història i el patrimoni canovellí al municipi.
- S'hi fan visites escolars i s'han fet activitats de dinamització com rutes teatralitzades.
- El web és un projecte del Grup de recerca DIDPATRI, de la Universitat de Barcelona. Que un grup de recerca universitari s'hagi implicat en donar a conèixer el patrimoni canovellí és un bon senyal.

Debilitats i amenaces

- L'espai, ara instal·lat a Can Palots, és provisional. Hi ha el projecte de tenir un centre dedicat al patrimoni de Canovelles però encara no està del tot concretat.
- Al web de l'Ajuntament no hi ha una descripció de l'espai.
- Al web del centre no hi ha un mapa del patrimoni de Canovelles, un document que podria resultar útil als habitants i visitants del municipi i que posaria en valor el patrimoni de Canovelles.

Arxiu Municipal

Adreça	C/ Gregorio Marañón, 7 1r
Telèfon	93 840 69 76
Correu electrònic	arxiu@canovelles.cat
Pàgina web	https://www.seu-e.cat/ca/web/canovelles/govern-obert-i-transparencia/accio-de-govern-i-normativa/gestio-documental-i-arxiu
Horaris	Dilluns a divendres de 9 h a 14 h. Tardes concertades.

L'Arxiu municipal s'ocupa de recollir, conservar, organitzar i comunicar els documents produïts per l'Ajuntament de Canovelles, com a resultat de la seva activitat, per tal que puguin ser utilitzats per la gestió administrativa, la informació, la investigació i la cultura.

Així mateix, és el servei responsable de definir, implantar i fer el seguiment del sistema de gestió de la documentació administrativa municipal, amb l'objectiu de racionalitzar-ne i unificar-ne el tractament sota criteris d'eficàcia i eficiència. També són competències seves la conservació i preservació del patrimoni documental del municipi, vetllant i custodiant la documentació d'interès històric o cultural de les persones físiques o jurídiques, alhora que impulsa activitats de divulgació i de foment de la recerca³⁰.

³⁰ Arxiu Municipal. Ajuntament de Canovelles: <https://www.canovelles.cat/serveis-i-tramits/catalogue-de-serveis/arxiu-municipal.html>

A la pàgina del web de l'Ajuntament de Canovelles dedicada a l'Arxiu Municipal hi ha enllaçades les pàgines per sol·licitar accés a la informació pública i també el portal de transparència on s'explica el funcionament de l'Arxiu.

Al focus group que es va dur a terme amb tècnics de l'Ajuntament, ens van explicar que l'Arxiu Municipal es va cremar durant la Guerra Civil i es va perdre tot. Darrerament, l'Ajuntament ha engegat un projecte de recuperació de la memòria oral de Canovelles en el qual diverses persones del municipi expliquen la seva història per tal de fer-la constar a l'Arxiu. En la línia d'aquest projecte, l'Avui Canovelles –el mitjà local que edita l'Ajuntament de Canovelles– de maig de 2024 conté una crida a la ciutadania per tal d'aportar fotografies antigues.³¹ L'anunci explica que, amb aquesta crida, s'inicia un projecte de recuperació, catalogació i difusió de la memòria històrica del municipi. Al mateix número de la publicació s'explica que L'Arxiu Comarcal del Vallès Oriental ha catalogat i digitalitzat més de 600 unitats documentals de l'arxiu de la masia de Can Puig, on s'inclouen pergamins que daten del segle XII al XVII així com nombrosos documents de la masia de Can Marquès, a Canovelles.

Tenim constància, també, que en els últims anys s'han fet altres tasques de recuperació i difusió de la memòria de Canovelles amb accions com la publicació del llibre *Canovelles en el període de la transició democràtica (1975-1985)*, editat per l'Ajuntament i publicat l'abril de 2024. En aquest sentit, trobem a faltar que als apartats de patrimoni i/o Arxiu Municipal del web de l'Ajuntament de Canovelles recullin en un sol espai les darreres accions i activitats programades en la línia de fer difusió del patrimoni.

---

³¹ *Avui Canovelles*, maig 2024: <https://www.canovelles.cat/actualitat/noticies/ja-podeu-consultar-lavui-canovelles-del-mes-de-maig.html>

Síntesi de l'Arxiu Municipal

Fortaleses i oportunitats

- Hi ha activa una crida a la ciutadania per tal d'aportar fotografies antigues a l'Arxiu, i amb aquesta acció s'inicia un projecte de recuperació, catalogació i difusió de la memòria històrica del municipi.
- S'està treballant conjuntament amb l'Arxiu Comarcal del Vallès Oriental. Enguany (2024), l'Arxiu ha catalogat i digitalitzat més de 600 unitats documentals de l'arxiu de la masia de Can Puig, on s'inclouen pergamins que daten del segle XII al XVII així com nombrosos documents de la masia de Can Marquès, a Canovelles.
- Al web de l'Ajuntament de Canovelles, hi ha enllaços per tal de sol·licitar fer una consulta a l'Arxiu Municipal o bé visitar el seu portal de transparència.

Debilitats i amenaces

- L'Arxiu Municipal es va cremar durant la Guerra Civil i es va perdre tot, per tant, cal que la memòria col·lectiva i la ciutadania s'implica en la seva recuperació.
- A la pestanya del web de l'Ajuntament dedicada a l'Arxiu Municipal trobem a faltar informació sobre les darreres tasques i accions de recuperació de la memòria i també sobre els llibres publicats per l'Ajuntament.

3.2.2. Equipaments culturals

L'Ajuntament de Canovelles distingeix els equipaments en les següents categories: culturals, socials, educatius, esportius, infantils i juvenils i generals. Fem aquesta consideració prèvia perquè El Local, puntal de la cultura jove canovellina, no formaria part dels equipaments culturals però l'afegirem al final d'aquest apartat per la importància que té dins del panorama cultural de Canovelles, i perquè és un espai clau a l'hora de treballar la participació en els eixos de joventut i diversitat cultural.

Pel que fa a l'activitat i programació dels diversos equipaments culturals, l'analitzarem més endavant, al punt '3.2.7 Activitat i programació cultural' d'aquesta diagnosi.

L'Ajuntament té publicat al seu web, disponible per a la descàrrega, un document anomenat 'Relació de serveis i equipaments culturals a disposició de les entitats de Canovelles'.³² El document es pot trobar dins de la pàgina dedicada als diversos equipaments culturals (dins del web a El municipi < Guia del municipi < Equipaments < Equipaments culturals). Aquest document no té data, per tant l'usuari no pot saber quina ha estat la darrera actualització que s'ha fet, i conté informació que pot resultar confusa: per exemple, hi apareix el Centre Cultural (actualment és l'Equipament de Serveis a les Persones i acull serveis com el d'iniciatives juvenils –La KI@b–, els tallers del programa Gent Gran Activa i les activitats anomenades Matins de la Gent Gran) i, en canvi, no hi apareix la Pista Polivalent, que veurem més endavant.

Cal apuntar que l'Ajuntament no disposa d'un mapa –ni digital ni físic– que reuneixi tots aquests equipaments (culturals o d'altres categories), que resultaria útil tant per als habitants del municipi com per a les persones que el visitin.

A continuació passem a analitzar els diferents equipaments culturals amb què compta Canovelles i més endavant passarem a analitzar-ho segons el que marquen els estàndards del Pla d'Equipaments Culturals de la Generalitat de Catalunya.

Els equipaments que Canovelles identifica com a culturals són:

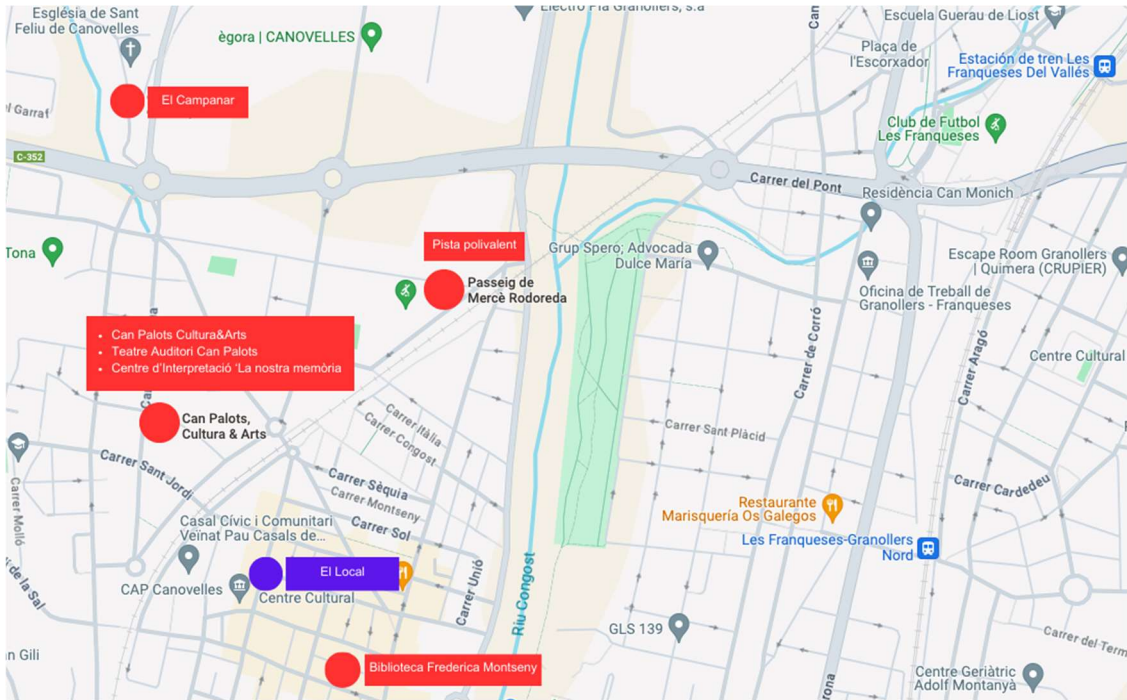
- Can Palots, Cultura&Arts
- Teatre Auditori Can Palots
- El Campanar
- Biblioteca Frederica Montseny

---

³² Annex 1. Relació de serveis i equipaments culturals a disposició de les entitats de Canovelles'.

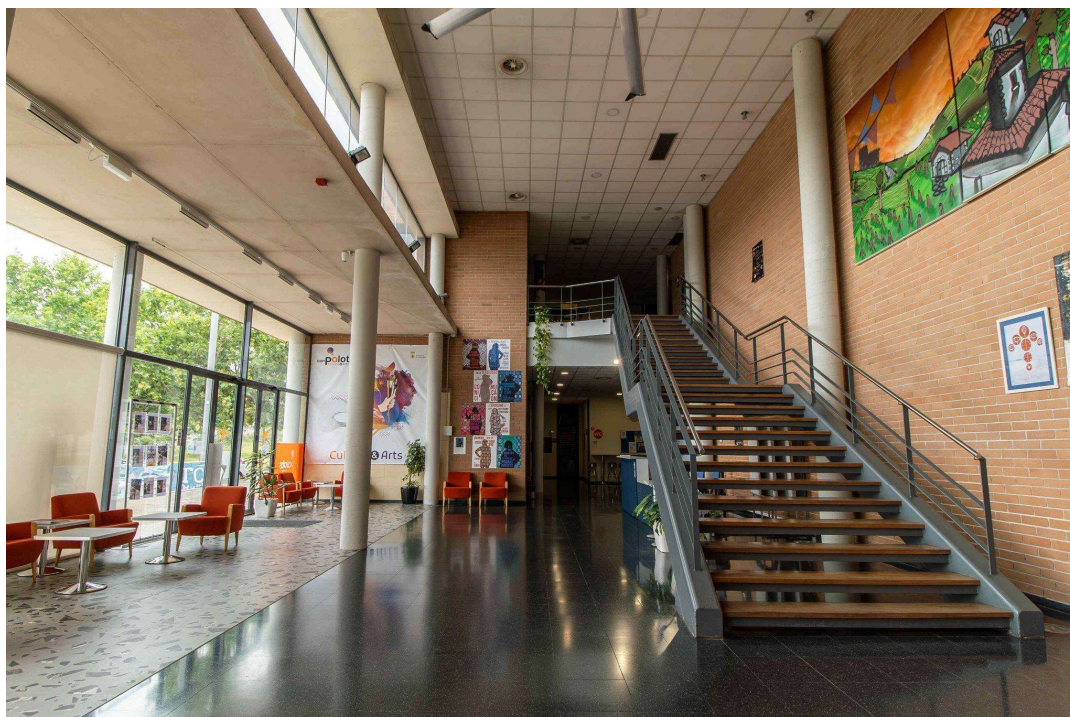
Imatge 6. Mapa dels equipaments culturals de Canovelles

Font: Ajuntament de Canovelles

Llegenda: Equipament cultural - Equipament d'ús juvenil

Can Palots, Cultura&Arts

Adreça	C. Barcelona, 8-10
Telèfon	93 846 80 54
Correu electrònic	cultura@canovelles.cat canpalots@canovelles.cat
Horaris	De dilluns a dijous, de 16 a 21 h. Divendres, de 16 a 19 h. Caps de setmana amb activitat al teatre.

Can Palots Cultura&Arts és un equipament cultural que acull exposicions, tallers culturals i propostes escèniques: concerts, espectacles teatrals o propostes d'entitats i col·lectius locals. A més, és el punt de trobada de les entitats culturals i artístiques de municipi.

Actualment (i des de 2020) l'edifici acull el Servei de Cultura de l'Ajuntament de Canovelles.

L'edifici, amb una superfície total construïda de 2.236 m², es distribueix en 164m² en planta soterrani, 1.427m² en planta baixa, 584m² en primera planta i 60m² de marquesines d'accessos, tot adaptat a persones amb dificultat de moviment i cadires de rodes.

L'accés a Can Palots es pot efectuar pel carrer de Barcelona 8-10, si es vol anar a la zona destinada a les entitats i als serveis tècnics, i per la plaça de Margarida Xirgu, que dona accés directe al Teatre-Auditori i a les sales d'exposicions.

L'equipament està pendent d'una reforma³³ prevista entre juny i octubre de 2024. A la darrera planta, on hi ha ara el servei d'esports, quedarà un espai que pot plantejar-se en clau cultural, tenint en compte la voluntat de l'Ajuntament d'ampliar els serveis de Can Palots.

Tot i que Can Palots és un espai que permet fer vincles amb altres municipis com ara Escena grAn, i portar a Canovelles propostes culturals de referència, la població jove no considera que és un espai per a ells. Els infants i adolescents hi assisteixen puntualment a través de sortides escolars o d'institut, però hi ha poca presència de gent jove que hi accedeixi amb independència de la família i l'escola. És aquest, per tant, un punt que caldrà reforçar, activant propostes com les de Secret Jove que incorporin un perfil jove no només en tant que públic, sinó com a usuari, programador o creador.

Pel que fa a la participació, cal fomentar-la en clau de diversitat d'orígens, ja que el públic que fa ús de l'equipament és poc divers, en totes les edats, segons totes diverses fonts consultades. Caldrà treballar aquest aspecte, i aprofitar la porta d'entrada que podria arribar a ser l'espai ja que Can Palots acull entitats culturals i artístiques.

L'equipament compta amb diferents espais:

- Teatre Auditori Can Palots: Tot i que està integrat dins de Can Palots, aquest espai funciona de manera autònoma i, de fet, és un dels equipaments culturals que es té en compte per separat.
- Sala Arimany: La sala Arimany de Can Palots és un espai expositiu dedicat bàsicament a la difusió i creació d'art contemporani i d'avantguarda. És un espai diàfan de 60 metres quadrats dotat amb un equip d'il·luminació regulable i ajustable, amb guies a totes les parets. El seu nom està dedicat al pediatra i pintor Josep Lluís Arimany Nicolau (La Garriga 1923- Canovelles 1999) relacionat amb la població, on visqué des dels anys 70 fins a la seva mort.
- El Passadís: El passadís és un petit espai expositiu, situat al primer pis de l'edifici, destinat a la programació d'exposicions de caire popular amb artistes que poden ser o no de Canovelles, professionals o amateurs. Consta de 20 metres lineals d'espai per exposar en diversos sectors de paret.
- Sala Polivalent: La Sala Polivalent és un espai per fer petits actes com conferències, presentacions, reunions, juntes, assemblees o petites actuacions. La sala té una capacitat per a 60 persones i està dotada d'ordinador, projector, pantalla i equip de so, amb una petita tarima i una taula de presidència. Té connexió a internet per xarxa i Wi-Fi.
- Aules: L'equipament té 6 aules per a fer petites reunions, cursos i tallers per a entitats, grups i serveis municipals. Totes tenen taules per escriure, pissarres i connexió Wi-Fi.

---

³³ Annex 2: Entrevista amb Yolanda Sánchez, regidora de Cultura i Serveis Socials.

Síntesi de Can Palots, Cultura&Arts

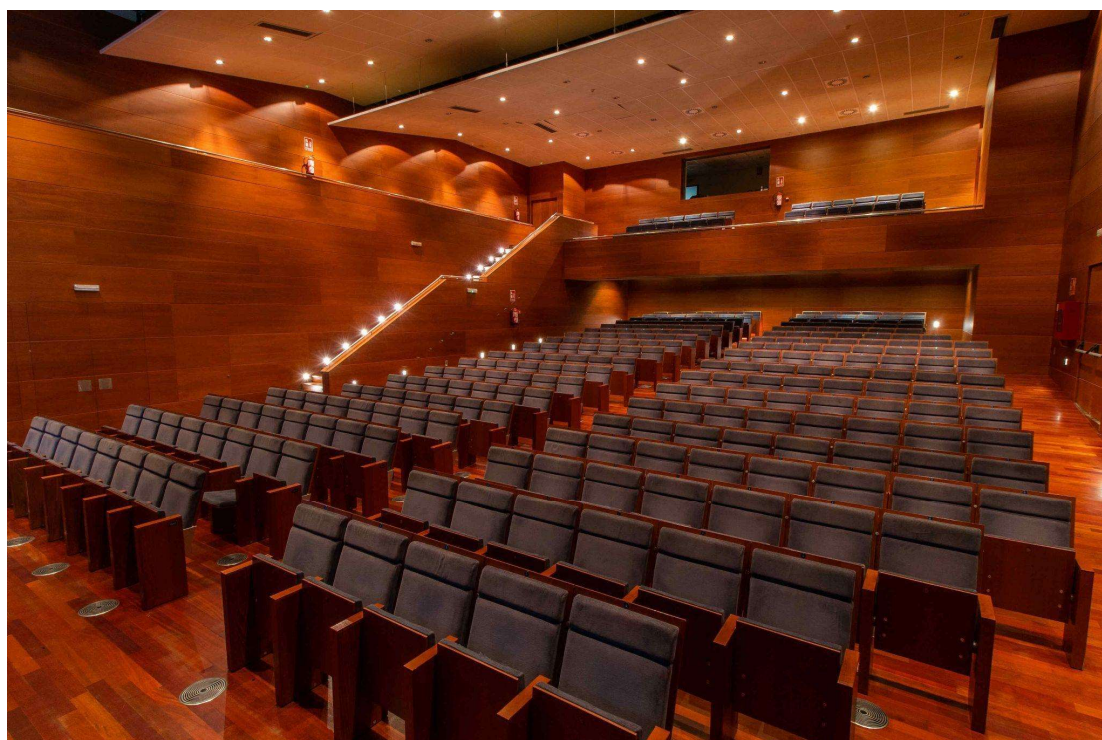
Fortaleses i oportunitats

- Les característiques de l'espai permeten desenvolupar-hi moltes activitats diferents en molt bones condicions.
- El Teatre-Auditori i la seva programació situa Canovelles en el circuit de teatre català de primer nivell.
- Genera col·laboracions enllà del municipi, com ara Escena grAn.
- És punt de trobada de les entitats culturals i artístiques de Canovelles.
- Hi ha la voluntat per part de la regidoria de cultura i l'Ajuntament en general d'enfortir l'equipament.
- La reforma de la planta on ara hi ha el servei d'esports obre moltes oportunitats.

Debilitats i amenaces

- L'equipament necessita una reforma (prevista entre juny i octubre de 2024) i una revisió i rehabilitació en termes de sostenibilitat.
- Percepció de l'espai com a equipament exclusiu de gent adulta (no per a joves).
- Poca o nul·la participació en clau de diversitat cultural.

Teatre Auditori Can Palots

Adreça	Carrer Barcelona, 8-10. Cruïlla Carrer Sant Jordi
Telèfon	93 846 80 54
Correu electrònic	canpalots@canovelles.cat
Horaris	De dilluns a dijous, de 16 a 21 h. Divendres, de 16 a 19 h.
Informació útil	314 localitats distribuïdes entre platea (257 butaques i 3 espais especials) i amfiteatre (54 butaques), un escenari de 9 metres d'amplada de boca per 8 de fons, 5 metres d'alçada de boca i 14 de maquinària.

El Teatre Auditori Can Palots és el marc de referència de la producció i difusió de les arts escèniques a Canovelles. L'equipament acull una programació d'activitats i espectacles de caire professional i amateur dirigida a la seva població i a la de la comarca. Entre altres, l'espai forma part del programa Escena grAn, un projecte nascut l'any 2013 que coordina i unifica en una única cartellera les programacions del Teatre Auditori de Granollers, la Roda d'Espectacles Infantils, Teatre Auditori Can Palots, Roca Umbert Fàbrica de les Arts i la Sala de concerts Nau B1.

Les 314 localitats i l'escenari de 9 metres de boca fan que aquest teatre sigui dels anomenats de mitjà format. Al web de l'Ajuntament es poden descarregar els plànols i la fitxa tècnica de l'espai.³⁴

Se'l considera un equipament cultural independent al centre Can Palots Cultura&Arts que l'acull perquè té un funcionament específic com a espai escènic.

Síntesi del Teatre-Auditori de Can Palots

Fortaleses i oportunitats

- És un teatre de mig format (314 localitats) ben dotat, amb un escenari de 9 metres d'ample i ben equipat.
- Al web de l'Ajuntament es poden descarregar els plànols i la fitxa tècnica de l'espai.
- Forma part del circuit de sales del programa Escena grAn.
- Té una entrada independent.

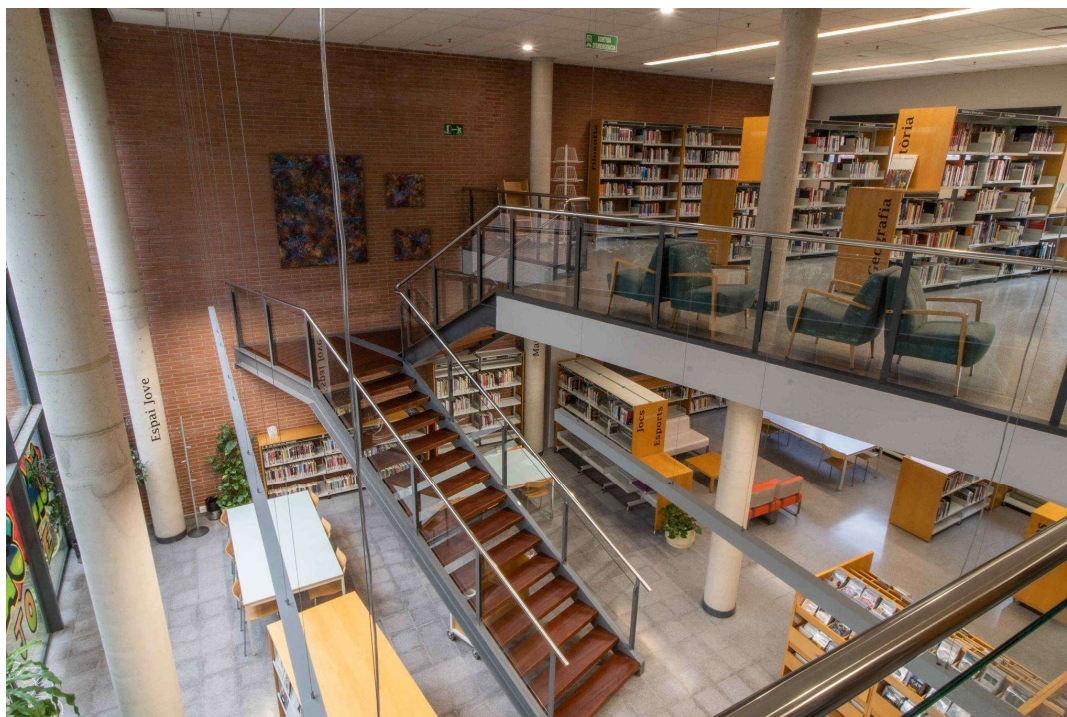
Debilitats i amenaces

Cal una revisió d'estructures; l'equipament necessita rehabilitació i revisió en termes de sostenibilitat.

---

³⁴ Informació útil, fitxa tècnica i plànols del Teatre Auditori Can Palots: <https://www.canovelles.cat/el-municipi/guia-del-municipi/equipaments/teatre-auditori-can-palots.html>

Biblioteca Frederica Montseny

Adreça	C. Molí de la Sal, 24-26
Telèfon	93 861 89 80
Correu electrònic	biblioteca@canovelles.cat
Horaris	De dilluns a divendres de 15 a 20 h Dimecres i dissabtes de 10 a 13 h Tancada els dissabtes de juny, juliol i setembre.
Superfície construïda	1600 m ²
Informació útil	L'equipament disposa de dues sales poliivalents.

La Biblioteca Pública Frederica Montseny es va inaugurar l'any 1999 –per tant ha complert 25 anys el 2024– i és una de les més grans del Vallès Oriental, amb 1.600m² (1417m² útils). Actualment (amb dades de 2023) la Biblioteca té un fons de 30004 documents i 4553 usuaris actius. La planta baixa es destina al públic infantil, que aprofita també el jardí exterior. La planta baixa té també un espai destinat a joves (a partir de 14 anys), amb una zona de novel·la juvenil i còmic adult. L'equipament disposa de sis ordinadors d'ús públic.

L'equipament programa un alt nombre d'activitats destinades a públics diversos: clubs de lectura per a adults i infantil, l'hora del conte, un club dels deures, tallers de manualitats, cinema, activitats vinculades al calendari festiu i d'esdeveniments del municipi, així com commemoracions de dies internacionals, jocs de taula, xerrades, trobades amb autors, tallers de relaxació i benestar emocional i trobades amb la gent gran, entre d'altres. La Biblioteca organitza i acull, també, exposicions vinculades a diversos artistes i temàtiques al llarg del curs. Tal i com es fa constar a l'apartat 3.2.8 (Relació entre cultura i educació), la Biblioteca Frederica Montseny proporciona als centres educatius activitats de descoberta de l'equipament, clubs de lectura i voluntariats, entre altres. Així mateix, l'equipament també duu a terme un treball conjunt amb Centres de Justícia Juvenil i amb la Fundació Solidaritat de la Universitat de Barcelona.

Taula 3. Dades d'ús de la Biblioteca Frederica Montseny, durant l'any 2023.

Població atesa	16.761 hab.
Visites	21.124
Préstecs	14.264
Préstecs interbibliotecaris	2.705
Dies de servei	240
Hores de servei	1.263
Activitats realitzades	39
Participants a les activitats	729
Visites escolars	20
Nombre d'alumnes a les visites escolars	480
Noves inscripcions	366
Ús del servei de préstec	4.461
Ús del servei d'ordinadors	3.130
Cost operatiu del servei	337.926,87€

Font: Ajuntament de Canovelles (2023)

La Biblioteca acull un gran nombre d'infants³⁵ –sovint no acompanyats, alt percentatge de persones nouvingudes– que troben allà un espai i acompanyament de les tasques escolars. L'equip de la Biblioteca indica, com a alguns dels punts forts de l'equipament, la bona valoració que en fa el públic, la comoditat de l'espai, la bona motivació de l'equip a l'hora d'oferir nous serveis, l'actualització continuada del fons i l'atenció personalitzada i curosa que es dona als usuaris.

Pel que fa als punts dèbils, hi fan constar la manca de personal -suport per a facilitar les gestions burocràtiques, necessitat d'una figura referent a la sala infantil...–, la falta de pressupost, l'alta rotació de treballador/es (en destaquen aspectes bons com per exemple el fet d'incorporar perfils i visions diferents, però també negatius, com la falta d'estabilitat), i la necessitat de millorar el treball en xarxa amb altres equipaments, entitats i serveis municipals.³⁶

---

³⁵ Annex 2: Sessió de treball amb el Grup Motor del Pla de Desenvolupament.

³⁶ Pla de Desenvolupament Biblioteca Frederica Montseny, 2024-2025, facilitat per l'Ajuntament de Canovelles.

Síntesi de la Biblioteca Frederica Montseny

Fortaleses i oportunitats

- És un espai segur i de confiança obert a tothom, on es treballen aspectes que van més enllà de la lectura com el benestar emocional, igualtat de gènere o ecologia.
- Bona percepció de l'equipament per part de tota la ciutadania, amb atenció personalitzada i curosa.
- Fons complet que s'actualitza regularment.
- Existència d'un Pla de Desenvolupament 2024-2025 elaborat per la direcció de la Biblioteca.
- L'equipament programa un alt nombre d'activitats destinades a públics diversos, així com exposicions artístiques i divulgatives.
- Bona oferta d'activitats dirigides als centres educatius del municipi.

Debilitats i amenaces

- Manca de personal, especialment per tal de donar suport per a facilitar les gestions burocràtiques, i necessitat d'una figura referent a la sala infantil.
- Pressupost insuficient per a prestar el servei amb qualitat i ampliar l'oferta d'activitats.
- Excessiva rotació de treballador/es.
- Problemes estructurals, com ara la climatització.
- Necessitat de millorar el treball en xarxa amb altres equipaments, entitats i serveis municipals.
- Des de l'equipament apunten que els caldria formació, recursos i personal per tal d'oferir ajuda als ciutadans que necessitin suport a l'hora de realitzar gestions administratives. Una ajuda que des de Canovelles ofereixen de manera puntual i que a Granollers sí que s'assumeix des de la biblioteca.

El Campanar

Adreça	C. Sant Fèlix s/n
Telèfon	93 846 80 54
Correu electrònic	canpalots@canovelles.cat
Horaris	De dilluns a dijous, de 16 a 21 h. Divendres, de 16 a 19 h.
Informació útil	<ul style="list-style-type: none"> ● Sala d'assaig i actuacions amb servei tècnic, amb escenari de 9 x 4'60 metres, 4 metres d'alçada de boca, dotació d'equip de so, llums i barres d'escenotècnia. ● Espai de recepció. ● 250 cadires de plàstic no fixes. ● WC per a públic. ● 2 camerinos amb dutxes i WC.

El Campanar de Canovelles és un equipament polivalent amb una estructura bàsica d'arts escèniques de petit format situat al casc antic de Canovelles. Amb una dotació mínima d'escenotècnia, llum i so, l'equipament dona cabuda a activitats culturals i festives tant pel que fa a les entitats de Canovelles com als serveis municipals. L'espai té un hall d'entrada on hi ha situats els lavabos; una sala d'activitats, amb escenari a la italiana de dimensions de 8 x 4 metres; dos camerins amb dutxes i lavabos; una sala de comandament i dues petites sales al primer pis.

El Campanar es va reformar entre els anys 2022 i 2023, amb l'objectiu adequar l'edifici a la normativa vigent, renovar el sistema elèctric i de climatització, construir lavabos nous i millorar els accessos a la primera planta i a l'escenari. També es van renovar les instal·lacions elèctriques i la xarxa de sanejament i fontaneria, es va millorar el sistema de climatització i es va instal·lar un sistema de protecció contra incendis. Per últim, es van arreglar els tancaments, arrançant el fals sostre i renovant els finestrals.

L'equipament té un calendari en línia actualitzat on es mostren les reserves, que són sobretot de colles i entitats que volen reunir-se i assajar (per exemple, la colla Bastonera o la colla Gegantera), així com informació útil, plànols i fitxa tècnica.³⁷

Síntesi d'El Campanar

- L'espai ha estat reformat recentment (2022-2023) per tal d'adequar-se a la normativa vigent.
- Al web de l'Ajuntament hi ha un calendari d'ocupació de l'espai i hi ha plànols i fitxa tècnica disponible per a la descàrrega.
- Diverses entitats culturals del municipi fan ús de l'espai per reunions i assaigs de Festa Major i altres esdeveniments del municipi.

---

³⁷ El Campanar, Ajuntament de Canovelles: <https://www.canovelles.cat/el-municipi/guia-del-municipi/equipaments/el-campanar.html>

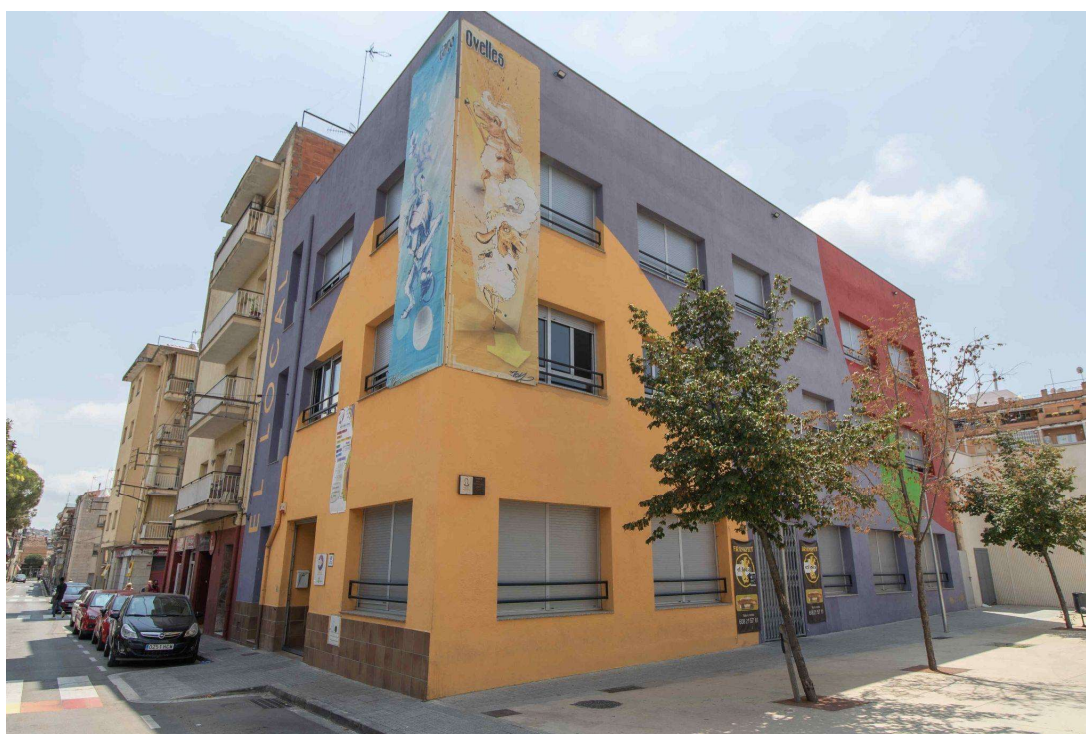
3.2.3 Altres equipaments

En aquest apartat s'afegeixen diversos equipaments i serveis (inclosos dins d'equipaments del municipi) que, tot i no ser considerats pròpiament culturals en la distinció que es fa des de l'Ajuntament, sí que tenen usos culturals o bé tenen importància dins d'aquest Pla degut al fet que poden ser claus a l'hora de fomentar una participació més jove i més diversa culturalment.

Els espais que veurem a continuació són:

- El Local, Centre Municipal d'Iniciatives Juvenils
- La Kl@b, Servei d'Acompanyament Juvenil
- Servei d'Acompanyament a les Persones (Antic Centre Cultural)
- Centre Cívic Can Palots
- Centre Cívic Veïnat Pau Casals
- Sala Polivalent

El Local

Adreça	C. Nord, 35
Telèfon	93 846 59 40
Correu electrònic	joventut@canovelles.cat
Horaris	Dilluns a divendres de 17 a 20 h

El Local (Centre Municipal d'Iniciatives Juvenils) està dirigit a les persones joves majors de 12 anys. El seu horari és de dilluns a divendres de 17 a 20h. Es donen permisos d'ús i claus fora d'horari a entitats i persones autoritzades (expliquen com fer-ho al web), però, des del centre, subratllen que caldria ampliar els horaris per tal que estigués permanentment obert, caps de setmana i nits.³⁸

El Local és un dels puntals de la cultura jove de Canovelles. Té 26 anys d'història i ha estat punt de reunió de joves canovellins des de sempre, tot i que va haver-hi uns anys d'inestabilitat que ara han comportat la manca del relleu jove i la percepció que l'equipament ja no és de tots els joves, sinó només d'aquells que tenen dificultats socioeconòmiques.

Actualment, la majoria d'usuaris d'El Local són d'origen migrat o bé nascuts a Canovelles, de famílies migrades³⁹.

L'equipament compta amb una sala d'estudi amb ordinadors amb connexió a internet, una sala-taller i espai lúdic (el bar), per a trobades entre joves de Canovelles on xerrar o jugar als jocs de taula. Al mateix espai també es realitzen tallers programats amb entrada oberta o amb inscripció prèvia. A la segona planta, hi ha una sala de ball amb parquet i miralls, disponible per a reserves individuals o en grup, i una sala de Slot (scalextric) amb una pista de 10x3m amb 6 carrils i on s'organitzen puntualment tallers de maquetes amb peces reciclades. Té un terrat gran on s'havien fet tallers d'hort urbà, actualment en desús.

Tot i que no és un espai pensat d'entrada per l'ús actual que té ni en clau jove (havia estat un casal de gent gran i una biblioteca), els joves expliquen que no voldrien traslladar-se perquè ara ja se l'han fet seu. Per exemple, amb un mural creat pel ells i elles.⁴⁰

El bar havia tingut una concessió que no va acabar de funcionar, entre altres, perquè l'equip que el portava no s'adaptava a compartir bé l'espai amb el jovent. Ara és un espai en desús, però hauria de ser un bar amb zona social i gestió en concordança amb els valors i la programació del Local, marcat així a la licitació. Hi ha un espai per a fer-hi concerts o espectacles de petit format, que obre només els divendres. Caldria posar totes les facilitats per ampliar les possibilitats d'ús d'un espai amb bar i escenari, i accés independent directe a carrer.

Cal tenir en compte que a l'Enquesta a joves del Local⁴¹ realitzada pels educadors de l'equipament, la majoria de la població enquestada va manifestar que voldrien que El Local tingués una zona social.

L'agenda de l'equipament està actualitzada al web, i és visible el formulari per reservar l'espai.

---

³⁸ Annex 2: Entrevista amb Paula Campos, educadora d'El Local.

³⁹ Annex 2: Entrevista amb Paula Campos, educadora d'El Local.

⁴⁰ Annex 2: *Focus group* amb joves d'El Local i el col·lectiu Intoxicades.

⁴¹ Annex 1: Enquesta sobre preferències d'activitats a El Local.

El Local ha tingut un rol clau en la història de Canovelles des de l'òptica de cultura i joventut. En el seu moment, els més petits acabaven convertint-se en referents voluntaris d'una nova generació, en una lògica de circularitat sostenible que caldria recuperar. Els joves, llavors, se sentien seu l'equipament i realitzaven junts actes per a la Festa Major i altres festivals, enllà de les parets d'El Local. I tot això succeïa gairebé de manera espontània, sense estar reglat (almenys així és com els joves ho relaten avui).⁴²

En els seus orígens, la gestió d'El Local era municipal però fa uns anys es va externalitzar. Abans de l'externalització de serveis, existia el Consell de Joves, que es va dissoldre i no s'ha tornat a constituir. Des d'El Local, subratllen la necessitat d'activar-lo de nou per tal de tenir un òrgan de representació amb capacitat de decidir i influència a l'Ajuntament.⁴³

El fet que els concursos per la dinamització no siguin per més de dos anys (més dos prorrogables) genera certa inestabilitat i complica molt que s'afermi la confiança creada entre els referents que gestionen l'espai i els usuaris.

El vincle entre El Local i les escoles i instituts

Els principals usuaris d'El Local són adolescents a partir de 12 anys, és a dir, alumnes de 1er d'ESO, però hi ha una davallada quan arriben a 4rt, és a dir, quan tenen entre 15 i 16 anys.⁴⁴ Caldria activar mecanismes per tal de revertir aquesta dinàmica, també en col·laboració amb els instituts.

Pel que fa a la comunicació entre El Local i les escoles i instituts, les treballadores d'El Local es desplacen a les escoles i instituts per tal de donar a conèixer, de primera mà, la programació prevista. Tot i que es valora molt positivament la comunicació en primera persona i el boca-orella que genera, caldria revisar la manera com es fa, que ha quedat obsoleta –amb una taula i un *roll-up*–, i l'horari, ja que es realitza a l'hora del pati. Caldria, a més, potenciar la comunicació que permeten les xarxes socials. D'aquests desplaçaments, es valora molt positivament que les treballadores d'El Local tenen l'oportunitat de demanar als alumnes quins tallers voldrien realitzar: es tracta d'un canal de comunicació que fa possible crear una programació a partir de la voluntat i desitjos dels futurs usuaris d'aquests tallers. Aquest mecanisme, però, s'hauria de sistematitzar perquè no sigui puntual.

Caldria buscar solucions col·laboratives amb les escoles i instituts de Canovelles perquè els infants i joves es desplacin i visitin El Local, i fins i tot se'ls facin seu com a espai on poder portar a terme tallers i activitats pròpies. En aquest sentit, representa una oportunitat que, a partir de setembre de 2024, a l'ESO s'aplicarà un 10% de currículum obligatori destinat a serveis a la comunitat: es podria dedicar a la creació d'una xarxa de voluntaris d'El Local.

---

⁴² *Focus group* realitzat amb joves de diverses entitats de Canovelles.

⁴³ Annex 2: Entrevista amb Paula Campos, educadora d'El Local.

⁴⁴ Annex 2: Entrevista amb Paula Campos, educadora d'El Local.

A més de les visites als instituts, El Local té d'altres mecanismes puntuals per detectar quines activitats o tallers voldrien trobar els joves que participen de l'equipament. Els resultats:

Gaming: 46,8 % (212 persones)
Cuina: 44,1 % (202 persones)
Ball (en general): 31,6 % (145 persones)
Hip-hop: 15,3 % (70 persones)
Informàtica: 22,9 % (105 persones)
Grafitis: 26 % (119 persones)
Teatre: 15,3 % (70 persones)
Manga: 12,9 % (59 persones)
DJ: 15,1 % (69 persones)

Altres amb menys vots: Circ (8,1%), taller de percussió (7,4 %), Scalèxtric (11,8%), Xerrades de creixement personal (10%).

Síntesi d'El Local

Fortaleses i oportunitats

- En un passat recent, era un equipament clau i fortament vinculat als joves del territori, que se'ls sentien i feien seu.
- Els joves no voldrien marxar de l'espai d'El Local, ja se'l senten seu
- Els educadors d'El Local han fet visites i difusió d'activitat als instituts des de fa anys però el format d'aquestes visites (a l'hora del pati, amb un roll-up) ha quedat obsolet. La fortalesa és que hi ha un vincle fet, la debilitat és que cal actualitzar-lo per a que sigui més efectiu.
- En tant que la majoria d'usuaris d'El Local són adolescents d'origen migrat, l'equipament representa una oportunitat per teixir vincles amb les seves famílies i promoure la participació en clau de diversitat cultural.
- Tenen mecanismes per identificar quins tallers volen cursar els joves, però caldria sistematitzar-los.
- A partir de setembre, a l'ESO s'aplicarà un 10% de currículum obligatori destinat a serveis a la comunitat que es podria destinar a la creació d'una xarxa de voluntaris d'El Local.

Debilitats i amenaces

- Certa inestabilitat causada per la temporalitat dels concursos de dinamització: cal garantir la continuïtat dels projectes i de les persones.
- Espais desaprofitats (zona social-bar, terrassa).
- El bar, actualment en desús, hauria d'activar-se en consonància amb els valors d'El Local (a la licitació), amb la flexibilitat que això necessàriament implica.
- Caldria ampliar els horaris per tal que estigués permanentment obert, caps de setmana i nits.
- Agenda, web i xarxes són molt millorables.
- Estigma com a equipament per joves problemàtics.
- El Local ja no és la seu del Consell de Joves, desaparegut.
- Necessitat d'ampliar el vincle amb escoles i instituts.
- Necessitat de diversificar els usuaris (la majoria són d'origen migrat).
- Cal dotar El Local de més recursos: més material, més equip, més oferta de tallers, i facilitats per trobar professionals capaços de formar els joves en el que demanen: de gaming a DJ.

La KI@b - Servei d'Acompanyament Juvenil

Adreça	C. Indústria, 22
Telèfon	93 840 24 94
Correu electrònic	No consta al web de l'Ajuntament
Horaris	L'horari d'atenció als joves és de 17:30h a 20 h durant el calendari escolar.

La KI@b és un servei d'acompanyament juvenil que ofereix un espai educatiu per als joves de Canovelles, d'entre 12 i 18 anys, que estiguin cursant l'E.S.O, i que resideixin a Canovelles. Una part de les places estan reservades al criteri de l'equip educatiu i Serveis Socials. El servei depèn de la Regidoria de Serveis Socials i les activitats que s'hi fan són reforç escolar, esports, tallers, jocs i sortides. Actualment el servei es troba dins de l'equipament de Serveis a les persones (antic Centre Cultural). Afegim el servei en aquest apartat per la importància que pot tenir La KI@b a l'hora de fomentar una participació més jove i culturalment diversa a la vida cultural canovellina.

Els objectius del servei són: proporcionar als nois i noies les eines necessàries per desenvolupar-se autònomament en els diferents espais on ens relacionem les persones, potenciar l'autoestima i confiança en sí mateixos, detectar possibles factors d'exclusió social juvenil, potenciar el respecte envers altres cultures diferents a les pròpies i treballar la convivència, orientar i informar als joves envers diversos àmbits com l'escolar i el laboral, i promoure la incorporació social dels joves dins la xarxa comunitària.

L'horari d'atenció als joves és de 17. 30h a 20 h de dilluns a divendres, i els caps de setmana està tancat. No hi ha servei fora del calendari escolar.

Els usuaris de La KI@b no saben que poden participar de la vida cultural canovellina. Per exemple, sembla que els pot interessar participar als tallers de ceràmica que es fan a l'equipament de Serveis per a les Persones però no tenen constància que ells hi puguin participar ni com poden fer-ho⁴⁵.

---

⁴⁵ Entrevista amb Cristina Soto, educadora de carrer a La KI@b.

Síntesi de La Kl@b

Fortaleses i oportunitats

- Es valora positivament la tasca que desenvolupa la Kl@b, d'acompanyament a joves amb diversitat cultural. El contacte amb les comunitats migrades i amb persones, dins d'aquestes comunitats, que són una mena de 'referents' pot ser una bona porta d'entrada a una participació més diversa.
- Alguns dels usuaris de La Kl@b continuen vinculats amb el servei un cop acaba el seu pas per allà o quan compleixen els 18 anys, amb l'objectiu de donar suport als educadors i usuaris. Que aquesta continuïtat es doni de manera natural és senyal que el vincle que es crea és ferm.
- La Kl@b també podria formar part de l'oferta de serveis en els quals els alumnes d'ESO de Canovelles podrien fer voluntariat aprofitant el currículum obligatori de l'ESO.
- Des de l'Ajuntament, es posen facilitats per tal que els usuaris de La Kl@b puguin accedir al teatre, per exemple, de manera gratuïta o a un preu reduït.

Debilitats i amenaces

- Hi ha un estigma sobre els seus usuaris (la majoria d'origen migrat i nivell socioeconòmic baix).
- El servei no es proporciona fora del calendari escolar.
- Els usuaris de La Kl@b no saben que poden participar de la vida cultural canovellina. Caldria facilitar-los tota la informació en aquest sentit.

Equipament de Serveis per a les persones (antic Centre Cultural)

Adreça	C. Indústria, 22
Telèfon	93 840 24 94
Correu electrònic	No consta al web de l'Ajuntament
Horaris	No consten al web de l'Ajuntament
Informació útil	<ul style="list-style-type: none"> • Una sala d'actes amb capacitat per a unes 75 persones. • Sala de reunions. • Sala d'exposicions. • 2 aules taller.

L'equipament de Serveis a les persones és un espai polivalent que acull diferents activitats com ara el servei d'assessorament juvenil La Kl@b, i activitats per a la gent gran (els tallers del programa Gent Gran Activa i les activitats anomenades Matins de la Gent Gran). L'equipament acull, de forma habitual, serveis com el de Mediació i el Servei d'Atenció a la Dona i ha mantingut un taller de ceràmica amb cursos en actiu, heretat de quan l'espai era el Centre Cultural de Canovelles. S'ha mantingut així per una qüestió pràctica, perquè allà és on hi ha els forns i torns que es fan servir al taller de ceràmica.

Síntesi de l'equipament de Serveis per a les persones (antic Centre Cultural)

Fortaleses i oportunitats

- En un mateix equipament es barregen serveis destinats a joves i a gent gran, fet que pot aprofitar-se per a crear accions amb mirada intergeneracional.

Debilitats i amenaces

- Costa trobar informació sobre l'equipament. No hi ha pàgina web i no és fàcil saber quines activitats i tallers s'hi desenvolupen.
- L'espai consta encara al document d'Equipaments culturals al servei de les entitats culturals canovellines amb el nom de 'Centre Cultural', quan ara mateix no fa aquesta funció. Caldria posar ordre de cara al públic a les funcions actuals dels diversos equipaments, així com a la seva nomenclatura.

Casal Cívic-Can Palots

Adreça	C. Sant Jordi, S/N
Telèfon	93 849 13 01
Correu electrònic	cc.canovellescanpalots@gencat.cat
Horaris	De dilluns a divendres, de 9 a 21 h. Dissabtes de 10 a 12.20 h i de 15 a 21 h.

Per evitar una primera confusió, cal indicar que Can Palots és el nom del barri on es troba el centre cultural que té el mateix nom i que aquest centre cívic, un equipament diferenciat i que pertany a la Generalitat de Catalunya, no es troba dins del centre Can Palots-Cultura&Arts. Aquesta nomenclatura porta confusions a persones que no coneixen bé el municipi però també als mateixos habitants de Canovelles.⁴⁶

El Casal es va inaugurar l'any 2010 i, segons la seva descripció, és «un espai públic obert a tothom: joves, grans, infants i entitats, on s'hi realitzen diferents activitats, com tallers, conferències, exposicions, etc., que permeten al públic relacionar-se, fomentar aficions, ampliar coneixements i formar part d'un projecte col·lectiu. Ofereix un seguit de recursos per reforçar projectes adreçats a la millora de la comunitat, fomentar el desenvolupament integral de la persona, promoure els valors cívics i donar suport al teixit associatiu en el seu compromís amb la societat».⁴⁷

⁴⁶ Annex 2: Focus group amb tècnics de l'Àrea de Serveis a les Persones. Ajuntament de Canovelles.

⁴⁷ Casal Cívic-Can Palots. Ajuntament de Canovelles: <https://www.canovelles.cat/el-municipi/guia-del-municipi/equipaments/casal-civic-can-palots.html>

Tot i que a la descripció del web es parla de «diverses activitats, del foment d'aficions i d'un projecte col·lectiu», no s'especifica quin és el calendari d'activitats i tampoc hi ha un enllaç a un web propi o a xarxes socials de l'equipament. El possible usuari, per tant, no té manera de saber quina activitat es duu a terme al centre. Tampoc hi ha una descripció dels espais i serveis que té el centre ni sobre possibles sessions d'ús de l'espai.

Síntesi de l'equipament del Casal Cívic-Can Palots

Fortaleses i oportunitats

- Es va inaugurar l'any 2010, per tant el centre és recent.

Debilitats i amenaces

- És el tercer espai cultural que porta *Can Palots* al seu nom (Can Palots Cultura & Arts i Teatre-Auditori Can Palots). El nom resulta confús i no s'entén de seguida què hi fan.
- Al web de l'Ajuntament no hi ha un calendari de l'activitat del Casal, almenys no consta a la fitxa de l'espai.
- No hi ha una descripció dels espais del Casal i dels serveis que ofereix.

Casal Cívic Veïnat Pau Casals

Adreça	Pl. Pau Casals s/n
Telèfon	93 846 39 28
Correu electrònic	cc.canovellesveinatpaucasals@gencat.cat
Horaris	De dilluns a divendres, de 9 a 21 h.

El Casal Cívic-Pau Casals es troba dins de l'equipament Cívic de Canovelles, adscrit a la Direcció General d'Actuacions Comunitàries i Cíviques del Departament de Benestar i Família. Un espai que, a banda del Casal Cívic compta amb l'Oficina de Benestar i Família i el Centre de Formació d'Adults. Pel que fa al Casal Cívic –a càrrec de la Generalitat de Catalunya, com el Casal Cívic-Can Palots– aquest és un espai que acull tallers, conferències, sortides culturals, exposicions, i que, segons la seva descripció al web de l'Ajuntament, ofereix un servei similar en objectius i activitat al del al Casal Cívic-Can Palots.

Segons s'explica al web de l'Ajuntament,⁴⁸ el Casal ofereix els serveis de:

Suport a la difusió: web de les associacions a Catalunya, una finestra oberta a les entitats per donar a conèixer les seves finalitats i actuacions.

Cessions d'espai: cessions de sala a les entitats per a la realització d'activitats pròpies, d'acord amb els horaris disponibles.

⁴⁸ Casal Cívic-Veïnat Pau Casals. Ajuntament de Canovelles: <https://www.canovelles.cat/el-municipi/guia-del-municipi/equipaments/casal-civic-veinat-pau-casals.html>

Tot i així, aquests serveis no consten d'enllaços en els quals la ciutadania pugui saber-ne més i tampoc hi ha més informació ni un web propi al directori d'equipaments de la Generalitat de Catalunya.

Segons la mateixa descripció del web de l'Ajuntament de Canovelles, el Casal Cívic - Veïnat Pau Casals duu a terme diversos Programes de la Direcció General d'Actuacions Comunitàries i Cíviques:

- Jugar i llegir: Programa socioeducatiu que pretén integrar el joc i la lectura, dos aspectes estretament relacionats i complementaris per al desenvolupament dels infants de 4 a 12 anys.
- Dones Avui per a la igualtat d'oportunitats: Un programa obert a tothom per potenciar i afavorir la creació d'espais específics de dones que permetin desenvolupar el propi enriquiment personal i de grup, i crear vincles entre dones.
- Programa Arrelat: Un programa d'arrelament cívic i comunitari, que per mitjà de la realització de visites, xerrades i tallers, pretén apropar la ciutadania al coneixement del territori, del medi, de les institucions, i promoure els drets civils i la participació.
- Programa de dinamització i de suport a les associacions: Recursos i activitats al voltant de temes de civisme, sensibilització, diversitat cultural, Catalunya, animació infantil, participació en projectes comunitaris, i cessions d'espais per a activitats organitzades per les entitats.

En aquest cas passa, però, el mateix que amb les activitats: l'usuari no té manera de saber quan es fan aquestes activitats, qui pot participar-hi, i en què consisteixen, d'una manera més àmplia.

Síntesi de l'equipament del Casal Cívic-Veïnat Pau Casals

Fortaleses i oportunitats

- Segons el web de l'Ajuntament es duen a terme programes i serveis rellevants com el de suport a la difusió d'entitats, cessió d'espais o programes que treballen en els eixos de cultura i diversitat.

Debilitats i amenaces

- No hi ha una manera clara de tenir més informació sobre els serveis i programes que es duen a terme al Casal.
- Al web de l'Ajuntament no hi ha un calendari de l'activitat del Casal, almenys no consta a la fitxa de l'espai i no consta, tampoc, al web de la Generalitat.
- No hi ha una descripció dels espais del Casal i dels serveis que ofereix.

Pista Polivalent

Adreça	Passeig de Mercè Rodoreda (no hi consta el número)
--------	--

La Pista Polivalent és un equipament principalment esportiu que també es dedica a usos culturals i festius com poden ser concerts. L'equipament disposa d'una pista coberta, vestidors, una sala diàfana, espai d'emmagatzematge i una zona de bar.

En una notícia publicada al web de l'Ajuntament de Canovelles,⁴⁹ l'any 2020, quan es va inaugurar l'equipament, l'alcalde, Emilio Cordero, explicava que “el nou espai pretén donar resposta a algunes de les necessitats esportives i culturals del municipi. I és que, tot i que Canovelles ja disposa de dos pavellons i espais com El Campanar, les entitats de Canovelles són molt actives i l'ocupació dels espais disponibles és molt elevada”.

Cal mencionar, en aquest punt, que en tant que *equipament cultural*, l'espai (o si més no, la manera com es presenta', té algunes mancances significatives. Per exemple, a l'adreça no hi consta el número i no apareix a Google Maps, almenys amb el nom de *Pista Polivalent Canovelles*. Al web de l'Ajuntament, tampoc hi consta telèfon de contacte ni correu electrònic, no hi ha especificacions de l'espai per al seu ús cultural o festiu i no apareix al document *Relació de serveis i equipaments culturals a disposició de les entitats de Canovelles* mencionat al punt 3.2.2 Equipaments culturals i a l'Annex⁵⁰.

⁴⁹ 'Canovelles ja disposa de la nova pista polivalent al passeig de Mercè Rodoreda', Ajuntament de Canovelles:<https://www.canovelles.cat/actualitat/noticies/canovelles-ja-disposa-de-la-nova-pista-polivalent-al-passeig-de-merce-rodoreda-.html>

⁵⁰ Annex 1: Relació de serveis i equipaments culturals a disposició de les entitats de Canovelles

Síntesi de la Pista Polivalent

Fortaleses i oportunitats

- És un espai de creació recent (2020) que, tot i que no té un ús principalment cultural, permet la celebració d'alguns actes culturals i festius com concerts per a públic grans. També les reunions d'entitats i col·lectius que necessiten molt d'espai, així com actes entre diferents centres educatius.

Debilitats i amenaces

- Hi ha mancances importants pel que fa a la comunicació de l'equipament: no hi ha telèfon ni correu de contacte al web de l'Ajuntament i no es troba a Google Maps, almenys sota el nom de 'Pista Polivalent'.
- No apareix al document *Relació de serveis i equipaments culturals a disposició de les entitats de Canovelles*.
- No té plànols disponibles ni fitxa tècnica visibles.
- Les possibilitats que ofereix en el camp cultural i educatiu no estan prou explotades: no s'usa com a espai de reunió i trobada per part d'entitats que necessitin espai, ni com a espai de trobada dels centres educatius per a desenvolupar actes culturals amb un alt nombre d'alumnes.

3.2.4 Altres espais culturals

En aquest apartat s'analitzen, breument, altres espais culturals que contribueixen a completar l'oferta de Canovelles fora de la xarxa pública. Una de les mancances de Canovelles, segons s'explicita a diverses de les entrevistes i sessions de treball d'aquest Pla de Desenvolupament Cultural, és la manca d'iniciativa privada en relació a la cultura i l'oci, com podrien ser sales de concerts o espais expositius. Aquesta observació és generalitzada especialment entre el jovent, que no disposa d'espais d'oci nocturn al municipi. Caldria, per tant, establir mecanismes per tal de donar suport a les poques iniciatives existents i crear-ne de nous per incentivar les possibilitats que té la cultura en el desenvolupament econòmic d'un territori.

Cal tenir en compte, en aquest sentit, el doble paper que juga la proximitat amb Granollers: si bé és fàcil per a les canovellines desplaçar-se per obtenir els serveis que necessiten, aquest mateix fet pot desactivar la posada en marxa d'altres iniciatives privades al municipi. Pel que fa a espais existents en aquest sentit hi ha:

- Llibreria Paper Idea (C.Diagonal, 45): És llibreria i copisteria i té un local a Canovelles i un altre a Granollers. A les seves xarxes socials fan recomanació de llibres i ocasionalment programen alguna activitat o taller al voltant de la lectura.
- Botiga de Manualitats (C.Rec, 30): ven tota mena de productes relacionats amb l'art i les manualitats (pintura, fustes, estris...) i que també ofereix tallers de ceràmica i bijuteria, entre altres. És una botiga arrelada a Canovelles i actualment (juny 2024) està en traspàs però hi ha la intenció de mantenir el negoci i els tallers.

Síntesi altres espais

Fortaleses i oportunitats

- Són espais de proximitat que ofereixen activitat cultural encara que no sigui programada des del consistori. Aquesta proximitat genera vincles de confiança i de referencialitat entre el veïnat, uns vincles que es podrien aprofitar, tot creant algun projecte amb la seva participació i o col·laboració

Debilitats i amenaces

- Manca d'iniciativa privada en relació a la cultura i l'oci (sales de concerts, espais expositius i oci nocturn).
- La proximitat amb Granollers pot desactivar iniciatives privades al municipi: els habitants tenen a prop els serveis que busquen.
- Caldria establir mecanismes per potenciar la iniciativa privada i les oportunitats que genera la cultura com a motor econòmic.

3.2.5 Estàndards i consideracions dels equipaments culturals

A més de ser un municipi ric en patrimoni, Canovelles també destaca per tenir una bona quantitat d'espais, especialment escènics i socials. Tal com s'observa al Quadre de Resum d'Indicadors dels Cercles de Comparació Intermunicipals d'Espais Escènics de 2022,⁵¹ realitzat en comparació amb 34 municipis de la província de Barcelona, Canovelles obté bons resultats (per sobre de la mitjana) en oferta d'equipaments culturals i en oferta de programació d'arts en viu, però té resultats per sota de la mitjana pel que fa a funcions anuals no professionals i d'iniciativa municipal, en funcions anuals de tercers, fetes en espais municipals, i en cessió gratuïta de l'espai. D'una anàlisi d'aquestes dades es poden extreure les següents conclusions:

Hi ha una bona oferta –quantitativa– d'equipaments i programació escènica.

En comparació amb 34 municipis de la província de Barcelona, es fa poc ús dels espais per part d'iniciatives municipals (com podrien ser espectacles o iniciatives culturals sorgides del municipi o de teatre amateur local), i tampoc hi ha lloguer d'espais per part de tercers. Aquesta última dada casa amb una observació que ha sorgit a diverses entrevistes i sessions de treball: no hi ha prou iniciativa cultural privada al municipi.

Tot i que es detecta poc ús d'espais per part d'artistes i companyies amateurs, és important mencionar que sí que existeixen propostes de teatre amateur al municipi. Actualment, hi ha la companyia L'Aplec –dins de la Comissió Sant Antoni Abat de Canovelles i en actiu des de 1994–, el Col·lectiu de Dones Gitanes, que ha fet funcions puntuals de Lorca, i el Grup de Teatre Amateur de Canovelles, que Can Palots organitza a través d'un taller anual.

El Quadre Resum fa visible, també, que els recursos humans dels quals es disposa als espais escènics són notablement inferiors als de la mitjana pel que fa a hores de treball del personal estable dedicat a l'espai escènic per dia d'ús i a la mitjana d'hores de treball del personal estable dedicat a l'espai escènic cada 100 places. Les hores de formació per treballador són també inferiors i, pel que fa a la gestió adequada dels recursos, la mitjana de taquillatge per funció en teatre general i familiar, és més de tres vegades menor que la de la mitjana de municipis analitzats.

Els estàndards del PECCat

Pel que fa al PECCat,⁵² que marca els estàndards mínims d'equipaments culturals dels quals hauria de disposar un municipi segons el seu volum de població, s'observa que Canovelles compleix els mínims recomanats. En vista d'aquestes dades es pot afirmar que Canovelles disposa d'un nombre d'equipaments culturals adequat al seu volum de població, tot i que en aquest punt cal tenir en compte que el PECCat és un indicador quantitatiu, per tant no mesura la qualitat (prestacions, estat...) i, d'altra banda, que

---

⁵¹ Annex 1: Quadre de Resum d'Indicadors d'Espais Escènics de 2022, facilitat per la Diputació de Barcelona.

⁵² Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya (PECCat). El Pla més recent és el de 2010-2020:

https://cultura.gencat.cat/ca/departament/estructura_i_adreces/organismes/dgpcc/subdireccio_general_de_pr_omocio_cultural/Equipaments/peccat_2010-2020/index.html

l'informe més recent del PECCat és el dels anys 2010-2020 (es va redactar l'any 2009), per tant caldrà estar pendents d'una nova actualització.

Estàndards PECCat per a municipis de més de 15.000 habitants i fins a 30.000 habitants	Correspondència d'equipaments a Canovelles
Arxiu municipal (AM)	Arxiu Municipal de Canovelles
Biblioteca local (BL)	Biblioteca Frederica Montseny
Centre cultural polivalent (CCP2)	Can Palots
Espai escenicomusical bàsic local (E2a)	El Campanar Teatre-Auditori Can Palots Pista Polivalent
Espai d'arts visuals (AV1a).	Sala Arimany i espai El Passadís, tots dos dins de Can Palots Cultura&Arts

A banda d'aquests equipaments culturals mínims, és interessant observar que el PECCat recomana que els municipis que tinguin valors o objectes patrimonials destacables, disposin d'un equipament patrimonial com per exemple un museu, en aquest cas sense un llindar demogràfic mínim i de franges successives. Com observarem a continuació, Canovelles disposa del Centre d'Interpretació, un espai situat a Can Palots de manera temporal, mentre no es duu a terme un centre propi dedicat a l'espai de les runes.

Síntesi d'equipaments culturals de Canovelles

Fortaleses i oportunitats

- Canovelles compta amb els equipaments recomanats en relació al seu índex de població segons els estàndards del PECCat.
- La Biblioteca destaca com un espai model en prestació de serveis i com a espai de participació i acollida de la diversitat de la població.
- El Teatre- Auditori permet incorporar Canovelles en el circuit d'arts escèniques de primer nivell.
- La proximitat de Granollers permet obrir col·laboracions amb espais de creació i producció amateur i professional.

Debilitats i amenaces

- Falten llicències d'alguns equipaments: caldria regularitzar-los tots. La manca de llicències augmenta qualsevol gestió.
- Poca participació dels joves fora dels espais pensats exclusivament per a ells (El Local i La Kl@b).
- Poca participació en clau de diversitat cultural.
- Manca d'espais de formació amateur i professional.
- Manca de sales d'assaig i producció ben equipades, i per a diferents disciplines.
- Manca de producció i circuits per a la cultura amateur (un fet que es pot relacionar amb la manca d'espais de formació expressada en un dels punts anteriors).
- Falten espais d'oci nocturn per a joves.
- En general, falta d'oferta de cultura i oci per part del sector privat. Per tant, el sector públic ha de cobrir aquestes mancances.
- No hi ha cap espai físic que ofereixi informació a la ciutadania, i tampoc de

suport a entitats i col·lectius diversos en temàtiques vinculades a la creació i a la producció cultural. Tampoc no es fan cursos en aquest sentit (per exemple, sobre com sol·licitar una subvenció, com constituir-se com a associació, etc.).

- No existeix un mapa d'equipaments culturals (ni d'altres tipologies).

- Alguns dels equipaments tenen la informació incompleta al web de l'Ajuntament i d'altres tenen descripcions (i fins i tot nomenclatures) que resulten confuses per als usuaris. En general, costa veure de manera clara quins són els equipaments culturals de Canovelles, quina és l'activitat que fan i a qui van dirigits.

3.2.6 Associacionisme cultural

Canovelles destaca pel fort teixit associatiu, amb prop de mig centenar d'entitats, entre les quals n'hi ha una vintena que estan classificades com a culturals.⁵³ D'entre totes les entitats, n'hi ha dotze que s'han constituït recentment, al gener de 2024, com a Taula d'entitats culturals, que analitzarem més endavant. Cal destacar que sis de les vint entitats culturals que hi ha a Canovelles, per tant més d'una quarta part, estan vinculades a la Festa Major, i sobta veure que no hi ha cap entitat cultural inclosa a la Taula d'entitats que no sigui catalana o espanyola, sobretot tenint en compte l'alt percentatge d'immigració extracomunitària del municipi. Tot i que no consta al llistat d'entitats culturals de Canovelles, sí que hi ha un grup de teatre amateur a Canovelles, Teatre L'Aplec, fundat l'any 1994 i que va tornar als escenaris l'any 2023 després d'una aturada per la pandèmia.⁵⁴

---

⁵³ Llistat d'entitats. Ajuntament de Canovelles: <https://www.canovelles.cat/el-municipi/guia-del-municipi/entitats/>

⁵⁴ «El grup de Teatre l'Aplec estrena a Can Palots l'obra 'Oh, Univers». Vallès Oriental Televisió: <https://votv.cat/el-grup-de-teatre-laplec-estrena-a-can-palots-lobra-oh-univers/>

Entitats culturals de Canovelles

Entitat	Disciplina
Comissió Sant Antoni Abat	Cultura popular catalana
Grup de Puntaires de Canovelles	Tallers i trobades per potenciar l'art tradicional de les puntes de coixí
Associació Cercle Artístic de Pintors Canovelles (ACAP)	Pintura
Centro Cultural y Recreativo de Andalucía en Canovelles	Cultura andalusa
Pastorets de Canovelles	Cultura popular (representacions d'Els Pastorets de Folch i Torres)
Círculo Cultural Stantia	Literatura i poesia
Les Bastoneres de LaComi de Canovelles	Cultura popular (Festa Major)
Colla Ball de Gitanes de LaComi	Cultura popular (Festa Major)
Colla Gegantera de Canovelles	Cultura popular (Festa Major)
Colla de Diables de Canovelles	Cultura popular (Festa Major)
AFOCA Agrupació fotogràfica de Canovelles	Fotografia
Assemblea Nacional Catalana de Canovelles	Política - difusió de la cultura catalana
Associació Cultural Canovelles Medieval	Difusió de la història i costums medievals / mercat medieval
Coral Rosa de Bardissa	Música / coral
Asociación Cultural Unidos por el Baile	Ball de saló

Col·lectiu Jove Intoxicades	Actes culturals per al jovent
Assemblea Jove Kndurgnt	Actes culturals per al jovent
Club Wizards and Warriors	Jocs de Rol, jocs de taula, estratègia, cartes
Chic@s Mil	Activitats d'oci
Hogar Extremeño de Canovelles	Cultura extremeña / Coros y danzas

El paper de la migració a les entitats

Tal com s'ha apuntat anteriorment, Canovelles és un municipi que ha sabut acollir diverses onades migratòries. La dels anys 70, quan el municipi experimenta un creixement del 50% de població en només una dècada per l'arribada –especialment, de nous veïns que arribaven d'Andalusia (30%) i Extremadura (15%)–, té la seva translació avui en un teixit associatiu amb entitats com ara Hogar Extremeño. És a dir, en aquell moment, l'acollida va articular-se en la creació d'associacions, que eren a la vegada un lloc de reunió i de trobada.

Tanmateix, aquesta translació no s'ha produït amb la immigració extracomunitària que ha rebut Canovelles a partir dels anys 90. Aquesta segona onada ha transformat el municipi fins i tot urbanísticament (amb l'edificació de la zona de Can Palots, per exemple), però no en un dels seus valors clau com a municipi: l'associacionisme. En aquest punt cal esmentar que sí que hi ha algunes associacions culturals de comunitats d'origen extracomunitari a Canovelles, però no consten al registre d'entitats culturals de l'Ajuntament ni han estat anomenades (o no han estat anomenades en tant que entitats culturals) a les diverses entrevistes i sessions de treball realitzades durant la preparació d'aquest Pla de Desenvolupament Cultural. Aquestes associacions, que formen part de la recuperada Festa de la Interculturalitat⁵⁵ són: el col·lectiu subsaharià Linkedire; Ajinn, el col·lectiu gitano de Canovelles; les associacions marroquines Sent per mi i jo sentiré per tu i Anhour.

D'una banda, no hi ha prou representació cultural d'entitats amb un eix clau en la diversitat i, de l'altra, no hi ha prou diversitat en les entitats existents.

⁵⁵ Se'n parlarà al punt 3.2.7 Activitat i programació cultural.

La cultura popular catalana i el seu pes a les entitats

Hi ha un nombre important d'associacions vinculades a la cultura popular, com ara la Colla de Diables, la Colla Gegantera o Engrescats. Aquestes associacions són clau no només perquè treballen i actualitzen la memòria del municipi, també perquè poden constituir un motor de participació en clau de diversitat cultural, però no només.

Existeix un transvasament entre diferents entitats i activitats culturals. És a dir, si una persona entra a formar part de la Colla Gegantera, per posar un exemple, és fàcil que s'integri en altres actes i entitats de la vida cultural del municipi, fet que s'hauria d'aprofitar per a fomentar la participació cultural en clau de diversitat i joves. Aquestes entitats poden arribar a ser una porta d'entrada per a menors migrats, tal com es destaca des de La Kl@b, ja que els joves tenen interès a participar-hi. Cal establir mecanismes perquè tots els joves sàpiguen que tenen les portes obertes a aquestes i altres entitats.

La població jove i les entitats

Tal com s'observa al Pla Local de Joventut 2024-2028, la majoria de població jove no pertany a cap entitat (un 56% dels joves enquestats). En el cas que sí que tinguin alguna vinculació, la majoria pertany a clubs esportius (un 24%) i a entitats o associacions (18%). Aquestes dades demostren que manca relleu generacional per enfortir el teixit associatiu.

Entre les dades que exposa el Pla, destaca que un 41% del jovent enquestat no ha participat mai de les activitats organitzades per joves al municipi, fet que demostra que cal treballar per aconseguir més implicació del jovent.

Pel que fa als joves que sí que estan organitzats, comenten que manca coordinació i diàleg amb l'Ajuntament. Tal com es va fer constar al *Focus group* amb joves de diverses entitats,⁵⁶ senten que, de vegades, no se'ls té en compte, com quan, per exemple, l'Ajuntament va contraprogramar una nit de festa en clau jove amb una sessió d'un DJ molt famós en el marc de la Festa Major. Aquest solapament d'activitats dirigides a un públic semblant s'ha repetit també amb la programació del Casal d'Avis, ara reconvertit en un centre cívic: van programar un taller de manga per a joves sense tenir en compte que, des d'El Local, també se n'està fent un. Amb tot, els joves organitzats en entitats com ara Intoxicades, demanen:⁵⁷

- Facilitats en l'organització d'actes i evitar el solapament i la contraprogramació.
- Tenir una via de comunicació eficient per comunicar els actes que es fan des de les associacions i entitats de joves.
- Garantir l'accés a recursos: materials, suport i acompanyament, i comunicació per a dur a terme les activitats.
- Garantir una oferta cultural atractiva que tingui en compte els gustos del jovent.

⁵⁶ Annex. *Focus group* amb joves de diverses entitats culturals.

⁵⁷ Font: *Focus group* realitzat amb joves de diverses entitats de Canovelles.

Feminismes, comunitat LGTBQ+ i associacionisme

Tal com reflecteix el Pla Local d'Igualtat de gènere i LGBTI 2023-2027,⁵⁸ «un 36% de la població enquestada no participa en cap entitat, associació o club, entre homes i dones no hi ha diferències destacables, però sí segons si la persona és LGBTI o no. Les persones LGBTI que no participen en cap entitat, associació o club representen el 64% mentre que les persones que no són LGBTI i que no participen en cap entitat representen un 32%, un percentatge dues vegades inferior». Tot i que s'apunta, que «cal tenir en compte que al tractar-se d'una mostra petita i alhora una proporció limitada de persones LGBTI que han participat els resultats poden estar esbiaixats».

Segons apunta el mateix Pla,⁵⁹ caldria actuar de la següent manera en aquests àmbits:

-Cultura i lleure > Promocionar i ampliar l'oferta cultural i de lleure municipal amb perspectiva de gènere i inclusiva. [És un dels àmbits de satisfacció vital amb menys valoració entre dones i persones LGBTI, segons l'enquesta.]

-Participació i reconeixement > Fomentar la pràctica associativa i participativa entre persones LGBTI [La pràctica associativa entre aquest col·lectiu és 4 vegades inferior a la resta de població, segons l'enquesta.]

-Associacionisme i dones migrades > Fomentar la pràctica associativa i participativa entre dones migrades integrant-les en les dinàmiques municipals [Els grups de discussió indiquen que la població migrada té poca participació en el teixit cultural, aquest fet pot potenciar el xoc cultural i la seva integració.]

La Taula d'Entitats Culturals de Canovelles

La recent creació de la Taula d'Entitats,⁶⁰ el gener de 2024, representa una oportunitat clau que el Pla de Desenvolupament Cultural ha de saber aprofitar. Tal com es veurà més endavant –a l'apartat d'estratègia–, des de la Taula hi ha propostes concretes en relació a la cultura i la participació a Canovelles, més enllà de l'associacionisme, que caldrà tenir en compte.

La Taula està, actualment, formada per les següents entitats: Associació Cultural Amigos por el Baile, AMPA Joan Miró, Assemblea Nacional Catalana, Associació de Veïns Avinguda de Canovelles, Chic@s Mil, Colla de Diables, Colla Gegantera, Col·lectiu Jove Intoxicades, Comissió Sant Antoni Abat, Engrescats, Hogar Extremeño i Círculo Cultural

---

⁵⁸ Pla Local d'Igualtat de Gènere i LGBTI 2023-2027, pàgina 53: <https://www.canovelles.cat/ajuntament/plans-programes-i-campanyes/pla-local-digualtat-de-genere-lgtbi-2023-2027.html>

⁵⁹ Pla Local d'Igualtat de Gènere i LGBTI. Ajuntament de Canovelles: <https://www.canovelles.cat/ajuntament/plans-programes-i-campanyes/pla-local-digualtat-de-genere-lgtbi-2023-2027.html>

⁶⁰ Neix la Taula d'Entitats Culturals de Canovelles». Ajuntament de Canovelles: <https://www.canovelles.cat/actualitat/noticies/neix-la-taula-dentitats-culturals-de-canovelles.html>

Stantia. Al web de l'Ajuntament hi ha un formulari⁶¹ per tal que les entitats que ho vulguin es puguin sumar a la Taula.

Té previstes un mínim d'una quinzena de trobades anuals, on provar d'assolir conjuntament els següents objectius:

- Generar un espai de participació, d'interrelació i de treball conjunt amb el teixit associatiu del municipi.
- Promoure la comunicació, la col·laboració, la dinamització i la formació entre els agents locals i les entitats que la conformen.
- Abordar qüestions que impliquen la bona salut de les entitats i de la xarxa, com ara el calendari d'activitats festives del municipi, les necessitats subvencionables per part de les entitats o el material i els espais a compartir.
- Millorar la col·laboració entre entitats i la coordinació amb el consistori així com facilitar l'assessorament cap al teixit associatiu, a més de conèixer de primera mà les necessitats de les entitats.

---

⁶¹ Taula d'Entitats Culturals de Canovelles. Document d'adhesió: <https://www.canovelles.cat/adreces-i-telefonos/taula-dentitats-culturals-de-canovelles.html>

Síntesi de l'associacionisme cultural

Fortaleses i oportunitats

- Gran nombre d'entitats i associacions culturals històriques.
- Recent creació de la Taula d'entitats.
- Existeix traspàs de participació entre diferents entitats culturals.
- Les entitats de cultura popular poden arribar a ser una porta d'entrada per a menors migrants si es treballa en aquest objectiu.
- Les entitats tenen prou espais de reunió i trobada.
- Des de l'Ajuntament es cedeixen espais i material gratuït per al desenvolupament de les activitats culturals.

Debilitats i amenaces

- Poca representació d'entitats en clau de diversitat cultural.
- Poca diversitat en les entitats existents.
- Poc relleu generacional.
- Manca de comunicació entre les entitats, i de les entitats cap a la ciutadania.
- Cal millorar la coordinació i el diàleg amb l'Ajuntament.
- Cal treballar per facilitar la creació i l'organització d'actes proposats pels joves, i evitar la no contraprogramació.
- Cal activar una via de comunicació eficient per comunicar els actes que es fan des de les associacions i entitats de joves.
- Garantir l'accés a recursos: materials, suport i acompanyament, i comunicació per a dur a terme les activitats, especialment per les entitats de joves.

3.2.7 Activitat i programació cultural

L'activitat cultural de Canovelles s'organitza des de la institució i des de les diverses entitats culturals del municipi. El web de l'Ajuntament aplega tota la programació a l'apartat de Cultura,⁶² on els usuaris poden consultar l'oferta de tallers, exposicions, arts escèniques i esdeveniments del municipi. A la mateixa *home*, es poden consultar les darreres notícies relacionades amb el sector cultural, i hi ha un apartat d'hemeroteca. La Regidoria de Cultura no efectua una memòria anual d'activitat i això dificulta conèixer quina és l'activitat cultural real del municipi, tot i així aquesta és una aproximació a l'exercici de 2023, fet a partir de la informació que consta a l'hemeroteca.

Taula 4. Resum de l'activitat cultural de Canovelles el 2023

Disciplina	Espai	Activitat
Exposicions	Sala Arimany i El Passadís (Can Palots Cultura&Arts)	Fotografies de JOSEPH (Josep Hospital)
		Mirades personals: Exposició de l'Agrupació fotogràfica de Canovelles
		29 Miradas. Fotografía y literatura en defensa de la mujer afgana
Teatre	Can Palots (dins d'Escena GrAn)	Quanta, quanta guerra, de Farrés Brothers i Cia.
		Speer, de La Gleva Teatre
		L'Abdicació, de La Gleva Teatre
		Les bones intencions, Sala Trono
		Un tal Shakespeare, Marcel Tomàs i Cascai Teatre
		De perras y criadas, Cia. White Rabbit

⁶² *Home* de Cultura. Ajuntament de Canovelles: <https://www.canovelles.cat/temes/cultura>

		Dejadme la esperanza, de Luis Gutiérrez Caba i Luis Santana
		Cendres a les mans, In Mente Teatre
	Teatre-Auditori Can Palots	La família impossible, Prod. Flyhard
	Teatre-Auditori Can Palots	Oh, Univers, de Teatre l'Aplec (companyia de teatre amateur local)
Dansa	Can Palots (dins d'Escena GrAn)	Les dues estacions de Vivaldi, Cia. Anacrusa Produccions
Teatre i altres espectacles familiars	Can Palots (dins d'Escena GrAn)	Un vestit nou per a l'emperador, de La Pera Llimonera
		KL'AA, d'Inspira Teatre
		La motxilla de l'Ada, de Teatre al Detall
		Remember Show (clown)
		Hocus-Pocus, Eduard Juanola (màgia)
		Sota Sola, de Ka Teatre (titelles)
	Filar, d'Antonella Ascenzi (titelles)	
	Teatre-Auditori Can Palots	Mozartland, de la Cia. Príncep Totilau
Música	Can Palots (dins d'Escena GrAn)	Cançons de la nostra terra, de La Principal de la Bisbal (cobla)
		X FEMAC / Festival de Música d'Autor de Canovelles - Samantha Collado, In Crescendo i Delafé i Andrea Mir

		Concert Simfònic - Arts Simfònica Jove (clàssica)
		Energial - The Gospeliders (Gospel)
		La leyenda del beso - Aula Lírica de Granollers (Sarsuela)
	Concert de Festa Major	The Chanclettes
Esdeveniments culturals recurrents		Reis
		Els Pastorets
		Sant Antoni
		Carnaval
		<u>Programació cultural al voltant del 8-M</u>
		<u>Marxa Excursionista Canovelles-Montserrat</u>
	Diversos espais	<u>Aplec de Canovelles</u>
		<u>Sant Jordi</u>
		<u>Feria d'Abril</u>
		<u>Festes del Rocío</u>
Esdeveniments culturals recurrents		<u>Festa Major (amb un total de 80 actes programats)</u>
		<u>Diada Nacional de Catalunya</u>

		<u>Festes en honor a la Verge de Guadalupe (Hogar Extremeño)</u>
		<u>Fira Medieval de Canovelles (patrimoni)</u>
		<u>Activitats de Nadal</u>
Altres	Art	<u>Instal·lació del mural de Pilarín Bayés a la Plaça de la Joventut</u>
	Equipaments	<u>Inauguració de la remodelació d'El Campanar</u>
	Música	<u>Celebració de la desena edició del FEMAC, el Festival de Música Acústica d'Autor de Canovelles</u>
	Patrimoni	<u>Inauguració l'espai museístic del poblat neolític de Ca l'Estrada 2</u>
	Patrimoni	<u>Visites guiades a l'Església de Can Fèlix</u>
	Diversos actes culturals	<u>Primadona: programació cultural en clau feminista (pels volts del Pride)</u>
	El Local / joves	<u>Celebració dels 25 anys d'El Local</u>
	Talent emergent / Música i teatre	<u>Cicle Emergents: talent local de música i teatre (tercera edició)</u>
	Pintura	<u>L'Associació del Cercle Artístic de Pintors (ACAP) impulsa la primera edició el Concurs de pintura ràpida</u>
	Art urbà / pintura	<u>Paret Viva: L'art continua guanyant terreny a Canovelles</u>
Música / gastronomia	<u>Primera edició de l'EraFest. Música i gastronomia, organitzat per la Comissió de Sant Antoni Abat</u>	

Altres	Drets humans	<u>Celebració del Dia Internacional per la Pau</u>
	Passejada popular	<u>Passejada a la claror de la lluna (Associació Kndurkao's)</u>
	Tots Sants/Halloween	<u>Túnel del terror dels Diables de Canovelles</u>
	Patrimoni	<u>Jornades de Patrimoni Emergent</u>
	Drets humans	<u>Dia Internacional dels Drets dels Infants</u>
	Drets humans	<u>Dia Internacional per l'erradicació de la Violència vers les Dones</u>

Font: Ajuntament de Canovelles (2024)

*Cal tenir en compte que en aquest quadre hi manquen les nombroses activitats culturals programades per la Biblioteca Frederica Montseny al llarg del curs.

Taula 5. Quadre resum dels tallers a Can Palots⁶³, 2023-24:

Data	Taller
Del 5 d'octubre al 27 de juny	Teatre adult: Grup de Teatre Amateur de Canovelles
Del 2 d'octubre al 3 de juny	Tast de Cant
Del 5 d'octubre al 30 de maig	Playback DREAMS
1 sessió al mes, d'octubre a maig	Art en família: creació sostenible
Del 4 d'octubre al 29 de maig	Ceràmica manual
Del 2 al 30 de novembre	Intensiu de Torn
Del 3 d'octubre al 28 de maig	Puntes de coixí
Del 3 d'octubre al 30 de maig	Dibuix i Pintura (infantil i adults)
Del 5 d'octubre al 30 de maig	Iniciació al retrat realista amb grafit
Del 2 d'octubre al 27 de maig	Punt de trobada de Ganxet
Del 3 d'octubre al 28 de maig	Aula de Restauració de mobles
Del 3 al 24 de novembre	Intensiu: TIK TOK Intergeneracional Creació i Edició Audiovisual
Del 3 d'octubre al 30 de gener	Monogràfic: Mou-te per la vida. Balla per viure millor
del 6 de febrer al 28 de maig	Monogràfic: Broadway Jazz Dansa
Del 3 d'octubre al 30 de maig	Dansa del ventre
Del 3 d'octubre al 28 de maig	Txi-kung terapèutic i Tai-txi
Del 6 d'octubre al 31 de maig	Dansa Creativa Infantil (de 3 a 5 anys)
Del 6 d'octubre al 24 de maig	Guitarra elèctrica
Del 2 d'octubre al 21 de maig	Guitarra flamenca
Del 26 de febrer a l'1 de març	Monogràfic: EmonionARTE (dansa)
Del 4 d'octubre al 29 de maig	Guitarra infantil/jove/adults

Font: Ajuntament de Canovelles (2024)

⁶³ Els Tallers Culturals de Can Palots reben el suport de la Diputació de Barcelona. Documentació proporcionada per la Diputació de Barcelona.

Amb aquests quadres, que no responen del tot a l'activitat anual (hi falten actes organitzats per les entitats, el desplegament d'esdeveniments com la Festa Major o Sant Jordi, que tenen una programació extensa...) però que s'hi aproximen, ens podem fer una idea de quina és l'activitat cultural anual a Canovelles. A primera vista, s'hi observa que:

- Les arts escèniques queden ben cobertes amb la programació d'Escena grAn.
- Escena grAn dona cobertura, també, a propostes escèniques per al públic familiar, que inclouen teatre però també altres disciplines com les titelles o la màgia.
- Canovelles celebra un Festival de Música Acústica, el FEMAC⁶⁴, que va celebrar 10 anys el 2023 i que, per tant, està consolidat al calendari cultural del municipi.
- Hi ha propostes culturals recents que busquen impulsar el talent local com el Cicle Emergents, de música i teatre, que va celebrar la tercera edició l'any 2023.
- Hi ha projectes de participació ciutadana i intervenció de l'entorn com Paret Viva, una proposta que pretén millorar l'aspecte de murs urbans i omplir d'art l'espai públic de Canovelles.
- Hi ha propostes noves, sorgides de les entitats, que presenten nous formats i que tenen capacitat d'apropar-se a nous públics com l'EraFest, organitzat per la Comissió de Sant Antoni Abat, que barreja gastronomia una sessió musical a càrrec d'una DJ dins d'una foodtruck.
- L'any 2023 s'han celebrat actes i accions rellevants pel que fa al patrimoni, com les primeres Jornades del Patrimoni Emergent i la inauguració de l'espai museístic del poblat neolític de Ca l'Estrada 2.
- Hi ha sensibilitat cap a qüestions de drets humans i igualtat, com les celebracions del Dia Mundial per la Pau o programació cultural en clau feminista.
- En l'exercici 2023, no hi ha actes, obres ni accions encaminades a fomentar la diversitat cultural, ni liderades per persones o comunitats d'origen extracomunitari. Sí que cal tenir present que al maig de 2024 Canovelles ha recuperat la **Festa de la Interculturalitat**, una iniciativa que vol posar de relleu la riquesa gastronòmica i artística present al municipi, on conviuen persones d'arreu del món. Hi participen els següents col·lectius: el col·lectiu subsaharià Linkedire; Ajinn, el col·lectiu gitano de Canovelles; les associacions marroquines Sent per mi i jo sentiré per tu i Anhour, la Casa de Andalucía i l'Hogar Extremeño.
- A banda d'algunes excepcions com l'Era Fest i el projecte Paret Viva, no s'observen propostes –ni a la programació d'espectacles i activitats ni als tallers– que s'apropin a expressions joves com podrien ser la dansa urbana o la música electrònica.

---

⁶⁴ El FEMAC rep el suport de la Diputació de Barcelona. Documentació proporcionada per la Diputació de Barcelona.

Festes i cultura popular

Al llarg de l'any, a Canovelles s'hi celebren una vintena de celebracions fixes, entre les quals destaquen, per ser pròpies de Canovelles, la Festa Major (la festa més celebrada juntament amb el Carnaval) i el Mayo Cultural, organitzat per l'entitat Hogar Extremeño.

El calendari festiu evidencia el rol que juguen les associacions i entitats que van resultar de l'onada migratòria dels anys 70, amb festes com ara el Dia d'Andalusia i el Dia d'Extremadura.

La Festa Major

Celebrada l'última setmana de juliol, la Festa Major de Canovelles aplega a un munt de gent de tota la comarca del Vallès Oriental. Dividit simbòlicament en dues colles, els Cans i les Ovelles, el municipi de Canovelles organitza un munt d'activitats obertes a tothom que vulgui gaudir d'uns dies de festa major inoblidables.

És l'acte més multitudinari del municipi i també el que compta amb més participació. En aquest sentit, representa un model a seguir i una possible via d'entrada per a la participació de col·lectius migrats, tasca encara per desenvolupar perquè actualment hi ha molt poca participació diversa.⁶⁵

Pel que fa als joves, i tal com s'ha apuntat anteriorment, els pocs joves implicats en l'organització d'esdeveniments culturals, ho fan sobretot per la Festa Major. Demanen, però, facilitats en l'organització d'esdeveniments (recursos materials i immaterials), i evitar del tot la contraprogramació.

La Festa Major podria ser un espai on treballar la identitat canovellina en clau positiva molt explícitament, amb activitats que impliquin els veïns i generin col·laboracions en termes de diversitat de gènere, edat i origen.

Granollers i el programa Escena grAn

La proximitat amb Granollers i les característiques d'un equipament ben dotat com és Can Palots permeten la programació formada pels escenaris teatrals de Granollers i Canovelles, Escena grAn.

Tal com es pot llegir al web del Teatre Auditori de Granollers, "Escena grAn és un projecte nascut l'any 2013 que coordina i unifica en una única cartellera les programacions del Teatre Auditori de Granollers, Llevant Teatre, la Roda d'Espectacles Infants, Teatre Auditori Can Palots, Roca Umbert Fàbrica de les Arts i la Sala de concerts Nau B1.

---

⁶⁵ Annex 2: Sessió de treball amb el Grup Motor.

La programació d'Escena grAn, a més d'una cartellera d'espectacles coordinada, respon a un projecte artístic compartit amb tots els equipaments participants, així com a una estratègia de desenvolupament de públics per incrementar el nombre d'espectadors i el ventall de públics”.

Es detecta,⁶⁶ però, la manca de públic jove que, tot i saber que hi ha descomptes, afirma no sentir-se interpellat per la programació. Aquesta qüestió evidencia que caldrà activar mecanismes per millorar la comunicació, d'una banda, i fomentar la participació dels joves. Aquesta participació hauria de tenir a veure amb els joves en tant que públic però també com a usuaris i programadors, amb un òrgan consultor com podria ser el Consell de Joves que va existir fa temps.

La manca de participació també destaca en termes de diversitat cultural. Caldria, per tant, treballar en la mateixa línia: millorar la comunicació, treballar per establir mecanismes de representació i decisió de la programació i formació en gestió cultural en un sentit ampli.

Hi ha temes que s'estan reforçant molt a nivell familiar: entrades més econòmiques i tallers prèviament vinculats a l'espectacle per a les famílies, per exemple: tallers de fer titelles abans de veure l'espectacle. Així fan la tarda i econòmicament és un complement al teatre gratuït, preu públic super bé per accedir al teatre.

En aquest punt és important mencionar que el Escena grAn forma part del programa Apropa Cultura, un programa que facilita l'accés a la cultura a persones en situacions diverses de vulnerabilitat (econòmica, social, per salut...). Les peticions es canalitzen a través de Granollers Escena, amb entrades a preu reduït.

Formació cultural artística i de gestió

Enllà dels tallers puntuals que es fan en els equipaments que tenen espais que els ho permeten, com ara El Local, El Campanar o Can Palots, no hi ha escola de formació amateur ni professional de música, art, teatre o circ. No brindar el dret a la pràctica cultural amateur amb preus públics té conseqüències a la llarga: no hi ha interès en la creació cultural, per això hi ha pocs artistes a Canovelles,⁶⁷ i tampoc hi ha interès general per la cultura en tant que públics.

Cal, a més, establir mecanismes per a la formació en gestió cultural: per tal de crear nous públics, cal que aquests se sentin convocats a través de la programació i la comunicació. Això només s'aconsegueix si s'incorpora de manera real i efectiva la seva visió i veu.

---

⁶⁶ Annex 2: Sessió de treball amb el Grup Motor.

⁶⁷ Sessió de treball amb el Grup Motor. Quan se'ls pregunta per un llistat d'artistes i creadors del municipi, només se'ls acut un nom. No hi ha registre en aquest sentit.

Dades Culturals de l'Oficina de Difusió Artística (ODA)

Segons dades de l'Oficina de Difusió Artística (ODA)⁶⁸ de la Diputació de Barcelona (DIBA) 2021-2022 (darreres dades recollides), un servei especialitzat en el suport a les polítiques locals de difusió i promoció de les arts escèniques, la música, la dansa i les arts visuals, a Canovelles es van dur a terme 13 funcions l'any 2021 i 17 funcions l'any 2022. En una comparativa amb la mitjana dels municipis del mateix tram –d'entre 5.000 i 20.000 habitants–, Canovelles iguala els espectacles de 2021 i supera, amb cinc espectacles, la mitjana de 2022. Pel que fa a la mitjana d'espectadors amb municipis del mateix tram, Canovelles té resultats superiors tant al 2021 com al 2022. Aquest darrer any, amb una diferència notable de 698 espectadors.

En canvi, però, si s'observen les dades de funcions i espectadors cada 1.000 habitants, en comparativa amb altres municipis del mateix tram, es veu que les xifres de Canovelles estan una mica per sota de la mitjana dels municipis amb què es compara. Cal tenir en compte que degut a la poca quantitat de dades de què es disposa, és difícil treure conclusions fiables pel que fa a l'activitat programada i a la participació del públic.

Taula 1.1. Circuit d'Espectacles de l'Oficina de Difusió Artística 2021-2022

	Funcions		Assistents	
	2021	2022	2021	2022
Canovelles	13	17	1.657	2.223
Mitjana municipis entre 5.000 i 20.000 hab.	13	12	1.348	1.525
Mitjana total municipis que han participat al Circuit	11	19	1.859	2.828

	Funcions/1000 hab.		Assistents/ 1000 hab.	
	2021	2022	2021	2022
Canovelles	1	1	98	133
Mitjana municipis entre 5.000 i 20.000 hab.	1,20	1,10	126,00	142
Mitjana total municipis que han participat al Circuit	0,40	0,60	70,00	96

⁶⁸ Annex 1: Dades de l'Oficina de Difusió Artística (ODA), 2021-2022.

Síntesi d'activitat i programació cultural

Fortaleses i oportunitats

- Festa Major molt arrelada i amb molt bona participació, també jove. Pot ser una bona via d'entrada al teixit cultural de Canovelles per a col·lectius migrats i és un acte que reforça la identitat canovellina.
- Existeix una programació escènica conjunta entre Granollers i Canovelles: Escena grAn. Aquest programa permet sumar recursos pel que fa a gestió i comunicació, i s'ofereixen descomptes útils per a públics diversos.
- Escena grAn ha implementat una taula de programadores joves, formada per entre 7 i 8 nois i noies menors de 25 anys.
- Escena grAn compta amb una línia de descomptes del 50% sobre el preu de totes les entrades per a menors de 30 anys. El programa es diu Secret Jove.
- Els Plans Locals sobre Igualtat i Joventut marquen línies a seguir pel que fa a la programació i participació cultural. Hi ha un full de ruta en aquest sentit.
- Les dades culturals de l'Oficina de Difusió Artística mostren que les xifres d'espectacles i assistència de Canovelles estan una mica per sobre de la mitjana dels municipis del mateix tram d'habitants.
- En el darrer any (2023) s'han dut a terme accions i actes per potenciar el patrimoni canovellí.
- Oferta de tallers culturals de Can Palots a preus accessibles, amb descomptes per a diversos públics.
- L'any 2024, Canovelles ha recuperat la Festa de la Interculturalitat; una iniciativa que vol posar de relleu la riquesa gastronòmica i artística present al municipi, on conviuen persones d'arreu del món.

Debilitats i amenaces

- L'Ajuntament no duu a terme una memòria d'activitats culturals, per tant és difícil avaluar l'activitat que es porta a terme i treure'n conclusions.
- El jovent demana facilitats en l'organització d'esdeveniments (recursos materials i immaterials), i evitar del tot la contraprogramació (a la Festa Major de 2023 es van contraprogramar concerts organitzats per l'Ajuntament i el col·lectiu Intoxicades).

- Diversos col·lectius joves afirmen que la programació d'Escena grAn no els acaba d'interpel·lar, tot i que coneixen els descomptes.
- Manca d'espais i serveis de formació artística. No hi ha escola de música, art, teatre o circ, més enllà de tallers i cursos puntuals.
- Cal treballar en programació i participació sobre feminismes i col·lectiu LGBTIQ+, tal i com s'indica al Pla d'Igualtat de Gènere i LGBTI.
- Manca de diversitat cultural a la proposta d'espectacles, tallers i altres actes. No hi ha actes organitzats per comunitats o associacions d'origen extracomunitari. Cal atendre a què respon aquesta mancança i activar mecanismes per a solucionar-la.
- Les dades d'assistència cultural de què es disposa només mostren assistència i nombre de funcions però no es tenen dades de tipus de públics ni edats, ni una anàlisi detallada per espectacles o espais.
- A banda d'algunes excepcions, no s'observen propostes –ni a la programació d'espectacles i activitats ni als tallers– que s'apropin a expressions joves.
- No es té constància que es tingui en compte els públics amb necessitats especials a l'hora de programar, més enllà de l'Apropa Cultura, iniciativa per a garantir l'accés a la cultura per a tots els col·lectius.

3.2.8 Relació entre cultura i educació

La Regidoria d'Educació de l'Ajuntament de Canovelles disposa d'una guia d'activitats i serveis destinada als centres educatius⁶⁹ del municipi per tal que aquests puguin complementar la seva activitat amb una sèrie de projectes, propostes, activitats, tallers, xerrades que des de diferents regidories i serveis posen a disposició de la comunitat educativa. Tal com es resumeix a la mateixa guia, "les propostes pretenen, per una banda, acompanyar als centres educatius i les famílies en la seva tasca educadora, tot posant al seu abast eines que ajudin a complementar la seva feina i per altra banda oferir una educació en valors, centrant-se en el coneixement del seu entorn i el reforç de sentit de pertinença, així com de la construcció de ciutadania des d'una perspectiva diversa, crítica i justa".

Entre les activitats proposades a la guia 2022-2023 –separades per diferents segments d'edat, també per a persones adultes, amb destinades a l'AMPA– s'inclouen visites a diversos equipaments de Canovelles com la Biblioteca Frederica Montseny, El Local i Can Palots, entre d'altres, activitats vinculades al patrimoni del municipi, activitats relacionades amb el medi ambient, la gestió de residus i la biodiversitat, tallers relacionats amb el benestar emocional i l'educació afectiva i sexual, i activitats destinades a desfer tòpics i estereotips referits a les persones immigrades i a impulsar l'aprenentatge del català com a llengua comuna.

Pel que fa a les activitats pròpiament culturals, hi destaca l'oferta de la Biblioteca Frederica Montseny, que inclou programes de voluntariat, activitats de descoberta de l'equipament i clubs de lectura per a públic de diverses edats, així com una sèrie d'activitats relacionades amb la descoberta i implicació amb el patrimoni del municipi.

Com a proposta destacable, també cal mencionar que l'Ajuntament s'està treballant en un programa de serveis comunitaris⁷⁰ que vinculi els centres educatius amb diverses entitats i equipaments.

Cal destacar també la participació de les escoles a les festivitats com Reis, Carnaval i Sant Jordi, així com la celebració de Santa Cecília (data en què les escoles van al teatre).

Pel que fa a l'àmbit del foment a la lectura, cal destacar els premis literaris Maria Lluïsa Prat, celebrats des de 2013, i en els quals El Consell Escolar Municipal (CEM) reconeix l'esforç i la creativitat de l'alumnat de les escoles de Canovelles, tot valorant la relació dels treballs amb les Ciències Socials, les Ciències Experimentals, les Llengües, les Arts i el Medi Ambient. Tot i això, des de la primera reunió amb el grup motor i la primera sessió de treball amb tècnics de diverses àrees de l'Ajuntament, s'indica que el vincle entre cultura i educació és deficient i alhora es fa constar com a exemple la bona feina que es fa entre educació i esport i, de manera més general, pel que fa a l'esport i la participació. Destaquem

---

⁶⁹ Guia d'Activitats i serveis per a l'educació, Curs 2022-2023. Document facilitat per la Regidoria d'Educació. La guia es pot sol·licitar via formulari des d'aquest enllaç: <https://www.canovelles.cat/serveis-i-tramits/tramits-i-gestions/inscripcio-guia-dactivitats-i-serveis-per-a-leducacio.html>

⁷⁰ Informació facilitada per l'Àrea de Serveis a les persones de l'Ajuntament de Canovelles. A data de juny del 2024, el document està en procés.

dos casos d'èxit pel que fa a l'esport: el Servei d'Activitats Esportives (SAE) i el Pla Educatiu d'Entorn (PEE).

El cas del Servei d'Activitats Esportives (SAE)

El Servei d'Activitats Esportives (SAE)⁷¹ es menciona en diverses ocasions com un referent del municipi pel que fa a la participació. El SAE és un servei que s'encarrega de promocionar l'esport entre la ciutadania i les associacions municipals mitjançant l'organització d'activitats esportives i campanyes de difusió així com d'una oferta de diversos equipaments esportius.

Entre els plans, programes i campanyes que ofereix el servei, hi ha un programa d'activitat física per a la gent gran, el programa EINA, que apropa l'esport a persones amb discapacitat, els Jocs Esportius Escolars, una lliga lúdica i competitiva d'handbol, bàsquet i futbol sala en la qual participa l'alumnat de segon a sisè de primària de les quatre escoles de Canovelles i el programa de formació Joves i Esport, una oferta de formació dirigida a joves de 13 anys o més (a partir de 2n d'ESO) que volen ajudar en diferents activitats esportives puntuals, com curses i marxes. Se'ls ensenya com dissenyar una sessió d'activitat física, se'ls proporciona recursos per utilitzar a les sessions, exercicis i jocs, amb l'objectiu que l'esport continuï formant part de la vida dels joves i que continuïn vinculats a l'activitat física.

Tal com s'observa, el Servei d'Activitats Esportives incideix en diversos segments de públics (infància, joves, gent gran) i també a grups amb necessitats especials (persones amb discapacitat) per tal que l'esport sigui accessible i tingui incidència en tota la població. A més, s'ofereix formació als més joves sobre el disseny d'activitats físiques.

Pel que fa a la cultura, no es detecta un servei ampli i transversal com aquest, que ofereixi un recorregut de la infantesa a l'adulesa, que aposti per la participació i la formació, i que incideixi en grups vulnerables.

El cas de l'esport dins del Pla Educatiu d'Entorn (PEE)

El Pla Educatiu d'Entorn,⁷² un treball en xarxa que compta amb l'impuls de l'Ajuntament, el Departament d'Educació i la participació de les entitats cíviques del territori, dissenya i implementa actuacions que tenen l'objectiu de millorar l'eficàcia de la intervenció educativa dels diversos agents del territori i estan dirigits a tot l'alumnat i a tota la comunitat educativa, amb una especial sensibilitat als sectors socials més desfavorits. L'objectiu bàsic és millorar l'èxit escolar, educar per a la ciutadania en el marc d'una societat catalana plural per fomentar la cohesió social, a partir de l'educació intercultural i la consolidació del català com a llengua d'ús social habitual. Tal com s'observa al projecte d'actuacions 2023-2024,

---

⁷¹ Es poden consultar els serveis i línies del SAE a <https://www.canovelles.cat/serveis-i-tramits/catalog-de-serveis/servei-dactivitats-esportives-sae.html>

⁷² El Pla Educatiu d'Entorn es pot consultar al web de l'Ajuntament de Canovelles. També són consultables les accions dutes a terme en els darrers anys: <https://www.canovelles.cat/ajuntament/plans-programes-i-campanyes/pla-educatiu-dentorn-pee.html>

l'esport té una presència notable dins del programa amb accions com un taller d'esport i discapacitat, el Pla Català d'Esport a l'Escola i dos tallers de cos i moviment –que sí que podrien considerar-se més a prop de l'àmbit cultural– però en cultura pròpiament només recull un taller de teatre per a mares gitanes, amb l'objectiu d'apropar-les a l'escola i a la formació de les seves filles i fills. El Pla presenta mancances pel que fa a la cultura com podrien ser activitats al voltant de la literatura, les arts plàstiques, el teatre, la música o qualsevol altra disciplina cultural. D'altra banda, no consta que Canovelles s'hagi adherit a la campanya [Educacio360](#) que podria ser el camí per vehicular el lligam entre activitats culturals i educatives més enllà de l'entorn escolar.

El Consell d'Infants

Dins de la fase de diagnosi d'aquest pla, s'ha realitzat una sessió de treball amb el Consell d'Infants del municipi, format per alumnes de cinquè i sisè de primària de les escoles de Canovelles. En aquesta sessió es va destacar la falta d'activitats escolars i extraescolars d'àmbit cultural –tret d'alguna sortida escolar al teatre– a les quals tenen accés, la manca de visites d'artistes i creatius a les escoles, la manca d'espais de formació artística i cultural i també el dèficit d'activitats culturals dutes a terme a l'aire lliure i en horaris adequats per als més petits.

El Consell de Joves

En diverses de les sessions de treball, entrevistes i *focus group* duts a terme durant la fase de documentació del present Pla de Desenvolupament Cultural, les persones participants fan menció del desaparegut Consell de Joves i assenyalen la necessitat de recuperar aquest òrgan de participació per millorar la presència i implicació del jovent a la vida cultural de Canovelles. Sense aquest òrgan jove i sense una entitat –tipus Ateneu Popular, per exemple– que aglutini totes les entitats socioculturals de Canovelles, el recorregut cultural que pot seguir una persona de Canovelles des de la infantesa a l'adulthood, queda fragmentat, i depèn en gran mesura de la voluntat individual i de la xarxa familiar o d'amistats que tingui cadascú, fet que col·loca a persones de comunitats migrades i altres col·lectius en una possible situació d'aïllament respecte a la vida sociocultural del municipi.

Recorregut cultural d'una persona jove a Canovelles: un exemple

Avui dia els infants de Canovelles disposen d'un Servei d'Activitats Esportives potent i transversal que garanteix que podran practicar esport en diversos moments de la seva vida, de manera continuada. En el cas que aquests infants vulguin implicar-se en la presa de decisions del municipi que els afecten, podran formar part –mentre cursin cinquè i sisè de primària– al Consell d'Infants.

Després, si tot va bé, podran continuar implicats en el teixit sociocultural de Canovelles fent ús d'El Local –per ara, amb diverses mancances a resoldre i un horari que no contempla caps de setmana–, pensat per a persones majors de 12 anys o a La Kl@b (per a joves de 12 a 16 anys), que reserva algunes places al criteri de l'equip educatiu i Serveis Socials.

Amb 16 anys, una persona jove de Canovelles podrà entrar a formar part d'alguna entitat o associació del municipi, però això dependrà exclusivament de la xarxa d'amistats i família que tingui. Amb la desaparició del Consell de Joves, aquesta persona no podrà continuar vinculada, de la mà de la institució, a projectes participatius públics.

Si a això se li suma que no existeix un recorregut de formació artístic i/o cultural públic centrat en infantesa i adolescència i que tampoc hi ha espais d'assaig i exhibició, l'accés cultural i l'interès en la cultura d'aquesta persona, corre el risc de ser baix, a menys que la seva família o entorn més proper ho impulsi o ho faciliti. Aquesta manca de formació cultural pot explicar, també, la baixa assistència de públic jove a actes culturals i activitats puntuals organitzades per l'Ajuntament i els col·lectius socioculturals del municipi.

3.2.9 Comunicació

Al llarg del procés d'entrevistes en profunditat i sessions de treball, s'ha fet palès que la comunicació dels actes i recursos culturals de Canovelles no arriba de manera efectiva a tots els públics o bé és considerada com a feble per gran part de les persones entrevistades. La causa principal que ho explica és el fet que l'Ajuntament disposa únicament d'una Tècnica de Comunicació –que també assumeix tasques de Transparència, amb menor dedicació– i que s'encarrega de tot el que implica la comunicació institucional, actualització del web, redacció i enviaments del butlletí, relació amb mitjans, enviament de notes de premsa, gestió de les xarxes institucionals i la resta de tasques derivades del càrrec.

Pel que fa a la cultura, l'equip tècnic del mateix departament assumeix tasques comunicatives i gestiona, internament, el perfil específic de @cultura_canovelles, a Instagram, però no hi ha cap figura professionalitzada a l'equip, i per altra banda, no es disposa del temps necessari per fer-ne una gestió calendaritzada, continuada, analítica i segmentada en perfils de públics. Des de l'Ajuntament de Canovelles s'afirma que manquen protocols de publicació i que caldria comptar amb un pla de comunicació estratègic que actualment no existeix per falta de personal, hores de dedicació i recursos.

Pel que fa al jovent d'origen estranger,⁷³ s'identifica el boca-orella com a principal via de comunicació i es menciona, també des de les entitats i associacions, que caldria trobar una via de comunicació més efectiva entre aquestes i el públic jove i culturalment divers. També es menciona, a diverses sessions de treball, que caldria reforçar la comunicació física (no digital), amb presència als espais públics i als domicilis dels habitants de Canovelles. Dit això, destaquem quins són els principals canals de comunicació de Canovelles pel que fa a cultura.

Comunicació en format digital

Pàgina web de l'Ajuntament de Canovelles

El principal canal de comunicació de l'Ajuntament de Canovelles pel que fa a Cultura és el seu web, que consta d'un apartat d'agenda ben actualitzat i un altre de notícies, amb una previsió aproximada d'uns tres mesos vista, i també d'un butlletí amb 300 subscriptors⁷⁴ que s'envia setmanalment per correu electrònic i que permet a l'usuari seleccionar temes d'interès entre ells, i pel que fa a l'àmbit cultural, hi ha els apartats Agenda, Canovelles en festes, Entitats, Equipaments, Festes, Festa Major, Biblioteca, El Local, Programació Escènica, Activitats o Tallers, Domus d'Olivet i Ca l'Estrada.

Xarxes socials de l'Ajuntament de Canovelles

---

⁷³ Aquí es fa referència principalment a usuaris d'El Local (Centre Municipal d'Iniciatives Juvenils) i de La Kl@b (Servei d'Acompanyament Juvenil).

⁷⁴ Dades del Departament de Comunicació de l'Ajuntament de Canovelles.

La xarxa social més utilitzada i amb un volum més alt de seguidors a Canovelles pel que fa a cultura és Instagram, seguit de Facebook, on en la majoria de casos es replica el contingut. El compte de Twitter està desactualitzat i no existeixen comptes a TikTok, a excepció d'El Local que en té però no l'actualitza. L'Ajuntament disposa de diversos perfils generals i específics, i algunes entitats i equipaments fan ús dels seus canals propis. A continuació observem els diversos perfils relacionats amb l'activitat cultural i associativa del municipi.

El perfil d'Instagram [@aicanovelles](#), amb prop de 4500 seguidors⁷⁵, també s'actualitza gairebé diàriament i hi ha força presència de l'actualitat cultural del municipi. El perfil oficial de l'Ajuntament publica actes culturals que formen part del calendari estable (Sant Jordi, Festa Major, Nadal...) mentre que des del perfil [@cultura_canovelles](#) es fan càrrec de la programació escènica i, en la mesura del possible, de les activitats organitzades per les entitats i associacions. Via stories, l'Ajuntament intenta fer-se ressò de l'activitat d'entitats i associacions sempre que el volum de continguts i l'agenda ho permeten.

El perfil de X (abans Twitter) [@aicanovelles](#), tanmateix, no s'actualitza des de l'any 2019 i no ens consta que des del perfil s'anunciés que es deixaria de fer servir. El [perfil de Facebook](#), amb gairebé 2000 seguidors, s'actualitza amb contingut replicat d'Instagram, que seria la xarxa amb més seguidors i, per tant, la principal via de comunicació de l'Ajuntament en digital. L'Ajuntament compta també amb un [canal de YouTube](#) que té prop de 300 subscripcions i que es fa servir, sobretot, per publicar-hi els Plens i vídeos de campanyes específiques (p.ex el Dia de la Dona) i resums de les festes populars del municipi.

El perfil d'Instagram [@culturacanovelles](#), amb prop de 1000 seguidors, funciona com a tauler d'anuncis de la programació escènica (que també es recull al perfil específic d'[@escenagran](#)) i de la resta d'actes culturals. Les publicacions tenen molt poca interacció, especialment quan es publiquen cartells. Generen una mica més d'interès les fotografies d'actes que es publiquen in situ o a posteriori. Aquest perfil és gestionat per tècnics del Departament de Cultura, sense una figura professionalitzada. Des de Comunicació es recalca la bona coordinació que hi ha amb Cultura i es destaca la voluntat dels tècnics per suplir les mancances que hi ha en aquest sentit a l'Ajuntament.

Comunicació pròpia de les entitats, associacions i equipaments culturals

Algunes entitats, associacions i equipaments tenen els seus propis canals de comunicació; principalment Instagram. Entre els comptes propis de relleu hi ha el de la Biblioteca Frederica Montseny –[@bibliotecafredericamontseny](#), amb un alt volum de publicacions que es correspon amb el volum d'activitat de l'equipament–, El Local – [@ellocal.canovelles](#); tot i que l'equip detecta com a principal canal de comunicació entre els joves el boca-orella– la Comissió Sant Antoni Abat ([@lacomicanovelles](#)), el col·lectiu Intoxicades ([@intoxicades_cny](#)) i el Cercle Artístic de Pintors de Canovelles ([@acapcanovelles](#)), entre altres. L'activitat de les entitats i associacions, que pel fet de gestionar-se col·lectivament i per persones voluntàries, no sempre es treballa amb previsió i organització, no sempre es

---

⁷⁵ Totes les dades de seguidors i volum de publicacions es fan a data d'abril de 2024.

veu reflectida als comptes oficials del municipi (Ajuntament i Cultura Canovelles) i, per tant, no queda recollida en un únic espai que sigui còmode per al total de la població. D'altra banda, aquesta autogestió comunicativa respon al fet que l'Ajuntament no té prou estructura per fer-se càrrec de comunicar els calendaris d'activitat de les desenes d'entitats i associacions socioculturals diverses que hi ha al municipi. Un dels objectius de la Taula d'Entitats Culturals, constituïda l'any 2024, té a veure amb treballar de manera conjunta la comunicació que es fa de les seves activitats.

Comunicació en edició impresa de l'Ajuntament

Segons dades de l'Ajuntament, la major part de comunicació que es fa avui dia a Canovelles és digital. Pel que fa a la comunicació física (als carrers, butlletins, gràfica impresa i altres suports) cal destacar el butlletí Avui Canovelles, un petit diari amb periodicitat bimensual-trimestral (cinc números anuals) que impulsa i edita l'Ajuntament de Canovelles i que es distribueix als domicilis. Aquesta publicació conté notícies d'actualitat i entrevistes de tot tipus de temàtiques (igualtat, salut pública, joventut, educació i altres) i l'activitat cultural sempre hi és present i destacada. El butlletí es pot consultar també digitalment al web de l'Ajuntament.

També s'imprimeixen pòsters i fulletons d'algunes de les activitats, que es poden trobar a les recepcions dels equipaments culturals del municipi. Pel que fa a publicitat a la via pública tipus banderoles i campanyes d'aire amb més notorietat, això es fa només per Festa Major, principalment per motius de pressupost, temps i dimensió de l'equip.

Altres: espais de trobada

Per últim, cal tenir en compte que les xerrades, visites a escoles, jornades de portes obertes i assaigs oberts, per exemple, poden considerar-se també vies de comunicació. Per exemple: l'equip del Centre Municipal d'Iniciatives Juvenils El Local fa puntualment visites als instituts per tal d'explicar als adolescents quines activitats es duen a terme a l'equipament i animar-los a conèixer l'espai. Aquestes visites, tal i com recollim a les entrevistes, s'han fet en el mateix format des de fa més d'una dècada i no acaba de resultar efectiu. Tanmateix, des de la Taula d'Entitats es posa de relleu la preocupació pel fet que falta comunicació entre els adolescents i les associacions, i que hi ha una manca de relació entre educació i cultura o, com a mínim, entre associacionisme i cultura, a la qual s'hauria de buscar solució.

Síntesi de Comunicació

Fortaleses i oportunitats

- Web amb bona actualització i contingut publicat amb previsió.
- Bona relació entre Comunicació i Cultura, i bona predisposició de l'equip tècnic de cultura a l'hora d'assumir tasques comunicatives.
- Creació de la Taula d'Entitats Culturals que, entre altres, té l'objectiu de millorar la comunicació que es fa de la seva activitat i treballar de manera conjunta amb la resta d'entitats i associacions socioculturals.
- La programació escènica es comunica mitjançant el perfil d'Escena grAn, compartit amb altres municipis.
- Existència d'un perfil dedicat només a l'activitat cultural: @cultura_canovelles.

Debilitats i amenaces

- Contingut dispers. Per saber què es fa a cada equipament cal visitar la web/xarxa de cada espai. El portal de Cultura aplega informació però no hi és tot.
- Equip insuficient i tensionat: una tècnica de comunicació per a tot l'Ajuntament.
- Equip no professionalitzat, manca d'un pla de comunicació estratègic i d'un calendari compartit de continguts. Falta de previsió, organització i anàlisi.
- Poca interacció a les xarxes existents.
- Sensació generalitzada de comunicació poc efectiva per part de les entitats, associacions i responsables de serveis i equipaments entrevistats, en especial dels sectors més joves.
- Falta de comunicació *offline*. Estratègia massa centrada en la comunicació digital. No s'edita un llibret, ni imprès ni digital, que reuneix tota la programació en un sol lloc.
- No hi ha ràdio local (almenys amb perspectiva cultural o un perfil públic)
- Es va deixar d'enviar el calendari cultural en paper als domicilis.

- Manca d'espais de trobada entre adolescents i associacions i entitats culturals.

3.2.10. L'Ajuntament

En el moment d'escriure aquesta diagnosi (abril de 2024), encara no s'ha fet públic el Pla de Desenvolupament Municipal (PAM) 2024-2028, però a l'últim PAM (2019-2023) es poden observar els objectius dels darrers anys marcats per l'administració municipal en relació a la cultura, la participació ciutadana i el jovent. Aquests dos últims, són eixos clau del present Pla de Desenvolupament Cultural. L'Eix 2 del PAM, dedicat a la participació ciutadana, expressa objectius que s'han complert o que bé s'estan duent a terme actualment, i altres que no s'han finalitzat:

Eix 2. Participació i ciutadania. Pla de Desenvolupament Municipal 2019-2023.

	OBJECTIU	ACCIÓ
PARTICIPACIÓ CIUTADANA	2.1. Potenciar la implicació de la ciutadania de Canovelles en la presa de decisions públiques.	2.1.1. Realitzar processos participatius vinculats a projectes d'actuació municipal.
		2.1.2. Crear instruments i canals de participació ciutadana.
	2.2. Impulsar la col·laboració amb entitats, associacions, moviments socials, etc.	2.2.3. Crear un espai de reunió i coordinació de les associacions i entitats i elaborar una agenda comuna.
		2.2.4. Actualitzar el Registre d'entitats.
		2.2.5. Potenciar i reforçar la interlocució amb les associacions de veïns i veïnes.
		2.2.6. Definir i elaborar el projecte d'un espai polivalent per a les entitats municipals.
		2.2.7. Desenvolupar el programa de col·laboradors de joventut.
	2.3. Impulsar la participació del jovent de Canovelles	2.2.8. Redefinir les funcions la figura del Dinamitzador/a de joventut.
		2.3.9. Apropar l'ús del Local a tot el jovent de forma transversal.
		2.3.10. Posar en marxa l'espai social i cafeteria del Local.
		2.3.11. Replantejar i potenciar el Servei d'Informació Juvenil.

Entre les accions que s'han dut a terme hi ha:

1. Potenciació de la implicació de la ciutadania en la presa de decisions públiques (2.1) amb novetats com l'activació de Participa311, una plataforma digital impulsada per la Diputació de Barcelona que unifica en un sol espai tant l'exposició d'informació per part de l'administració com el recull de les propostes, opinions i votacions de la participació de la ciutadania, així com les convocatòries de reunions o d'assemblees estables en el temps en què els ciutadans i ciutadanes poden participar.
2. Creació d'un espai de reunió i coordinació de les associacions i entitats amb l'objectiu d'elaborar una agenda comuna. Aquesta proposta s'ha materialitzat en la Taula d'Entitats Culturals de Canovelles⁷⁶.
3. Impuls de la participació del jovent de Canovelles (2.3). Pel que fa a aquest punt, l'any 2024 s'ha aprovat un Pla Local de Joventut 2024-2028 que estableix el desplegament de les polítiques de joventut al municipi així com els objectius

⁷⁶ Se'n fa referència al punt 3.2.6 d'aquest document.

estratègics i específics a assolir. El document⁷⁷ contempla un total de 41 projectes i s'estructura en quatre eixos: l'emancipació, la igualtat i inclusió social, el benestar social, i la participació i creació.

Pel que fa als objectius no complerts hi ha:

1. Definir i elaborar el projecte d'un espai polivalent per a les entitats municipals. Aquí cal observar que, a la pràctica, les entitats i associacions es reuneixen principalment a l'equipament polivalent El Campanar i que la falta d'espais de reunió no s'ha detectat, en la fase de diagnòsi, com una necessitat compartida entre entitats i associacions del municipi.
2. Redefinició de les funcions de la figura del dinamitzador/a juvenil.
3. Segons s'especifica al document d'estat d'acompliment del PAM 2019-2023⁷⁸ respecte a la situació i objectius d'El Local, s'indica com a 'fet' «apropar l'ús d'El Local a tot el jovent de forma transversal, mitjançant l'elaboració d'un nou reglament de funcionament, i la incorporació de noves associacions i col·lectius», així com «posar en marxa l'espai social i cafeteria d'El Local mitjançant la realització d'un procés de licitació i posada en marxa del servei». Si bé aquestes dues accions es van dur a terme, la primera d'elles (l'apropament transversal del jovent a El Local) presenta encara notables dèficits⁷⁹ i la segona d'elles (la licitació de la cafeteria/bar) va acabar per desistiment de l'empresa que en portava la gestió. Sobre aquest últim punt, també s'indica que una futura licitació de la cafeteria/bar d'El Local hauria de tenir en compte la convivència amb l'activitat pròpia de l'equipament i el públic que n'és usuari.

Com a observació, cal destacar que el Pla de Desenvolupament Municipal 2019-2023 no contemplava cap objectiu que incidís en la diversitat cultural pel que fa a la participació.

Plans Locals en relació a la cultura

En aquest apartat és important tenir en compte que en els darrers anys s'han elaborat un seguit de plans i línies de treball d'un conjunt d'àrees que generen interseccions amb la cultura (Joventut o Igualtat, per exemple) i on es detecten anàlisi i oportunitats de treball conjunt que situen a la cultura amb un potencial únic per esdevenir una peça transversal rellevant en l'estratègia municipal:

- Pla Local de Joventut 2024-2028⁸⁰: L'Ajuntament de Canovelles va aprovar el març de 2024 el Pla Local de Joventut per al període 2024-2028. El Pla és el document

---

⁷⁷ El Pla Local de Joventut 2024-2028 es pot consultar al web de l'Ajuntament de Canovelles.

⁷⁸ L'estat d'acompliment del PAM 2019-2023 es pot consultar al web de l'Ajuntament de Canovelles.

⁷⁹ Annex 2: Segons les entrevistes i sessions de treball realitzades, El Local presenta dèficits d'obertura al públic, de personal i de material, desconeixement per part del jovent de les possibilitats de l'espai i activitats que s'hi duen a terme, així com un fort estigma per bona part de població que el perceben com un espai reservat a usuaris de perfil socioeconòmic baix.

⁸⁰ El Pla Local de Joventut 2024-2028 es pot consultar i descarregar al web de l'[Ajuntament de Canovelles](#).

marc que estableix el desplegament de les polítiques de joventut al municipi així com els objectius estratègics i específics a assolir. El document contempla un total de 41 projectes i s'estructura en quatre eixos: l'emancipació, la igualtat i inclusió social, el benestar social, i la participació i creació. D'entre les propostes concretes que recull el Pla en matèria de participació i creació jove, en destaquen, amb prioritat alta, les següents:

1. Recuperar el Consell Municipal de Joventut: Un cop consolidat el consell d'infants, per afavorir la participació dels adolescents i joves es vol crear un consell municipal de joves.
  2. Activar pressupostos participatius en clau jove: L'Ajuntament posa a la disposició dels joves del municipi una quantitat de diners per tirar endavant un projecte o iniciativa dirigida als joves de Canovelles. Les propostes i l'elecció d'aquestes es fan en una assemblea de joves dinamitzada pel servei de Joventut.
  3. Foment de la participació de joves d'ètnia gitana: Motivació i acompanyament en les propostes i motivacions fetes per joves d'ètnia gitana.
  4. El Local, espai obert: El Local ofereix un espai de trobada i una sèrie d'activitats obertes i gratuïtes (tallers, activitats lúdiques, artístiques, festes joves, xerrades...) que sorgeixen de les propostes dels joves i col·lectius o entitats juvenils.
  5. Mostra d'entitats: organització d'una mostra d'entitats on aquestes es coneguin entre elles i alhora també es mostrin a la ciutadania.
- Pla Local d'Igualtat de Gènere i LGBTI, 2023-2027⁸¹: El Pla d'Igualtat de Gènere i LGBTI 2023-2027 té l'objectiu de promoure el respecte i la igualtat d'oportunitats i reduir les desigualtats i discriminacions que pateixin dones i persones LGBTI a Canovelles. Alhora, pretén garantir la incorporació de la perspectiva de gènere en tota acció municipal i el desplegament de les polítiques d'igualtat de gènere i LGBTI. Pel que fa a la cultura i la participació és busca fomentar una cultura inclusiva, igualitària i lliure de discriminacions, així com promoure la participació. El Pla proposa, entre altres, dur a terme projectes com exposicions, tallers i programacions culturals amb mirada igualitària.
  - Pla de Desenvolupament de la Biblioteca Frederica Montseny 2024-2025⁸²: Entre els objectius que es marca la Biblioteca Frederica Montseny, un puntal de la vida cultural canovellina, per als exercicis 2024-2025 hi ha, a grans trets, reforçar –encara més– l'atenció personalitzada i curosa que es dona als infants, continuar oferint activitats periòdiques per a adults entre les quals hi ha clubs de lectura, la creació d'un club de lectura feminista, rutes literàries i la creació d'un servei pilot d'ajuda en temes d'administració digital (important a causa del baix nivell socioeducatiu i econòmic que

---

⁸¹ El Pla Local d'Igualtat de Gènere i LGBTI 2023-2027 es pot consultar i descarregar al web de l'[Ajuntament de Canovelles](#).

⁸² Aquest és un document intern, per ara no consultable en línia.

registra el municipi), dinamitzar l'espai jove de la Biblioteca amb diverses accions entre les quals hi ha la creació d'un voluntariat en col·laboració amb l'Institut Bellulla, i millorar les visites escolars.

Organització municipal de la cultura

La Regidoria de l'àrea d'Acció comunitària, cicles de vida i serveis a les persones, té competències sobre els àmbits de gestió següents:

- Promoció d'activitats i cooperació amb les entitats culturals
- Cultura popular i cultura artística
- Biblioteca municipal
- Gestió d'equipaments culturals
- Festes i actes populars
- Participació ciutadana

Pel que fa a recursos humans, en el moment de fer aquesta diagnosi l'organització es troba en revisió i no respon ni a la realitat present ni a la voluntat de futur⁸³. A juny de 2023, aquest és l'organigrama del qual disposa l'Ajuntament:

Total	Denominació	Plaça	Grup	Observacions
1	Cap S.Atenció a les Persones	Tècnic/a Superior	A1	
1	Tècnic/a de Cultura i patrim.	Tècnic/a Mig	A2	Actualment amb dependència d'Alcaldia
1	Tècnic/a Centre Cultural	Tècnic/a Mig	A2	
1	Tècnic/a Acció Sociocultural	Tècnic/a Mig	A2	
1	Tècnic/a espta.Joventut	Tècnic/a Auxiliar-especialista	C1	
1	Aux. administratiu/iva	Auxiliar administratiu/iva	C2	
1	Conserge	Subaltern	AP	
1	Monitor/a Taller	Tècnic/a Auxiliar-especialista	C1	
1	Monitor/a Taller	Tècnic/a Auxiliar-especialista	C1	
1	Monitor/a Taller	Tècnic/a Auxiliar-especialista	C1	

⁸³ Informació facilitada per l'Àrea de Serveis a les Persones de l'Ajuntament de Canovelles.

1	Monitor/a Taller	Tècnic/a Auxiliar-especialista	C1	
1	Tècnic/a espta. Biblioteca	Tècnic/a Auxiliar-especialista	C1	
1	Tècnic/a espta. Biblioteca	Tècnic/a Auxiliar-especialista	C1	
1	Auxiliar T. Biblioteca	Auxiliar Tècnic/a	C2	

Serveis i tasques de la Regidoria de Cultura

Des de la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Canovelles s'organitza el cicle festiu del municipi, que inclou les següents activitats, amb un pes central dins de la vida cultural i festiva de Canovelles:

- Carnaval
- Diada de Sant Jordi
- Aplec de Canovelles
- Festa Major
- Diada Nacional de Catalunya

L'equip de la Regidoria s'encarrega de tota la programació, producció, relació amb els participants, i de la tramitació amb la mateixa administració i amb les administracions supramunicipals.

Pel que fa a les entitats, des de Cultura se les acompanya i recolza en la gestió d'espais, infraestructura i subvencions⁸⁴, amb els conseqüents treballs de gestió i tramitació administrativa, i també posa al servei de la ciutadania un Servei d'Ajuda Econòmica i Suport a les Entitats⁸⁵. L'Ajuntament contempla, també, un suport a les entitats culturals que tenen dificultats per realitzar tràmits (certificat digital, canvis d'estatuts...), a través d'una assessoria externa els costos de la qual van a càrrec de l'Ajuntament. Els serveis que ofereix la Regidoria a les Entitats són:

- Assessorament i informació jurídica, normativa, fiscal i organitzativa per a les entitats i associacions del municipi.
- Informació sobre els serveis i recursos municipals a disposició de les associacions.
- Registre i manteniment del cens de persones jurídiques sense ànim de lucre.
- Formació i capacitació de les entitats del municipi.

⁸⁴ Annex 1. Quadre resum de subvencions a entitats culturals tramitades des de Servei de Cultura en el període 2013-2023.

⁸⁵ Servei d'Ajuda Econòmica i Suport a les Entitats: <https://www.canovelles.cat/temes/cultura/servei-dajuda-economica-i-suport-a-les-entitats.html#>. El web també disposa d'un manual descarregable per entitats amb instruccions sobre com justificar subvencions de manera electrònica.

- Programa Entitats en acció, en suport a les activitats que duen a terme les associacions del municipi.

Des del desembre de 2023, la Regidoria de Cultura també treballa conjuntament amb la Taula d'Entitats Culturals, que es reuneix aproximadament cada dos mesos i que posa en marxa aspectes d'interès de les associacions i col·lectius que formen part del teixit de Canovelles⁸⁶.

Recursos econòmics per la cultura

L'evolució del pressupost de cultura de Canovelles manté una tendència en augment –a excepció de l'any 2021, a conseqüència de la Covid-19– i ha crescut del 6% del pressupost total de l'Ajuntament al 2012 a un 10,4 % al 2022, últim any del qual se'n té registre.

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades pel Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM), Àrea d'Hisenda i Recursos Interns, Direcció de Serveis de Planificació Econòmica de l'Àrea de Presidència de la Diputació de Barcelona.

Una segona mirada comparativa permet situar millor el pressupost de la cultura a Canovelles. En comparació amb la mitjana de despesa dels municipis del mateix tram, d'entre 5.000 i 20.000 habitants i dins de la província de Barcelona, el percentatge que Canovelles destina a la cultura és notablement major, amb una diferència d'un 3,1% l'any 2022 respecte als totals dedicats.

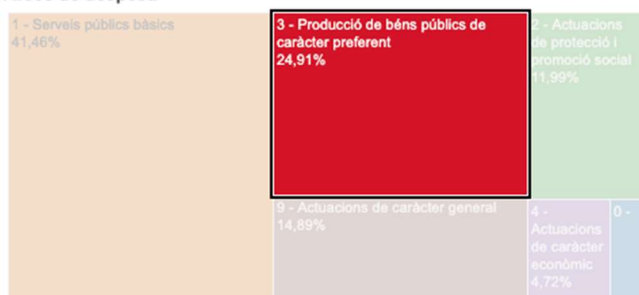
⁸⁶ Trobada amb el Grup Motor, format per tècnics de l'Àrea de serveis a les persones de l'Ajuntament de Canovelles. Tota la informació sobre els actes organitzats per la Regidoria de Cultura es poden consultar a <https://www.canovelles.cat/temes/cultura>.

2022		
	Canovelles	Mitjana municipis entre 5.000 i 20.000 hab. de la prov.Barcelona
Pressupost cultura	1.843.063,3 €	1.020.380,1 €
Pressupost Ajuntament	17.760.079,5 €	13.934.245,5 €
Percentatge cultura respecte al global de l'ajuntament	10,4%	7,3%
Despesa Cultura per habitant.	110,0 €	94,1 €
Total habitants	16.761	10.843

Font: elaboració del CERC a partir de les dades publicades pel Servei d'Informació Econòmica Municipal (SIEM), Àrea d'Hisenda i Recursos Interns, Direcció de Serveis de Planificació Econòmica de l'Àrea de

En una mirada més exhaustiva al pressupost de l'Ajuntament de Canovelles del 2023⁸⁷ s'observa que s'ha destinat a l'àrea de producció de béns públics de caràcter preferent un 24,91% del total de pressupost.

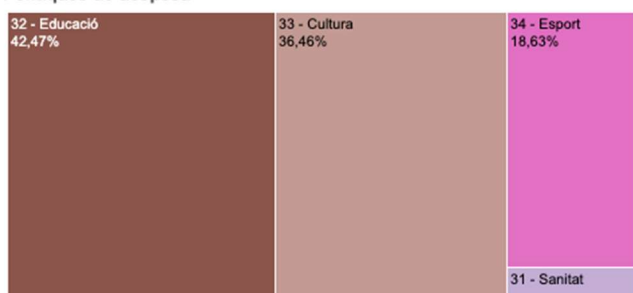
Àrees de despesa

Àrea de despesa	Import
0 - Deute públic	355.000,00 €
1 - Serveis públics bàsics	7.271.269,45 €
2 - Actuacions de protecció i promoció social	2.103.397,39 €
3 - Producció de béns públics de caràcter prefe..	4.368.349,86 €
4 - Actuacions de caràcter econòmic	827.897,56 €
9 - Actuacions de caràcter general	2.611.267,95 €
Total	17.537.182,21 €

Dins de l'àrea de producció de béns públics de caràcter preferent, es destina un 36,46% de despesa a Cultura:

Polítiques de despesa

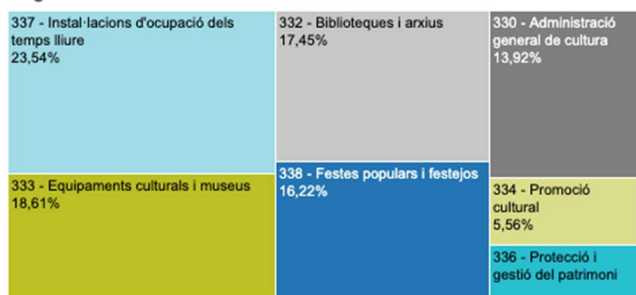

Política de despesa	Import
31 - Sanitat	106.600,00 €
32 - Educació	1.855.128,27 €
33 - Cultura	1.592.712,51 €
34 - Esport	813.909,08 €
Total	4.368.349,86 €

⁸⁷ Disponible al portal de transparència i govern obert de l'Ajuntament de Canovelles: <https://seu-e.cat/ca/web/canovelles/govern-obert-i-transparencia/gestio-economica/pressupost/pressupost/despeses-per-programa>

I dins de l'àmbit cultural, el pressupost s'ha distribuït en els següents programes:

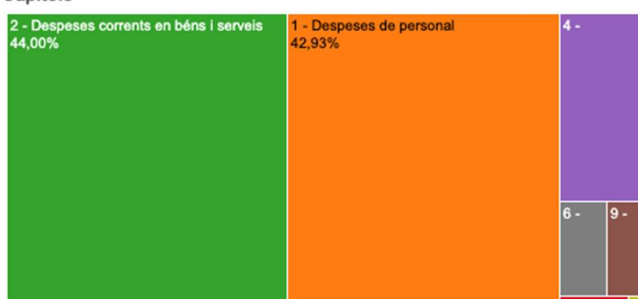
Programes

Programa	Import
330 - Administració general de cultura	221.678,11 €
332 - Biblioteques i arxius	277.897,96 €
333 - Equipaments culturals i museus	296.438,59 €
334 - Promoció cultural	88.560,00 €
336 - Protecció i gestió del patrimoni historicoartístic	74.909,18 €
337 - Instal·lacions d'ocupació dels temps lliure	374.878,67 €
338 - Festes populars i festejos	258.350,00 €
Total	1.592.712,51 €

Pel que fa a la despesa per capítols, s'ha distribuït de la següent manera:

Capítols

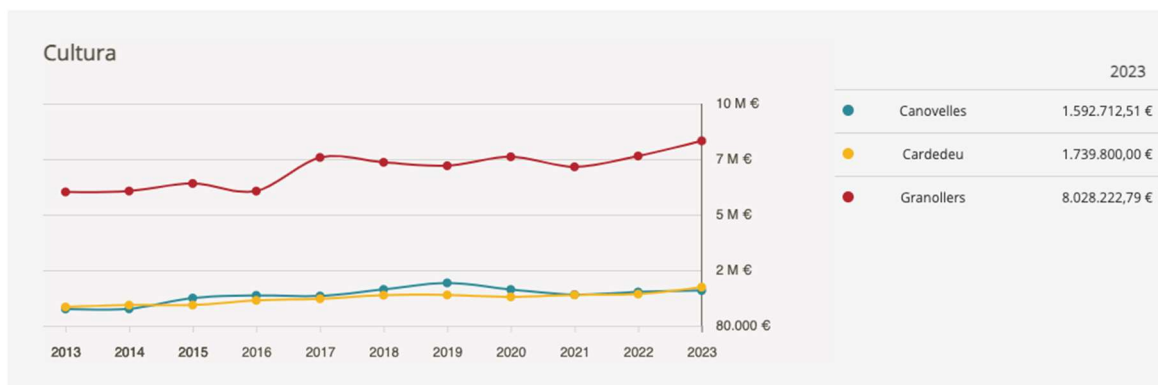

Capítol	Import
1 - Despeses de personal	7.529.016,43 €
2 - Despeses corrents en béns i serveis	7.715.835,10 €
3 - Despeses financeres	60.100,00 €
4 - Transferències corrents	1.474.580,68 €
6 - Inversions reals	419.300,00 €
7 - Transferències de capital	11.350,00 €
8 - Actius financers	2.000,00 €
9 - Passius financers	325.000,00 €
Total	17.537.182,21 €

Font: Seu de transparència de l'Ajuntament de Canovelles. Dades 2023.

En una comparativa amb Cardedeu (municipi de la mateixa comarca i similar en habitants) i amb Granollers (capital del Vallès Oriental), s'observa que la despesa en cultura de Canovelles és similar a la de Cardedeu i un 80% menor en comparació amb Granollers (que triplica la població de Canovelles i Cardedeu).

Imatge 7. Comparació dels pressupostos municipals de Cultura de Canovelles, Cardedeu, i Granollers

Font: [Transparència Catalunya](#).

Síntesi de l'Ajuntament, específicament en cultura

Fortaleses i oportunitats

- Govern estable i en majoria que facilita el consens i la presa de decisions.
- Pressupost dedicat a cultura major en % del total en comparació amb municipis similars.
- Tendència a l'augment del pressupost dedicat a cultura.
- Existència de Plans Locals recents (Joventut, Igualtat...) amb accions concretes respecte a cultura.
- Pla de Desenvolupament clar de la Biblioteca Frederica Montseny, amb accions concretes i directius clares.

Debilitats i amenaces

- Manca de coordinació de cultura amb altres departaments (el nexa entre educació i esport es posa com a exemple a replicar amb educació i cultura).
- Dubtes sobre la coordinació entre departaments: a les reunions amb el grup motor, format per personal de diversos departaments, no es fa menció als plans recents de Joventut i Igualtat, que contenen accions culturals.
- No existeixen plans d'acció d'altres equipaments clau del municipi com el centre de cultura i arts Can Palots i el centre de recursos juvenils El Local.
- Falta d'accions respecte a la diversitat cultural al PAM 2019-2023 (a l'espera de la publicació del PAM 2024-2028).

4. Estratègia

És important que l'estratègia del Pla de Desenvolupament Cultural respongui a les necessitats concretes que té Canovelles (vinculades als equipaments, a la diversitat cultural, a les entitats, al sentiment de pertinença, al nivell socioeconòmic i educatiu...), i que, a la vegada, sigui capaç d'anar més enllà de les necessitats actuals. Es tracta, en aquest sentit, de donar resposta a les debilitats i amenaces detectades en el diagnòstic, però també de dibuixar un model cultural de ciutat que superi la immediatesa, imaginant un futur possible que comprometi els diferents agents i sigui compartit per ciutadania, entitats i representants polítics. Ha de fer-ho, també, en concordança amb els drets culturals i els objectius de l'agenda 2030.

La proposta és que aquest Pla de Desenvolupament Cultural tingui una vigència de sis anys, és a dir, des del moment actual, tardor del 2024, fins a l'any 2030. Tal com s'observa a l'apartat d'Accions, les diferents propostes d'actuació estan classificades amb les dues variables curt termini / mitjà termini segons la prioritat detectada, per tal que des de l'Ajuntament de Canovelles es marquin terminis més concrets per implementar les actuacions.

No totes les accions tindran resultats a curt termini, però no ha de ser aquest un impediment per a dur-les a termes. Tenint en compte que actualment es desenvolupen poques accions pel que fa a enfortir el vincle entre educació i cultura i en l'àmbit de la formació cultural, així com en la participació de persones originàries d'altres cultures, serà necessari activar mecanismes, estratègies i projectes de llarga durada. Cal assentar unes bases sòlides que marquin el full de ruta amb mirada i objectius a llarg termini.

4.1 Reptes del municipi

Tal i com s'ha expressat a l'apartat de Diagnosi, els reptes principals de Canovelles pel que fa a la cultura són:

- Promoure una identitat canovellina amb connotacions positives, tot reforçant el sentiment de pertinença al municipi a partir del patrimoni, la història i la cultura. En conseqüència, revertir els estigmes de conflictivitat i el poc arrelament.
- Augmentar la participació transversal ciutadana –especialment en clau joves i diversitat cultural– als actes culturals, ja sigui com a públic o en tant que creadors/impulsors de projectes culturals.
- Reforçar els vincles entre cultura i educació amb l'objectiu de garantir l'accés a la cultura des de la primera etapa escolar, facilitant la formació i professionalització de la població en l'àmbit cultural amb l'objectiu de reforçar el teixit cultural local.

4.2 Valors

Els valors amb els quals s'inspira el Pla de Desenvolupament Cultural són presents en totes les accions que es presenten a l'estratègia: creuen cadascuna de les propostes des del seu plantejament, i haurien de tenir presència també en el seu desplegament.

El punt de partida d'aquests valors són els drets culturals, els quals estableixen que tota persona ha de poder participar en la vida cultural que esculli i exercir les seves pròpies pràctiques culturals, dins dels límits que imposa el respecte dels drets humans i de les llibertats fonamentals.

Accés i Participació	<p>Garantir la participació és essencial perquè garanteix que les polítiques culturals aplicades siguin inclusives, diverses, representatives, a més de contribuir a la transparència, legitimitat i innovació.</p> <p>Inclusió i representativitat: La participació assegura que les veus de diferents grups de la comunitat, incloent minories i grups marginats, siguin escoltades i representades. Això garanteix un Pla de Desenvolupament Cultural que reflecteixi les necessitats i desitjos de tota la comunitat.</p> <p>Riquesa i diversitat cultural: Implicar ciutadania en clau de diversitat enriqueix les polítiques culturals amb diferents perspectives, idees i tradicions culturals.</p> <p>Sentit de pertinença i apropiació: Quan els membres de la comunitat participen activament en el desenvolupament cultural, es genera un sentit de pertinença i apropiació. Això augmenta el suport de les iniciatives culturals, ja que la ciutadania se sent part del procés i està més disposada a involucrar-se i contribuir.</p> <p>Identificació de necessitats i desitjos: La participació ciutadana permet identificar de manera precisa les necessitats i desitjos culturals de la comunitat. Això garanteix que les iniciatives culturals siguin rellevants i responguin a les expectatives dels residents.</p> <p>Empoderament de la comunitat: Fomentar la participació activa dels ciutadans contribueix a l'empoderament de la comunitat, ja que els membres s'eduquen sobre processos culturals i adquireixen habilitats de col·laboració i decisió.</p>
-----------------------------	--

Creativitat i Innovació	<p>Promoure l'experimentació, la creativitat i la innovació en les arts i la cultura, permetent nous formats i expressions culturals.</p> <p>Fomentar la col·laboració entre diferents sectors, com ara l'educació, el turisme, l'empresa i les institucions públiques, per crear una xarxa cultural robusta i interconnectada</p>
Sostenibilitat	<p>Implementar pràctiques sostenibles en la gestió cultural, considerant l'impacte ambiental i assegurant la longevitat dels projectes culturals.</p>
Equitat	<p>Assegurar que les oportunitats culturals siguin distribuïdes de manera justa i equitativa, abordant les desigualtats existents i donant veu a les comunitats més vulnerables.</p>
La interseccionalitat	<p>Reconèixer la diversitat dins de la comunitat: Les persones tenen múltiples identitats i experiències que poden influir en la seva participació i accés a les iniciatives culturals. Una mirada interseccional reconeix aquestes múltiples dimensions, com el gènere, l'ètnia, la classe social, l'orientació sexual, la discapacitat, entre d'altres.</p> <p>Adreçar les desigualtats estructurals: Una perspectiva interseccional permet identificar i abordar les desigualtats de manera més precisa i efectiva, assegurant que les iniciatives culturals no perpetuïn ni amplifiquin les injustícies existents.</p> <p>Promoure la inclusió i la cohesió social: Una mirada interseccional fomenta una societat més inclusiva on tothom se sent representat i valorat. Això contribueix a la cohesió social, ja que la cultura es converteix en un espai de trobada i comprensió mútua entre persones de diferents orígens i experiències.</p> <p>Enriquir la producció cultural: La diversitat de perspectives i experiències enriqueix la creació cultural. Incorporar una mirada interseccional permet que una àmplia gamma d'històries, idees i formes d'expressió emergeixin, ampliant l'abast i la profunditat del patrimoni cultural.</p> <p>Fomentar la justícia social: Un pla cultural amb una mirada interseccional contribueix a la justícia social, ja que treballa per eliminar les barreres que impedeixen la participació equitativa.</p>

4.3 Eixos i objectius

Els eixos a partir dels quals es desplega el pla són els següents. N'hi ha dos de transversals, mentre que la resta estan vinculats a objectius finalistes.

Eixos	Objectius
<p>Eix 1 (transversal): Gestió i governança de la cultura</p>	<p>Adaptar espais físics i digitals, aplicar recursos i mecanismes de treball a l'estratègia cultural de Canovelles.</p> <p>Garantir la sensibilització lingüística. Apostar per la formació en català, prioritzar el català a qualsevol acte de caire cultural, utilitzar-lo amb consciència de la seva capacitat per fomentar la pertanyença.</p> <p>Fomentar l'associacionisme i la creació d'entitats culturals. Enfortir i promoure l'activitat proposada per les diverses associacions de Canovelles així com incentivar la creació de noves entitats i associacions per part de col·lectius vulnerables i/o poc representats a la vida cultural canovellina.</p>
<p>Eix 2 (transversal): Educació i pràctica cultural</p>	<p>Desenvolupar programes que posin l'accent en el vincle entre educació i cultura, i fer-ho tot fomentant valors com la diversitat, els ecofeminismes i una mirada LGTBQ+.</p> <p>L'educació actua com un element determinant en dos dels vèrtexs bàsics del procés cultural: d'una banda, en l'adquisició de les habilitats creatives i el domini dels llenguatges artístics, i d'altra banda, en l'educació de les actituds i sensibilitats de la ciutadania envers la creació artística i la cultura en general.</p> <p>La pràctica cultural és contemplada aquí en totes les seves fases: formació, producció i exhibició, i en totes les disciplines.</p>

<p>Eix 3: Cultura i joventut</p>	<p>Establir estratègies per tal d'activar la participació cultural dels joves un cop finalitzada l'educació obligatòria.</p> <p>La participació cultural ha de ser aquí entesa en tant que públic, però també en l'organització i programació d'actes culturals.</p>
<p>Eix 4: Cultura i diversitat</p>	<p>Establir estratègies per tal d'activar la participació cultural de tota la ciutadania en clau de diversitat, amb accent a les persones d'origen migrat.</p> <p>La participació cultural ha de ser aquí entesa en tant que públic, però també en l'organització i programació d'actes culturals.</p> <p>Treballar activament perquè la llengua catalana sigui vehicular en la cultura local perquè pugui esdevenir font de cohesió i representar un univers simbòlic comú. La llengua catalana ha de ser el punt de trobada i d'integració de la diversitat cultural actuant com a mitjà de cohesió de la ciutadania.</p>
<p>Eix 5: Cultura i patrimoni</p>	<p>Fomentar el potencial patrimonial tan natural com cultural des d'una mirada àmplia, i consolidar tota la tasca iniciada en aquest sentit a Canovelles.</p> <p>Reforçar el treball per garantir la sensibilització lingüística i el foment i la formació de la llengua com a element clau en la relació de cultura, patrimoni i identitat. Una llengua no és només un instrument de comunicació, sinó que constitueix un imaginari compartit amb la resta de parlants i, per tant, la identificació amb una llengua té una influència considerable sobre el sentit de pertànyer o no a una societat determinada. La llengua i la cultura catalanes són i seran patrimoni comú i elements transversals de cohesió, d'integració i d'identitat de totes les persones que conviuen a Catalunya, sense tenir-ne en compte l'origen i la condició.</p> <p>Fomentar el patrimoni com element identitari per crear sentiment de pertinença conjunt. Vincular projectes de recuperació de la memòria i promoure que els joves puguin reinventar les tradicions per fer-se-les pròpies.</p>

Eix 6: Cultura i territori	Activar el treball en xarxa i la cooperació intermunicipal. Establir un canal de comunicació efectiva entre treballadors culturals de la comarca
-----------------------------------	---

4.4 Programes

A cada eix es diferencien “programes motor”, i es destaquen a l’inici de cadascun d’ells. Els programes recullen tant noves accions a desenvolupar com accions existents a reforçar.

Eix 1 (transversal): Gestió i governança de la cultura

Programa 1.1: Els espais físics de la cultura a Canovelles

Programa 1.2: Els espais digitals i la comunicació de la cultura a Canovelles

Programa 1.3: La coordinació i el departament de cultura de l’Ajuntament

Programa 1.4: L’associacionisme com a motor de la cultura canovellina

Eix 2 (transversal): Educació i pràctica cultural

Programa 2.1: Transvasaments entre educació i cultura

Programa 2.2: Desenvolupament de la pràctica cultural

Programa 2.3: El Consell d’Infants i el Consell de Joves

Eix 3: Cultura i joventut

Programa 3.1: La participació dels joves a la cultura canovellina

Programa 3.2: Un nou impuls a El Local

Eix 4: Cultura i diversitat

Programa 4.1: Administració i diversitat cultural

Programa 4.2: Associacionisme i diversitat

Programa 4.3: Programació cultural en clau de diversitat

Eix 5: Cultura i patrimoni

Programa 5.1: El manteniment del patrimoni cultural de Canovelles

Programa 5.2: La comunicació i la difusió del patrimoni cultural de Canovelles

Programa 5.3: La comunitat i la memòria

Eix 6: Cultura i territori

Programa 6.1: Activar el treball en xarxa i la cooperació intermunicipal

Programa 6.2: La relació amb Granollers

4.5 Accions

Eix 1 (transversal): Gestió i governança de la cultura

Eix 1 (transversal): Gestió i governança de la cultura		
Programa 1.1: Els espais físics de la cultura a Canovelles		
Canovelles disposa d'un bon nombre d'equipaments culturals segons els estàndards del PECCAT però hi ha millores a fer, tant pel que fa a la millora de les condicions d'aquests equipaments com a la seva gestió i comunicació.		
Accions:	Curt termini	Mitjà termini
Regularitzar les llicències de tots els equipaments de Canovelles.		
Fer el seguiment de la reforma de Can Palots , prevista per a l'estiu de 2025 degut al procés de licitació.		
Resoldre els problemes estructurals de la Biblioteca Frederica Montseny, recollits a la memòria 2023 de l'equipament.		
Treballar per millorar l'organització i ampliar l'equip de la Biblioteca Frederica Montseny amb altres perfils professionals . D'entre aquests, proposem el d'una figura que pugui fer-se càrrec de la sala infantil, actualment sense una persona referent. L'any 2023 han tingut una figura mediadora però cal reforçar-la.		
Orientar i formar el personal del departament de Cultura de l'Ajuntament per tal de poder oferir un servei d' Oficina d'Informació Cultural –vinculat a l'Oficina d'Atenció Ciutadana– a la ciutadania, però també a entitats i col·lectius diversos en temàtiques vinculades a la difusió, creació i a la producció cultural. Aquest servei haurà de tenir un horari, d'atenció, unes funcions i un personal ben definit. Tot i que des del Departament de Cultura ja s'està oferint de manera espontània aquest servei, caldria endreçar-lo i delimitar-lo.		

Reforçar el treball en xarxa , les col·laboracions i intercanvis entre tots els equipaments de Canovelles a través d'una revisió bimensual de les accions que duu a terme cada departament. Seria útil obrir un document compartit on es recullin les propostes susceptibles de col·laboració entre departaments . Per exemple: a l'hora de redactar la nova guia d'Activitats o Serveis per a l'Educació, o bé a l'hora de treballar en la programació de Festa Major.		
--	--	--

Eix 1 (transversal): Gestió i governança de la cultura		
Programa 1.2: Els espais digitals i la comunicació de la cultura a Canovelles		
Com fer arribar als diversos públics de Canovelles les activitats, serveis i recursos al seu abast.		
Accions:	Curt termini	Mitjà termini
Millorar la pàgina web , ordenar i completar la informació de tots els espais digitals dedicats a la cultura, amb contactes, horaris, fitxes tècniques i la informació necessària.		
Creació d'un mapa cultural de Canovelles, online i físic.		
Reforçar, formar i professionalitzar el departament de comunicació de l'Ajuntament de Canovelles, que actualment consta d'una sola persona, incloent-hi perspectiva jove.		
Realitzar un pla de comunicació cultural estratègic i un calendari compartit de continguts amb perspectiva jove i de diversitat cultural , que inclogui també un pla de XXSS, amb un manual clar. Es recomana fer aquest encàrrec a una consultora externa, degut a la càrrega que ja té la responsable de comunicació.		
Establir mecanismes per potenciar la comunicació offline . Caldrà establir mesures per no entrar en contradicció amb criteris de sostenibilitat ecològica.		

Activar una llista de difusió de Cultura Canovelles a Telegram .		
Activar una crida per dur a terme un pòdcast local amb perspectiva cultural que serveixi per comunicar l'activitat cultural de Canovelles, amb l'objectiu de crear comunitat i posar en valor la diversitat, celebrar l'orgull canovellí, i fer participar el jovent, etc. Oferir formació, espai i recursos.		
Seguir aprofitant les possibilitats que ofereix la programació escènica conjunta entre Granollers i Canovelles Escena grAn pel que fa a sumar recursos en gestió i comunicació, i a més dels descomptes útils per a públics diversos.		
Valorar la publicació d'una agenda digital trimestral que contingui tota la programació cultural. Un espai que aglutini tot el que es fa en cultura en un sol lloc, que pugui replicar-se també a Avui Canovelles.		
Realitzar una enquesta de satisfacció anual i recull de propostes culturals per part de la ciutadania. Aquesta proposta es pot dur a terme mitjançant la plataforma Participa311.		

Eix 1 (transversal): Gestió i governança de la cultura

Programa 1.3: La coordinació i el departament de cultura de l'Ajuntament

Garantir una major coordinació interna (entre departaments) i externa (amb la ciutadania i les entitats i associacions del municipi).

Accions:	Curt termini	Mitjà termini
Valorar la possibilitat d' incorporar una figura referent de l'Àrea de Cultura amb capacitat de dedicació completa a l'àmbit cultural, per tal de millorar la coordinació amb tots els agents que intervenen en les funcions del departament.		
Treballar per augmentar els recursos econòmics i humans del Servei de Cultura , per tal de poder engegar accions i millores proposades en aquest Pla de Desenvolupament.		
Realitzar memòries d'activitat anuals havent, prèviament, treballat per trobar la manera de sistematitzar i avaluar la informació de manera clara i eficient amb indicadors qualitius i quantitius. És clau que no suposi un gran sobrecàrrec de feina però permeti portar un registre del que es fa.		
Desenvolupar indicadors culturals quantitius i qualitius . Pel que fa als quantitius, cal tenir en compte que, actualment, les dades d'assistència cultural de què es disposa només mostren assistència i nombre de funcions però no es tenen dades de tipus de públics ni edats, ni una anàlisi detallada per espectacles o espais (ni quantitativa ni qualitativa). S'aconsella tenir com a referència el treball realitzat en el marc dels <u>Cercles de comparació intermunicipal dels serveis cultura</u> promogut per la Diputació de Barcelona (CERC) com a eina que facilita la recollida de dades i promou la comparativa amb altres territoris similars.		

<p>Elaborar plans d'usos d'equipaments clau del municipi com ara el centre de cultura i arts Can Palots i el centre de recursos juvenils El Local, que estiguin alineats amb les recomanacions que fa aquest Pla de Desenvolupament Cultural.</p>		
<p>Fer ús de les subvencions i recursos que ofereix la Diputació de Barcelona, la Generalitat de Catalunya i altres agents en matèria de cultura: s'ofereix assessorament a espais i equipaments patrimonials, suport a la realització de mapes de patrimoni, suport general a projectes culturals, etc.</p>		
<p>Revisar del procediment actual de subvencions. Recomanem que es dugui a terme per concurrència competitiva i incorporant en els criteris de selecció els punts més importants d'aquest Pla de Desenvolupament: afavorir projectes on els joves hi estiguin implicats, projectes col·laboratius amb entitats diverses, etc.</p>		
<p>S'aconsella aprovar aquest Pla de Desenvolupament Cultural al Ple municipal per tal de generar consens entre les diferents forces polítiques i implicar als agents i la ciutadania en la seva implementació.</p>		

Eix 1 (transversal): Gestió i governança de la cultura

Programa 1.4: L'associacionisme com a motor de la cultura canovellina

Acompanyar les associacions i entitats i dotar-les dels recursos necessaris per dur a terme la seva activitat.

Accions:	Curt termini	Mitjà termini
Continuar amb la tasca iniciada amb la Taula d'Entitats Culturals . Realitzar un pla d'objectius a curt i llarg termini, i dur a terme una memòria dels temes tractats i una avaluació continuada.		
Establir un horari específic setmanal i presencial per tal que les associacions puguin resoldre dubtes amb l'Ajuntament. Designar una figura de contacte amb les entitats a qui puguin dirigir-se fàcilment i que els pugui ajudar a resoldre dubtes i a realitzar tràmits administratius propis de la seva activitat.		
Facilitar i donar suport a la posada en marxa de noves associacions, sobretot de joves. Per exemple, amb formació a través d'una jornada als instituts per explicar als joves què és una associació, quin tipus d'associacions hi ha, per què fer-ne una i com es poden posar en marxa.		
Plantejar una campanya de comunicació que posi en valor l'associacionisme i el seu paper en el desenvolupament cultural de Canovelles.		
Celebrar anualment una jornada d'entitats oberta a tota la ciutadania. Aquesta jornada ha de tenir com a objectiu ser capaç de captar la diversitat de Canovelles en tots els sectors (de gènere, de sexualitats, d'edats, d'orígens, etc.), per tant, caldrà haver realitzat un treball previ amb continuïtat.		
Proposar accions amb artistes locals que serveixin per visibilitzar el passat canovellí com a municipi on l'associacionisme i els seus valors són clau. Per exemple, instal·lacions, murals d'art urbà, etc.		
Apostar, en la mesura del possible, per l' augment progressiu dels recursos econòmics i dels recursos humans del departament de Cultura de l'Ajuntament.		

Eix 2 (transversal): Educació i pràctica cultural

Eix 2 (transversal): Educació i pràctica cultural

Programa 2.1: Transvasaments entre educació i cultura

Activar accions per resoldre el fet que la cultura té una presència dèbil a l'escola i a l'institut. No hi ha programes específics amplis, transversals, de llarga durada i amb atenció a públics diversos i disciplines diverses i activar mecanismes per garantir que els nens i joves coneixen el teixit cultural, les entitats i els equipaments de Canovelles (i de Granollers, com ara la Roca Umbert).

Accions:	Curt termini	Mitjà termini
Crear un programa que garanteixi visites i tallers d'artistes a les escoles i instituts , així com a la biblioteca , de manera regular al llarg del curs, amb la possibilitat de desenvolupar projectes a llarg termini.		
Continuar programant sortides presencials de l'aula als equipaments culturals , i afegir-hi també visites d'entitats i associacions culturals a l'aula.		
Fomentar la relació entre l'alumnat i El Local. Organitzar com a mínim una visita a El Local per curs , tenint en compte el temps de treball que implica.		
Participar al programa Anem al Teatre , organitzat per la Diputació de Barcelona i els ajuntaments. Ofereix, en horari escolar, espectacles de teatre, música i dansa per als alumnes d'Educació infantil, Primària, Secundària, Batxillerat i Cicles Formatius. ANEM AL TEATRE		
Continuar treballant en la possibilitat de fer les hores curriculars de serveis a la comunitat de l'ESO per a enfortir el vincle entre cultura i educació , per exemple amb col·laboracions a equipaments com El Local, l'Arxiu Municipal i el Jaciment de Ca l'Estrada.		

<p>Explorar l'assessorament d'Aprenentatge-Servei, una proposta educativa que combina processos d'aprenentatge i de servei a la comunitat en un sol projecte ben articulat en el qual els participants es formen tot treballant sobre necessitats reals de l'entorn amb l'objectiu de millorar-lo.</p> <p>APRENTATGE-SERVEI</p>		
<p>En la línia de l'Aprenentatge-Servei, impulsar accions que vinculin educació, patrimoni, cultura i llengua, com per exemple l'acompanyament a alumnat de Batxillerat que vulgui fer treballs de recerca relacionats amb el patrimoni i la cultura de Canovelles, que després es puguin ampliar amb itineraris patrimonials o bé propostes culturals dutes a terme pel mateix alumnat.</p>		
<p>Continuar teixint vincles entre els centres educatius del municipi i universitats i centres de recerca, similars a la tasca que es duu a terme amb la Fundació Solidaritat de la UB per donar continuïtat als treballs de recerca.</p>		
<p>Continuar amb el programa de pràctiques d'alumnes de l'Institut Bellullà a la Biblioteca Frederica Montseny, molt ben valorat a la memòria 2023 de l'equipament, en tant que reforç de la relació entre els joves i la biblioteca.</p>		

Eix 2 (transversal): Educació i pràctica cultural

Programa 2.2: Desenvolupament de la pràctica cultural

Garantir que tota persona de Canovelles pot desenvolupar-se arísticament i cultural al municipi, des de la infantesa fins a l'edat adulta, i resoldre la manca d'espais de formació amateur i professional, així com també la manca de sales d'assaig i producció ben equipades, i per a diferents disciplines.

Accions:	Curt termini	Mitjà termini
Realitzar un pla de formació cultural amateur , més enllà dels cursos puntuals que es fan a Can Palots.		
Creació d'una oferta d'extraescolars artístiques (de diverses disciplines) amb connexió amb els equipaments culturals i l'agenda municipal, contemplant l'exhibició oberta al públic general.		
Aprofitar la reforma que s'ha de fer a l'última planta de Can Palots per convertir l'espai en una sala de creació i assaig ben dotada, a través d'un procés participatiu.		
Mantenir i ampliar un programa consolidat de convocatòries artístiques, premis i beques per disciplines. Consolidar les propostes existents com ara el Premi Maria Lluïsa Prat i els Premis de Pintura ràpida de Festa Major.		
Valorar la creació d'un certamen de Premis Canovelles que pugui reconèixer la tasca de la ciutadania i d'entitats que han destacat en diverses disciplines culturals i artístiques en l'àmbit local. Referència: NIT DE PREMIS SITGES		
Facilitar la pràctica cultural amateur amb espais de producció i d'assaig per a totes les disciplines (sales per dansa i teatre, tallers d'artistes, bucs d'assaig musical, etc.), o bé buscant col·laboracions amb altres equipaments del municipi o de llocs propers com ara la Roca Umbert, a		

Granollers.		
-------------	--	--

Eix 2 (transversal): Educació i pràctica cultural

Programa 2.3: El Consell d'Infants i el Consell de Joves

Integrar infants i joves a la vida cultural canovellina en tant que públic, creadors i programadors.

Accions:	Curt termini	Mitjà termini
Donar continuïtat al Consell d'Infants i vetllar perquè el recorregut que fan aquests infants no acabi amb la seva participació al Consell. Continuar la tasca iniciada per a la creació d'un Consell d'Adolescents .		
Reactivar el Consell de Joves. Des de l'Ajuntament caldrà estipular quines són les seves bases i objectius, quin és el seu funcionament, quina serà la incidència del Consell en la presa de decisions i amb quina periodicitat es reunirà el grup. El Consell hauria d'estar implicat en l'acció cultural local i tenir llibertat d'acció, i haurà de reflectir la diversitat de nacionalitats de la població actual de Canovelles, ser paritari pel que fa al gènere i incorporar veus LGBTIQ+. És recomanable fer l'exercici d'entendre per què es va dissoldre l'últim Consell de Joves i què es pot fer per millorar-ne el funcionament i garantir la seva continuïtat al llarg del temps. El Local, en tant que centre de la vida jove canovellina, hauria de ser la seu del Consell de Joves.		
Implicar el Consell d'Infants i el Jove en la programació cultural , amb acompanyament i formació continuada.		

Eix 3: Cultura i joventut

Eix 3: Cultura i joventut

Programa 3.1: La participació dels joves a la cultura canovellina

Establir estratègies per tal d'activar la participació cultural dels joves un cop finalitzada l'educació obligatòria. La participació cultural ha de ser aquí entesa en tant que públic, però també en l'organització i programació d'actes culturals.

Accions:	Curt termini	Mitjà termini
Realitzar un projecte com ara el de carnet TCultura , de Terrassa, que ofereix accés gratuït al teatre entre els 18 i els 19 anys entre els joves empadronats al municipi. TCULTURA		
Aquest projecte s'hauria d'acompanyar d'accions que complementin l'experiència i la formació cultural dels joves –més enllà de l'accessibilitat econòmica–, com per exemple trobades amb artistes, la possibilitat de proporcionar material ampliat de propostes artístiques, col·loquis, i altres activitats paral·leles.		
Potenciar la programació cultural a l'aire lliure per afavorir que hi participin els col·lectius que fan més ús d'aquest espai. Per exemple, cinema a la fresca, petites peces de dansa i teatre, circ, concerts, etc.		
Oferir formació en gestió cultural als joves amb l'objectiu final de crear nous col·lectius a qui des de l'Ajuntament se'ls hauria de garantir acompanyament i facilitats de gestió al llarg del període de creació (mínim un any).		
Foment i formació en comunicació cultural per tal que puguin sorgir iniciatives pròpies de difusió.		
Obrir un procés participatiu entre els joves (vinculat a el Consell de Joves i a El Local) per tal de recollir les seves propostes a la programació , similar al que ja s'està duent a terme dins de la programació d'Escena grAn.		

Invertir recursos en la **continuitat de l'espai jove de la Biblioteca Frederica Montseny**, per tal que pugui consolidar-se i dur a terme activitats com per exemple clubs de lectura i trobades amb autors.

Eix 3: Cultura i joventut

Programa 3.2: Un nou impuls a El Local

Consolidar El Local com l'epicentre de la cultura i activitat jove al municipi.

Accions:	Curt termini	Mitjà termini
Activar mecanismes per tal que la relació entre els usuaris i els equips de gestió d'El Local siguin més estables , capaços de mantenir la confiança i els vincles establerts a nivell personal amb independència dels canvis en els equips de gestió. Cal buscar estratègies per tal que la gestió i la presa de decisions siguin més participades, corals i calidoscòpiques. Per exemple, amb la constitució de comissions de programació obertes als joves o amb la reactivació del Consell de joves.		
Crear una agenda estable de cursos, tallers i activitats culturals a El Local, amb un pla de comunicació .		
Dotar d' equips tècnics i materials a El Local per tal de poder ampliar-ne els usos. Per exemple, amb espais més adequats per als tallers de cuina, o material per a poder fer tallers de producció musical.		
Crear una nova imatge d'El Local i dissenyar una programació trimestral amb cursos, tallers i activitats.		
Presentar la nova programació i imatge d'El Local amb una jornada d'activitats festiva i oberta al jovent de Canovelles, amb activitats atractives de caire cultural que convoquin públic com ara concerts, monòlegs d'humor o tallers.		
Vetllar per tal que hi hagi més presència cultural a l'activitat programada a El Local : projeccions de cinema, monòlegs d'humor, pòdcast en directe, concerts de petit format, etc.		

<p>Activar el servei comunitari curricular a El Local. A partir del curs 2024-2025, l'alumnat de tercer i quart d'ESO haurà de fer un 10% de currículum obligatori destinat a serveis a la comunitat, fet que es pot aprofitar per potenciar la relació amb l'equipament, l'alumnat i les escoles i instituts. El servei comunitari a El Local podria anar en la línia de la programació (per exemple, comissariar un cicle de cinema) o bé en la de la gestió de l'espai (per exemple, proporcionar suport en la reserva d'espais).</p>		
<p>Ampliar els horaris d'obertura d'El Local (fins més tard i caps de setmana), amb l'augment de recursos humans que això implica.</p>		

Eix 4: Cultura i diversitat

<p>Eix 4: Cultura i diversitat</p>		
<p>Programa 4.1: Administració i diversitat cultural</p>		
<p>Treballar en la diversitat cultural i la convivència entre cultures durant tot el cicle de vida, i fer-ho posant en valor la cultura catalana com a referent d'identitat.</p>		
<p>Accions:</p>	<p>Curt termini</p>	<p>Mitjà termini I</p>
<p>Oferir formació en diversitat cultural, perspectiva de gènere i LGTBQ+ a l'administració, amb referències de bones pràctiques existents a municipis similars, especialment d'aquelles que són capaces d'articular la diversitat posant al centre la cultura i la llengua catalana com a eix vertebrador de la comunitat.</p>		

<p>Realitzar activitats on les persones amb diversos orígens comparteixin la seva cultura, a les escoles i instituts però també a través de la programació cultural de Canovelles i en tots els espais culturals del municipi. En aquesta línia, es valora positivament la recuperació de la Festa de la Interculturalitat.</p> <p>En la realització d'aquestes activitats, l'administració hauria de facilitar amb acompanyament i suport, si cal, la presència del català.</p>		
<p>Nomenar una persona tècnica que faci la interlocució amb la comunitat LGTBQ+, tal com es proposa des de la taula d'entitats, i amb les comunitats d'orígens diversos.</p>		
<p>Establir objectius a curt i llarg termini en relació a l'administració i la diversitat, que puguin ser avaluats, amb indicadors quantitius i qualitius.</p>		
<p>Iniciar una recerca activa de ciutadans d'orígens diversos i establir mecanismes perquè aquestes persones sàpiguen de quina manera poden associar-se, i realitzar activitats culturals amb el suport de l'Ajuntament. La recerca hauria de traduir-se en un document d'accés per a diferents departaments de l'administració, amb com a mínim un referent per cadascuna de les comunitats existents a Canovelles.</p>		
<p>Iniciar un programa de treball amb un grup reduït de persones referents de comunitats diverses, sempre amb el català com a llengua comú, basat en trobades periòdiques al llarg de, com a mínim, un any amb l'objectiu primer de generar confiança i vincle, i potenciar la creació de nous projectes, col·laboracions o noves associacions a llarg termini.</p>		

Eix 4: Cultura i diversitat

Programa 4.2: Associacionisme i diversitat

Aprofitar que l'associacionisme és l'espai comunitari per excel·lència per tal de treballar la diversitat del municipi. Les primeres onades migratòries són les qui van crear algunes de les associacions que avui són més actives a Canovelles. Cal activar mecanismes perquè la migració d'avui torni a ser un agent actiu de l'associacionisme.

Accions:	Curt termini	Mitjà termini
Fomentar la pràctica associativa i participativa amb diversitat cultural, d'edat, gènere i perspectiva LGTBQ+. Treballar amb les associacions existents perquè siguin proactives a l'hora d'incorporar perfils diversos, amb reconeixement per part de l'administració.		
Vetllar per la diversitat cultural, d'edat, de gènere i LGTBQ+ de la Taula d'Entitats , amb objectius específics a complir i avaluar per part de l'administració, amb els reconeixements oportuns.		
Aprofitar la naturalesa comunitària i gratuïta de la Festa Major per treballar en la participació diversa. Per exemple, abans o després de la Festa Major, fer una mostra participativa de balls (amb tallers i assajos oberts) amb l'objectiu final d'incorporar persones d'origens diversos, especialment infants, a la festa.		
Treballar en la participació en clau de diversitat en dos dels actes centrals i més multitudinaris del calendari festiu de Canovelles: la Festa Major i el Carnaval .		
Celebrar periòdicament actes i jornades en les quals es pensi i es treballi la diversitat cultural a les entitats, en la línia de la jornada d'entitats prevista per al novembre de 2024.		

Eix 4: Cultura i diversitat

Programa 4.3: Programació cultural en clau de diversitat

Garantir que la programació cultural és diversa en clau d'edat, gènere, origen, i perspectiva LGBTQ+, i fer-ho posant al centre la llengua i la cultura catalanes com a eina articuladora.

Accions:	Curt termini	Mitjà termini
Pel que fa a les arts escèniques, el Teatre-Auditori de Can Palots proporciona, mitjançant el programa Escena grAn , una programació amb un bon volum de propostes , variades en estils i disciplines (teatre, música, màgia...) i en públics (amb una bona atenció al públic familiar). Caldria continuar amb aquest programa millorant, això sí, la diversitat cultural de les propostes (següent punt).		
Establir mecanismes per garantir la diversitat en la programació cultural de Canovelles. Cal assegurar que hi hagi creadors d'origen extracomunitari implicats a la programació cultural, així com espectacles que tractin valors com el feminisme o l'ecologisme, i que tinguin missatges integradors, que promoguin la cohesió social. A més, cal facilitar que la llengua amb què s'articulen les propostes en aquest sentit sigui el català.		
Fomentar a través de premis, beques o subvencions la creació d'obres i projectes que fomentin la diversitat temàticament i/o en termes de participació, i garantir-ne l'exhibició en algun dels equipaments culturals de Canovelles.		
Fomentar el treball en mediació dels equipaments de Canovelles, fet que implica fer territori i xarxa, i establir col·laboracions amb escoles i instituts, però també amb entitats no estrictament culturals. Cal que es fomenti la recerca i l' escolta activa per tal de conèixer què passa culturalment a Canovelles més enllà dels equipaments, i què podria passar-hi si es donen les facilitats necessàries.		

Garantir que el pla d'acció anual de la **Biblioteca Frederica Montseny** tingui en compte les estratègies i eixos que es presenten en aquest Pla de Desenvolupament. La Biblioteca Frederica Montseny, de fet, ja duu a terme accions que busquen reforçar la participació en clau jove i culturalment diversa de l'equipament.

Eix 5: Cultura i patrimoni

Eix 5: Cultura i patrimoni

Programa 5.1: El manteniment del patrimoni cultural de Canovelles

Establir mecanismes que vetllin pel manteniment del patrimoni, amb pressupost i la coordinació del departament de territori i patrimoni.

Accions:	Curt termini	Mitjà termini
Valorar la possibilitat de redactar un Pla per a la conservació, la protecció i la difusió del patrimoni cultural de Canovelles que calendaritzi les principals accions i línies a seguir en els propers anys.		
Consolidar el Centre d'Interpretació "La nostra memòria" , que actualment està instal·lat temporalment a Can Palots i que té prevista la seva instal·lació a Ca la Pua.		
Treballar en l' aprovació definitiva del POUM , tenint en compte que aquest haurà de contenir un inventari de patrimoni arquitectònic i arqueològic, i de masies.		

Eix 5: Cultura i patrimoni

Programa 5.2: La comunicació i la difusió del patrimoni cultural de Canovelles

Difondre de manera continuada el patrimoni de Canovelles, un dels grans valors culturals del municipi, dins i fora.

Accions:	Curt termini	Mitjà termini
Elaborar un mapa del patrimoni que situï tots els espais i obres rellevants del municipi. L'Oficina del Patrimoni Cultural (DIBA) dona suport als municipis que volen elaborar un Mapa del Patrimoni Cultural .		
Crear un espai amb les condicions de seguretat adequades per tal de poder mostrar documentació antiga i materials trobats en les intervencions arqueològiques al Centre d'Interpretació de Ca la Piuà, que actualment està en procés.		
Continuar amb accions que vinculin patrimoni i educació com el programa ' Adopta un monument ', de l'Escola Els Quatre Vents. Ampliar-lo a la resta de centres educatius. Una possibilitat seria la d'aprofundir en les accions d'Aprenentatge-Servei, mitjançant activitats de mediació patrimonial en què es treballessin conceptes vinculats amb la cultura tradicional i la llengua. A nivell pràctic, es podria plasmar amb activitats de difusió del patrimoni en què els i les alumnes duguessin a terme treballs de recerca sobre els orígens de Canovelles, dissenyessin itineraris i fessin ells mateixos/es de guies per a explicar-los a les famílies. En aquest sentit hi hauria un doble component: el treball de l'expressió oral en llengua catalana i l'enfortiment del sentiment de pertinença al lloc, tant per part de l'alumnat com per part de les famílies convidades.		
Explorar les subvencions que atorga la Diputació de Barcelona en relació amb el patrimoni. SUBVENCIONS DIBA		

<p>Traçar un pla de publicació de llibres i articles al voltant de temes clau del patrimoni canovellí i continuar apostant per la publicació de llibres que tractin el patrimoni del municipi.</p>		
<p>Establir ponts de diàleg amb universitats i altres centres educatius per promoure l'estudi i recerca al voltant del patrimoni de Canovelles.</p>		

Eix 5: Cultura i patrimoni

Programa 5.3: La comunitat i la memòria

Impulsar projectes col·lectius que deixin testimoni de la història recent de Canovelles, sota els eixos de la joventut, la diversitat cultural i el reforç de la identitat plural del municipi, posant al centre la llengua i la cultura catalanes com a eina d'articulació d'aquests projectes.

Accions:	Curt termini	Mitjà termini
Redefinir les tasques de l'Arxiu Municipal per tal que pugui assumir funcions històriques, i no només administratives, i fomentar la divulgació del patrimoni, treballant de la mà de les escoles, dels joves i del teixit associatiu per donar a conèixer el patrimoni i la memòria històrica i fer-ne noves lectures.		
Establir punts de diàleg entre l'Arxiu i el Centre d'Interpretació 'La nostra memòria, Patrimoni de Canovelles' per a la salvaguarda i difusió del patrimoni.		
Continuar amb la crida a la ciutadania que hi ha ara mateix activa per tal d'aportar fotografies antigues a l'Arxiu, Amb aquesta acció s'inicia un projecte de recuperació, catalogació i difusió de la memòria històrica del municipi.		
Els nous canovellins: treballar en un programa que incorpori el testimoni de les diferents onades migratòries a l'Arxiu Municipal de Canovelles a través d'històries individuals, amb l'objectiu de reforçar el sentiment de pertinença i de posar de relleu el caràcter acollidor de Canovelles. Un exemple a tenir en compte pot ser el Museu de la Immigració de Sant Adrià del Besós , amb projectes desenvolupats al voltant del fet migratori.		
Continuar treballant amb la Taula de Defensa del Patrimoni . Comunicar la seva existència a la ciutadania, i dur registre de les actes de reunions.		

Eix 6: Cultura i territori

Eix 6: Cultura i territori

Programa 6.1: Activar el treball en xarxa i la cooperació intermunicipal

Establir ponts amb altres municipis de la comarca i de fora per tal de compartir recursos i experiències.

Accions:	Curt termini	Mitjà termini
Proposar al Consell Comarcal treballar en un calendari conjunt d'actes culturals per sumar esforços, arribar a més públics i millorar la coordinació i la calendarització d'activitats, amb bases de dades conjuntes.		
Crear produccions conjuntes amb altres municipis de la comarca.		
Proposar sortides periòdiques a equipaments referents clau de territori (per exemple, en clau jove: El Local visita La Paki, a Cardedeu, o el Centre Juvenil Satél·lit, a Montornès del Vallès).		
Buscar agermanaments i intercanvis entre municipis amb cultures que tenen molta presència a Canovelles.		

Eix 6: Cultura i territori

Programa 6.2: La relació amb Granollers

Impulsar projectes en xarxa amb Granollers que estirin del fil d'Escena grAn.

Accions:	Curt termini	Mitjà termini
Continuar amb el programa Escena grAn , que presenta una programació escènica conjunta entre Granollers i Canovelles.		
Tenint en compte la mancança de centres per a la pràctica cultural no professional, activar relacions i possibilitats amb la Fàbrica de Creació Roca Umbert . També visites de les escoles per a conèixer l'espai.		
Donada la proximitat amb Granollers, també es podria dur a terme una acció artística conjunta (per exemple, via el projecte d'art urbà Paret Viva) que suposés una col·laboració entre els ajuntaments i artistes de tots dos municipis.		

4.6 Quadre de resum de l'arquitectura del Pla de Desenvolupament Cultural

Marc estratègic	Reptes	Augmentar la participació en clau jove i de diversitat cultural	
		Enfortir vincles entre educació i cultura	
		Fomentar i reforçar la identitat canovellina en clau positiva	
	Valors	Drets culturals	
		Accés i participació	
		Creativitat i innovació	
		Sostenibilitat	
		Equitat	
		Interseccionalitat	
		Eixos i programes	Eix 1 (transversal): Gestió i governança de la cultura
	Programa 1.2: Els espais digitals i la comunicació de la cultura a Canovelles		
	Programa 1.3: La coordinació i el departament de cultura de l'Ajuntament		
	Programa 1.4: L'associacionisme com a motor de la cultura canovellina		
	Eix 2 (transversal): Educació i pràctica cultural		Programa 2.1: Transvasaments entre educació i cultura
			Programa 2.2: Desenvolupament de la pràctica cultural
			Programa 2.3: El Consell d'Infants i el Consell de Joves
	Eix 3: Cultura i joventut		Programa 3.1: La participació dels joves a la cultura canovellina
			Programa 3.2: Un nou impuls a El Local
	Eix 4: Cultura i diversitat		Programa 4.1: Administració i diversitat cultural
			Programa 4.2: Associacionisme i diversitat
			Programa 4.3: Programació cultural en clau de diversitat
	Eix 5: Cultura i patrimoni		Programa 5.1: El manteniment del patrimoni cultural de Canovelles
			Programa 5.2: La comunicació i la difusió del patrimoni cultural de Canovelles
Programa 5.3: La comunitat i la memòria			
Eix 6: Cultura i territori	Programa 6.1: Activar el treball en xarxa i la cooperació intermunicipal		
	Programa 6.2: La relació amb Granollers		

4.7 Conclusions

El Pla de Desenvolupament Cultural de Canovelles parteix d'una diagnosi que fa palesa quines són **les característiques clau del municipi a tenir en compte**, a grans trets: la gran diversitat cultural dels veïns i veïnes, la capacitat socioeconòmica, amb una renda bruta baixa respecte de la mitjana catalana, i un nivell educatiu també per sota de la mitjana. Alhora, la diagnosi també evidencia que Canovelles és un municipi amb equipaments suficients –algun de molt rellevant–, un teixit associatiu molt potent, una Festa Major molt celebrada i participada, i una història on l'acollida de moviments migratoris ha estat fonamental.

D'aquestes característiques, en deriven els reptes principals, que tenen a veure amb la promoció **d'una identitat canovellina amb connotacions positives**, tot reforçant el sentiment de pertinença al municipi a partir del patrimoni, la història i la cultura, i posant al centre la llengua catalana com a eina articuladora d'aquesta identitat; **l'augment de la participació ciutadana** als actes culturals, amb una mirada oberta als joves i a la diversitat, ja sigui com a públic o en tant que creadors/impulsors de projectes; i, finalment, la necessitat de **reforçar els vincles entre cultura i educació** amb l'objectiu de garantir l'accés a la cultura des de la primera etapa escolar, facilitant la possibilitat de formació i professionalització de la població en l'àmbit cultural amb l'objectiu de reforçar el teixit cultural local.

El propòsit d'aquest pla és establir un marc estratègic amb un horitzó fixat en el 2030 que contribueixi a **enfortir els drets culturals** i a fer ús de **la cultura en tant que eina transformadora i de convivència**, amb capacitat d'apel·lar una ciutadania diversa en tots els sentits, amb una mirada especialment atenta al gènere i sensible als drets de les persones LGTBQ+.

A la proposta d'accions, es tracta sobretot d'articular **una nova mirada envers als serveis i recursos existents**, una millor **coordinació** entre departaments i amb les entitats, associacions i sectors de població al municipi, i la recomanació d'una sèrie de **recursos públics** que poden resultar útils. Per exemple, parlem de teixir **vincles estables amb joves i amb persones d'origens diversos**. A la vegada, cal treballar per establir una **coordinació fluida del servei de cultura** amb altres departaments, amb les entitats i associacions, amb altres ajuntaments i equipaments de la comarca, i **millorar la gestió general** que es fa de la cultura, amb memòries anuals, la realització de plans estratègics de comunicació i la voluntat d'ampliar recursos. Finalment, el Pla de Desenvolupament Cultural assenyala la necessitat d'**invertir en tot allò que té a veure amb la formació i la pràctica cultural**, amb tallers, cursos i locals d'assaig adaptats a totes les disciplines. El teixit d'artistes i creadors locals és essencial si s'aspira a un futur en el qual la cultura tingui un pes rellevant dins del municipi. Alhora, convé que la formació també contempli tot allò que té a veure amb la **gestió cultural**, per tal que, especialment els joves, puguin intervenir en la programació cultural i les decisions de comissariat dels equipaments culturals de Canovelles.

Per tal de portar a terme les accions proposades en aquest pla, seria recomanable abordar la seva implementació, seguint les indicacions de prioritat marcades als programes, identificant els agents i les persones necessaris per dur-los a terme, així com definint els recursos econòmics associats. També és molt recomanable plantejar-se **fer un seguiment i avaluació de les accions** que es van implementant tot fent ús dels indicadors en termes qualitius i quantitius, per tal de detectar en cada moment de la vigència del pla quin és el seu estat de desenvolupament.

5. Annex

Annex 1. Dades complementàries als apartats de diagnosi

Relació de serveis i equipaments culturals a disposició de les entitats de Canovelles

RELACIÓ DE SERVEIS DELS EQUIPAMENTS CULTURALS A DISPOSICIÓ DE LES ENTITATS DE CANOVELLES

CENTRE CULTURAL

- 1 sala d'actes amb escenari de 2,4x7 metres, 50 cadires de plàstic no fixes per a conferències, xerrades i espectacles de petit format, amb capacitat per 50 persones, amb equip de so i llum, un vestuari i dues dutxes.
- 6 sales - tallers amb capacitat entre 6 i 30 persones, amb taules, cadires, pissarra de paret (diferents espais preparats amb: piques per tallers, cuina, torn, fotografia analògica, música, parquet, miralls fixes i mòbils)
- 1 sala d'exposicions, amb sistema de il·luminació, peanes exposidores de diferents alçades, 3 plafons triples mòbils, atrill i rail per penjar quadres.
- 1 sala de reunió amb capacitat per 10 persones.
- Espai de recepció i WC per a usuaris.
- Servei de fotocòpies limitat.
- Servei de telèfon.
- Servei de bústia per a correu postal.
- Ascensor.
- Dotació de material: pissarra de rodes, projector, pantalla, DVD, Vídeo, televisor, radio casset portàtil, càmera de fotos, guillotina, 3 taules de 2 x1 metres, forn de ceràmica, 2 torns, nevera i congelador, focs i forn de cuina, jarapes, miralls per maquillatge, i instruments musicals.
- Horari de consergeria de dilluns a divendres de 16 a 21 h.

EL CAMPANAR

- Sala d'assaig i actuacions amb servei tècnic, amb escenari de 9 x 4'60 metres, 4 metres d'alçada de boca, dotació d'equip de so, llums i barres d'escenotècnia.
- Espai de recepció.
- 250 cadires de plàstic no fixes.
- WC per a públic.
- 2 camerinos amb dutxes i WC.

CENTRE CULTURAL

- 1 sala d'actes amb escenari de 2,4x7 metres, 50 cadires de plàstic no fixes per a conferències, xerrades i espectacles de petit format, amb capacitat per 50 persones, amb equip de so i llum, un vestuari i dues dutxes.
- 6 sales - tallers amb capacitat entre 6 i 30 persones, amb taules, cadires, pissarra de paret (diferents espais preparats amb: piques per tallers, cuina, torn, fotografia analògica, música, parquet, miralls fixes i mòbils)
- 1 sala d'exposicions, amb sistema de il·luminació, peanes exposidores de diferents alçades, 3 plafons triples mòbils, atrill i rail per penjar quadres.
- 1 sala de reunió amb capacitat per 10 persones.
- Espai de recepció i WC per a usuaris.
- Servei de fotocòpies limitat.
- Servei de telèfon.
- Servei de bústia per a correu postal.
- Ascensor.
- Dotació de material: pissarra de rodes, projector, pantalla, DVD, Vídeo, televisor, radio casset portàtil, càmera de fotos, guillotina, 3 taules de 2 x1 metres, forn de ceràmica, 2 torns, nevera i congelador, focs i forn de cuina, jarapes, miralls per maquillatge, i instruments musicals.
- Horari de consergeria de dilluns a divendres de 16 a 21 h.

BIBLIOTECA FEDERICA MONTSENY

- Sala d'actes amb capacitat per a 60 persones, amb microfonia, projector, pantalla i pissarra.
-

Quadre resum de subvencions a entitats culturals tramitades des de Servei de Cultura en el període 2013-2023

PRESSUPOST 13	46.339,39 €
PRESSUPOST 14	48.787,89 €
PRESSUPOST 15	48.184,50 €
PRESSUPOST 16	49.800,00 €
PRESSUPOST 17	49.494,00 €
PRESSUPOST 18	48.650,00 €
PRESSUPOST 19	49.350,00 €
PRESSUPOST 20	19.422,50 €
PRESSUPOST 21	33.440,00 €
PRESSUPOST 22	47.700,00 €
PRESSUPOST 23	47.700,00 €

*La reducció que s'observa als anys 2020-2021 es deu a les afectacions derivades de la COVID.

Dades de l'Oficina de Difusió Artística (ODA), 2021-2022

Taula 1.1. Circuit d'Espectacles de l'Oficina de Difusió Artística 2021-2022

	Funcions		Assistents	
	2021	2022	2021	2022
Canovelles	13	17	1.657	2.223
Mitjana municipis entre 5.000 i 20.000 hab.	13	12	1.348	1.525
Mitjana total municipis que han participat al Circuit	11	19	1.859	2.828

	Funcions/1000 hab.		Assistents/ 1000 hab.	
	2021	2022	2021	2022
Canovelles	1	1	98	133
Mitjana municipis entre 5.000 i 20.000 hab.	1,20	1,10	126,00	142
Mitjana total municipis que han participat al Circuit	0,40	0,60	70,00	96

2021		2022	
Municipis participants de Tram de població	Percentatge municipis participants respecte el total de municipis del tram	Municipis participants de Tram de població	Percentatge municipis participants respecte el total de municipis del tram
51	100,00%	51	100,00%

Font: Oficina de Difusió Artística, Diputació de Barcelona

Annex 2. Documentació de les sessions de treball i entrevistes realitzades.

Dinàmica DAFO a càrrec dels tècnics municipals de l'Àrea de Serveis a les Persones

Data: 18/01/24

I. Fortaleses (intern)

- Bona coordinació amb Granollers, base dades gran, potenciar nivell cultural municipi (l'exemple de l'agenda d'arts escèniques Escena Gran).
- Quantitat d'activitats < poble molt actiu
- Infraestructures
- Equip amb experiència amb bagatge altres serveis, potent
- Estabilitat política que permet tenir directrius més o menys clares
- Alta participació d'entitats + ciutadania
- Entitats referents
- Multiculturalitat (també vista com a debilitat)
- Projecte recuperació memòria oral Canovellina: s'ha implusat un projecte mitjançant el qual diverses persones del municipi aporten la seva història. L'Arxiu Històric es va cremar durant la Guerra Civil i ho van perdre tot.
- Calendari festiu molt arrelat + especialment la Festa Major de Canovelles
- Pla educatiu Entorn: Es tracta d'una suma d'esforços i de recursos que permeten multiplicar l'eficàcia de la intervenció educativa dels diversos agents del territori.
- Bon treball en xarxa entre departaments (tot i que això també s'ha mencionat com a debilitat. No tothom opina el mateix).
- Existeix traspàs de participació entre diferents entitats culturals. És a dir, si una persona entra a formar part de la colla de geganters, és fàcil que s'integri a altres actes-entitats de la vida cultural del municipi.
- Patrimoni cultural: a Canovelles hi ha el Jaciment Arqueològic de Ca l'Estrada, un testimoni d'ocupació humana que ens demostra que la plana vallesana va estar ocupada des de fa més de 7.000 anys.
- Esperança en les generacions futures. Això s'ha comentat en relació a la bona feina que s'està fent des d'educació i, per tant, en l'esperança d'un futur públic.

- Existència d'un orgull canovellí (això també ha sortit com a debilitat, en relació a l'estigma que causa el tractament de Canovelles als mitjans i també al fet que algunes persones diuen que són d'una zona amb més poder adquisitiu).

II. Debilitats (intern)

- Manca de recursos personals i econòmics.
- Manca de formació en:
  - qüestions administratives (per pal·liar l'augment de tasques i requisits administratius)
  - tecnològiques ("molts treballadors tenen resistència al canvi")
  - de diversitat per saber com arribar al màxim de la població.
- Caldria un departament de contractació especialitzat. "Hi ha massa parcel·lació"
- Excés de tramitació administrativa: dificulta qualsevol acció.
- Manca de llicències d'alguns equipaments: caldria regularitzar-los tots. La manca de llicències augmenta qualsevol gestió.
- Manca de protocols d'actuació i, per tant, sensació de desorganització i massa dependència de les relacions personals.
- Calen protocols també en seguretat i urbanisme, capaços de ser flexibles i atendre les necessitats dels projectes culturals ("A canovelles, no podem fer una actuació de trapezi al carrer, i en canvi aquest mateix espectacle pot fer-se sense problemes a Granollers. No hi ha flexibilitat ni empatia, cadascú treballa per les seves competències")
- Calen objectius clars i compartits per tots els departaments.
Es valora positivament la possibilitat de treballar per objectius, amb complicitat i treballar entre departaments. Algunes persones (amb desacords) opinen que l'organització per departaments no funciona perquè és una manera massa compartimentada de fer i que cal treball en xarxa. Per tant, caldrà que estiguin molt clars els lideratges i les responsabilitats de cadascú.
- Cal agendar moments de trobada i treball entre el personal d'un mateix departament (cultura), i entre varis departaments implicats en un projecte. Falten espais de coordinació i treball en xarxa.
- Cal crear Indicadors qualitatiu profunds i quantitatiu. I crear models d'avaluació de projectes i memòries.

Manquen eines d'anàlisi de dades que puguin servir per prendre decisions.

Algunes persones opinen que la rigidesa en horaris dificulta la relació amb entitats i proposen treball per objectius i no amb els criteris actuals. En aquest punt també s'ha parlat de la dificultat que suposa haver de reportar tot el que es fa, i de com això

alenteix la feina, tot i que aquesta qüestió genera conflictes. Per tant, caldria establir una manera àgil de reportar el que es fa, que contempli la feina qualitativa, i no només en termes quantitativus.

- Cal treballar més intensament el vincle entre educació-cultura. Es destaca com funciona el servei d'esports com a model: hi ha monitors, presència regular a les escoles (i no puntual, com en cultura). Cal dinamitzar les escoles de forma regular. Aquest punt també havia sortit com a fortalesa.

III. Oportunitats (extern-futur)

- Creació recent de la taula d'entitats culturals
- Inici del treball amb l'eina "Participa 311" facilitada per la Diputació de Barcelona per treballar processos participatius.
- Creació d'espais d'interpretació i difusió del patrimoni i la història local a partir del ric patrimoni de Canovelles. Això permetria reforçar la identitat canovellina i la cohesió social.
- Treballar en xarxa i per projectes: aquest procés suposa una oportunitat d'estar més atents a les connexions entre departaments i amb les entitats.
- Treballar la diversitat de Canovelles com a valor de cara a la creació d'una agenda cultural.
- La participació en xarxes temàtiques de la Xarxa de ciutats educadores.
- Elaboració, en paral·lel a aquest procés, del PLACI (Pla Local d'Acció Comunitària Inclusiva) amb el suport de la Diputació i la consultora D-CAS.
- Oportunitat sortir del dia a dia i crear conjuntament
- Trobar solució a les mancances
- Proximitat amb Granollers: pot ser vista com a oportunitat. La situació al costat de Granollers ha de generar oportunitats de compartir i coordinar-se. El fet que hi hagi el mateix grup polític, el PSC, al govern dels dos ajuntaments, ho pot facilitar.
- Treballar per aconseguir un pacte que estableixi i defineixi el model de participació en aquest procés, per no generar falses expectatives, com ha passat altres vegades
- Traslladar el contingut d'aquest Pla, un cop estigui finalitzat, per tal que esdevingui una prioritat política.

- Donar valor a la riquesa cultural a partir dels testimonis i les connexions de les persones migrades.
- Treballar amb col·lectius de persones migrades amb un valor comunitari molt més alt que el nostre.

IV. Amenaces (extern-futur)

- No hi ha una participació igualitària, ni activa ni passiva, de la vida cultural i associativa de Canovelles: sempre participen les mateixes persones. En aquest sentit es matisa: si bé és cert que la casa d'Andalusia i d'Extremadura no té relleu generacional i estan "condemnadades a desaparèixer", la segona generació de la gent que les va fundar, que són persones que ja van néixer a Canovelles, formen part d'altres entitats i, en molts dels casos, son les que hi ha al capdavant.
- Falta oferta per part del sector privat.
- Falta de relleu generacional a les entitats.
- Proximitat amb Granollers: amenaça en tant que per a algunes persones és millor (o la oferta és millor a Granollers).
- Estigma que afecta al sentiment pertinença pel que arriba dels mitjans. També és evident que existeix bandalisme a Canovelles i no es vol invisibilitzar això.
- Creació de guetos per part de la població nouvinguda: no hi ha un POUM. / la ciutat s'ha organitzat sense un pla i el 80% de la població (també d'immigració) s'aglutina a la Barriada Nova.
- Problema de l'okupació també percebut com a amenaça.
- Moltes diferències culturals. Es parla de "xoc cultural". En aquest sentit, la diversitat es percep amb temor, com una amenaça, en molts casos.
- Sensació de pèrdua de sentiment de comunitat < molta gent marxa de Canovelles per diversos motius.
- Diferències socioeconòmiques, classisme, nivell pobresa alt en comparació amb la resta de la comarca.
- Nivell d'estudis baix.
- Falta implicació de les famílies en educació o assistència dels menors a espais culturals. Passa sovint que hi ha nens que van sols a X llocs.
- Possibilitat que les noves generacions creixin amb ressentiment per desigualtat / diferències culturals.

- Dificultat de gestió de la immigració.
- Es fa una reflexió sobre la “falta de memòria”: als anys '60 i '70 també va haver-hi una onada migratòria procedent del sud d'Espanya, amb persones que venien a cercar un futur millor per als seus fills i filles. Sembla que no hi hagi perspectiva històrica en aquest sentit. Hi ha certa polèmica en aquest punt perquè es considera que les onades migratòries actuals són diferents, sobretot en quant a volum de persones i a diferències culturals, que són més profundes.

Focus group amb la Taula d'Entitats Culturals - Quines accions o pràctiques poden millorar la participació a la vida cultural de Canovelles?

Data: 20/02/24

Entitats assistents: Chic@s Mil, Colla de Diables de Canovelles, Col·lectiu Joves Intoxicades, Comissió Sant Antoni Abat, Hogar Extremeño de Canovelles, Stantia Cercle Cultural, Puntaires de Canovelles.

I. En clau de ciutadania general

- Crear un consell de ciutat.
- Fer enquestes de participació, satisfacció i recull de propostes a la ciutadania en general.
- Crear un calendari anual amb les activitats organitzades per les entitats i associacions.
- Ampliar la difusió.
- Millorar el diàleg entre educació, cultura, joventut i benestar social.
- Augmentar el pressupost per a les activitats culturals.
- Organitzar més activitats culturals pensades per al públic familiar.
- Treballar en canals de divulgació amb capacitat per arribar a la ciutadania.

II. En clau d'entitats culturals

- Generar més activitats compartides.
- Fer una jornada d'entitats.
- Obrir les activitats de les entitats a la resta de ciutadania. Posar esforç en obrir-se.
- Que l'Ajuntament treballi en l'assessorament a les entitats i que, en general, els posi més facilitats.
- Més transparència pel que fa al criteri a l'hora de repartir subvencions a les entitats.
- Crear un espai/hotel d'entitats que les aplegui totes.
- Que l'Ajuntament treballi en una via més directa per als tràmits que han de fer les entitats.

III. En clau de joves

- Recuperar el Consell de Joves.
- Millora de la comunicació i difusió que es fa per als joves.
- Pensar en una acció anual per cridar l'atenció dels joves i convocar-los.
- Crear accions transversals que reuneixin esport, educació, cultura i joves.
- Crear un espai de comunicació entre les escoles i les entitats.
- Programar sessions de micro obert per a joves.
- Programar concerts de música actual.
- Organitzar xerrades per al públic jove amb temàtiques que siguin del seu interès.

IV. En clau de diversitat (d'origen, d'interessos, de gènere...)

- Fer unes jornades multiculturals.
- Que hi hagi un tècnic que faci d'interlocutor per a la comunitat LGBTI.
- Treballar en la diversitat cultural en positiu.
- Fer servir la gastronomia com a nexa per treballar en la participació de cultures diverses, per exemple amb una mostra de cuina de diverses cultures.
- Fer mostres de balls tradicionals de diverses cultures.

Focus group amb joves d'El Local i el col·lectiu Intoxicades

Data: 12/03/24

El col·lectiu Intoxicades neix d'uns campaments (sortides tipus colònies) que organitzaven els joves d'El Local fa anys. Aquests joves, que feien una mena de voluntariat, es convertien en referents dels més petits i entre ells es creava un vincle que anava més enllà dels campaments. Es trobaven els divendres a El Local, col·laboraven junts a actes de Festa Major i altres festivitats, etc. No estava reglat, era una cosa que passava de manera espontània i El Local era l'espai que els unia. Tot això també està relacionat amb l'existència del Consell de Joves, que es va dissoldre i no ha tornat a constituir-se.

Intoxicades neix cap al 2016-17 amb l'objectiu de revertir l'oci que s'oferia al jovent de Canovelles. Organitzen concerts, vermouths, actes petits. No reben subvenció de l'Ajuntament perquè no estan constituïts com a associació. Més que una assemblea de joves (a Canovelles no n'hi ha) són un grup d'amics implicats en diverses entitats de Canovelles (bastoneres Festa Major...) amb ganes de fer coses.

Problemes amb què s'han trobat. L'última Festa Major van organitzar uns concerts i l'Ajuntament els va contraprogramar amb un macroconcert el mateix dia/hora sense avisar-los abans. Hi ha un problema de coordinació d'actes.

Els preocupa que no hi hagi un relleu generacional. Els preguntem directament si hi ha persones més joves que ells que considerin que podrien continuar amb el llegat d'Intoxicades o similar i diuen que no tenen constància que existeixi aquest relleu.

Què demanen per part de l'Ajuntament?

- Feedback positiu. Que se'ls faciliti la organització d'actes, tenir una via de comunicació eficient, ajuda per comunicar els actes que fan.
- No solapament: El que va passar amb la contraprogramació del concert de Festa Major s'ha repetit també amb la programació del Casal d'Avis reconvertit en centre cívic: van programar un taller de manga per a joves sense tenir en compte que des d'El Local també se n'està fent un.
- Els problemes que tenen no tenen tant a veure amb la falta d'espais (no tenen aquesta sensació) com en la falta de recursos (material, ajuda, comunicació) per dur a terme activitats.

SOBRE SERVEIS / OFERTA CULTURAL EN GENERAL

Van molt poc al teatre o a altres actes d'Escena grAn. Saben que hi ha descomptes per a joves però no hi van perquè poques vegades els interessa la programació. Veurien bé que es comptés amb l'opinió dels joves per programar una part dels espectacles.

Els preguntem què passa amb les persones que necessiten un espai per fer música, per exemple, o que voldrien formar-se en alguna disciplina artística. Existeixen espais/projectes d'aquest tipus? Saben que a Can Palots es fan cursos de piano i de guitarra, però poc més.

A Canovelles no hi ha espais d'oci nocturn. Hi ha un bar que obre fins les 2 de la nit on hi va gent d'uns 40-50 anys.

SOBRE LA RELACIÓ AMB GRANOLLERS / ALTRES MUNICIPIS PROPERS

Preguntem directament per si troben a faltar a Canovelles serveis que sí que hi ha a Granollers, sobretot tenint en compte que està tan a prop i que no cal vehicle per desplaçar-se. No troben res en concret que els falti i diuen que no els suposa un problema anar a Granollers a buscar X servei, tot i que tampoc els ve al cap res en concret.

Valoren molt bé l'escena cultural / associativa de Montornés i en especial al Centre Social Sputnik.

SOBRE EL LOCAL

Diuen que des que es va externalitzar el servei està en hores baixes. Ara es comencen a veure alguns resultats des que la Paula va reactivar-lo fa dos anys, però el seu contracte acaba i això farà que tot el que s'ha aconseguit quedi aturat. Aquesta falta de continuïtat és un problema important.

El bar va tenir una concessió però l'empresa que hi havia no respectava les activitats que organitzava El Local, els preus tampoc s'adeqüaven als joves i l'ambient va canviar. Ara mateix no hi ha bar, però sí que hi ha tota la infraestructura perquè n'hi pugui haver un.

El Local és percebut per molts adolescents com un espai on només hi van persones amb pocs recursos. Hi ha un estigma important que la Paula (Campos) i la resta d'equip intenten combatre, però els costa molt, tot i que quan aconsegueixen que els adolescents hi vagin, aquest estigma queda enrere fàcilment. Una bona manera d'impulsar El Local seria organitzar una festa/jornada de portes obertes amb activitats i propostes variades (recolzat amb una acció comunicativa potent) per aconseguir que els adolescents redescobreixin l'espai i se'l sentin seu.

Proposen dotar El Local de més recursos (més material, més equip, més oferta de tallers) i poder obrir més hores, sobretot el cap de setmana i els vespres/nit.

Els educadors d'El Local van sovint als instituts a parlar sobre el que es fa a El Local però explica que la manera d'apropar-se als instituts és la mateixa de fa 20 anys: amb una taula i un roll-up, i que això no és gaire efectiu. A més a més, hi ha en hores de pati i creu que en aquell moment els joves no tenen ganes d'apropar-s'hi.

Ens expliquen que a l'ESO es farà a partir del setembre un 10% de currículum obligatori destinat a serveis a la comunitat i que seria interessant vincular-ho amb la possibilitat de fer voluntariats a El Local.

ENQUESTA EL LOCAL - INTERESSOS JOVES

Des d'El Local es va fer una enquesta entre adolescents i joves per saber quins interessos tenen i quines activitats els agradaria fer.

Resultats enquesta - Paula Campos (458 respostes)

1. T'agradaria formar part d'El Local?
Sí: 33,4 % (153 persones)
No: 60,9 % (279 persones)
Ja en formo part: 5,7 % (26 persones)

2. Què vols que hi hagi? (el més votat)
  - Futbolí
  - Cinema
  - Excursions
  - Perruqueria
  - Jocs
  - Informàtica
  - Llibres
  - Silenci
  - Més varietat de tallers
  - Playstation
  - Scalextric
  - Activitats aquàtiques (?)
  - Polseres (taller)
  - Zona social
  - Fotografia

3. T'agradaria que El Local tingués una zona social?
Ho desitjo: 14,2 % (65 persones)
Sí: 55,2 % (253 persones)
No ho sé: 28,6 % (131 persones)
No: 2 % (9 persones)

4. Quines activitats/tallers voldries trobar?

Gaming: 46,8 % (212 persones)
Cuina: 44,1 % (202 persones)
Ball (en general): 31,6 % (145 persones)
Hip-hop: 15,3 % (70 persones)
Informàtica: 22,9 % (105 persones)
Grafitis: 26 % (119 persones)
Teatre: 15,3 % (70 persones)

Manga: 12,9 % (59 persones)

DJ: 15,1 % (69 persones)

Altres amb menys vots: Circ (8,1%), taller de percussió (7,4 %), Scalèxtric (11,8%), Xerrades de creixement personal (10%).

5. A on t'agradaria anar d'excursió? (per ordre de vots)

Port Aventura

Tibidabo (de fet hi aniran a l'abril)

Platja

Camp Nou

Illa Fantasia

De colònies

Bosc Urbà

Saló del Còmic

Futbol

Museus

A la natura / muntanya

Karts

CosmoCaixa

6. Resum de l'assemblea feta el 13/10/23 - Què us agradaria trobar a la zona social d'El Local?

Fer una obra de teatre

Cinema

Taller de polseres

Jocs de taula (sobretot Twister)

Karaoke

Origami

Tocar instruments

Concurs de talent

Per Carnaval, un concurs de disfresses

Legó

Ice Hockey

Circuit de karts

Escacs

Decoració finestres

Dards

Futbolí

Guitarra

Cistella de bàsquet

Focus group amb el Consell d'Infants de Canovelles (5è i 6è de primària) - Dinàmica en clau present i futur (què fem / què ens agradaria fer)

Data: 09/04/24

- Què és el que més t'agrada fer quan no estàs a l'escola?
- Quina ha estat l'última vegada que has anat al teatre a Canovelles?
- Quina ha estat l'última vegada que has anat a un concert a Canovelles?
- De totes les coses que passen durant l'any a Canovelles, què és el que més t'agrada?
- Participes a la Festa Major?
- T'agrada llegir?
- Segueixes algun artista a les xarxes? (tens xarxes socials?: per saber si miren tik toks o booktubers)
- Coneixes algun podcast o programa que parli de llibres i de coses culturals?
- Quan vas anar a la biblioteca per última vegada?
- Jugues a videojocs?
- Saps editar vídeos?

EXTRAESCOLARS-FORMACIÓ

- Fas alguna activitat extraescolar?
- Toques algun instrument?
- T'agrada ballar?
- Balles amb els teu amics i amigues?
- T'agradaria fer un taller per aprendre a pintar?
- T'agradaria aprendre a programar videojocs?
- T'agradaria aprendre a fer música amb l'ordinador?
- Si poguessis triar qualsevol cosa, quin taller t'agradaria fer?
- Fas esport?

ESCOLA

- A l'escola, quina activitat artística fas? (instrument, dansa, etc.)
- Has anat amb l'escola a veure alguna obra de teatre o algun concert? Has anat a algun museu? Et va agradar?
- Ha vingut mai un artista a l'escola? T'agradaria?
- Has pensat mai a dedicar-te a alguna activitat artística? (música, teatre...)
- Saps què estudia algú que vol ser actriu?

GENERALS

- Què és el que més t'agrada de Canovelles?
- Quins són els teus llocs preferits de Canovelles?
- Quin és el teu llibre preferit?
- Qui és la teva o el teu cantant preferit?
- Hi ha algun espai a Canovelles on t'agradi especialment anar a jugar?

• Entrevistes

Entrevista amb Yolanda Sánchez, regidora de Cultura i Serveis Socials

Data: 07/02/24

- Quins són els trets culturals distintius de Canovelles? (en què destaca, on hi ha participació, què li agrada/interessa a la gent) / passat històric, patrimoni, tradicions, alguna companyia de teatre < aquí, per exemple, ens han parlat molt bé de la Festa Major pel que fa a la participació.
- Què vol dir ser de Canovelles? (per parlar de la pròpia identitat, de la que reforcen els mitjans, dels valors, de la immigració). / Quins trets de la identitat creus que s'haurien de reforçar i com?
- A l'hora de preparar la programació cultural, quins criteris teniu en compte? (hi ha una posada en comú anual pel que fa a línies, temàtiques, eixos, públics?)
- Què diries que s'està fent bé actualment en matèria de cultura i què trobes a faltar? / falta de relleu generacional, falta de participació en general, diversitat en participació (sempre les mateixes persones a diversos llocs...).
- D'entre les iniciatives i propostes culturals que ha impulsat l'Ajuntament els últims anys: què ha funcionat i què no. I entre les que no, per quins motius intueixes que poden estar fallant?
- Teniu mecanismes per avaluar el funcionament dels diversos actes/programes que dueu a terme?
- Quines accions comunicatives es duen a terme respecte a la programació i iniciatives culturals?
- Quin diagnòstic en feu? Hi ha accions específiques que estiguin funcionant especialment bé/malament?
- Sobre la participació dels joves a la cultura: com valoreu des de l'Ajuntament la seva participació?
- En cas que hi hagi una falta de públic jove és per una qüestió d'interès, de preu, de comunicació?
- Creus que els espais municipals del municipi estan adaptats a necessitats i interessos culturals i d'oci que puguin tenir els joves? (per exemple, un estudi musical, o videojocs)
- Quins canals d'escolta del jovent existeixen?
- Quina diagnosi feu dels espais culturals i associatius de Canovelles?

- Més concretes sobre els espais: En té suficients per l'activitat que s'hi fa i la demanda del públic? Estan en bon estat i ben equipats? Tenen espais d'exhibició i d'assaig apropiats? Quin procediment ha de seguir algú que vol accedir-hi? Es comunica de manera clara quin és l'ús d'aquests espais i qui hi pot accedir?
- Com treballem la coordinació dins del departament i en relació amb altres departaments? Més concret: hi ha reunions periòdiques entre departaments? Quan s'inicia un projecte, es pensa com es pot abordar des dels diferents departaments?
- Es duu a terme alguna acció per continuar formant el personal de l'Ajuntament?

Entrevista amb Cristina Soto, educadora de carrer a La Kl@b - Servei d'Acompanyament Juvenil

Data: 07/02/24

- Previ: no som de Canovelles, què és el que no podem perdre de vista si treballem en un Pla de Desenvolupament Cultural a Canovelles (entorn social, econòmic, territorial)?
- Quins són els trets culturals distintius de Canovelles? (en què destaca, on hi ha participació, què li agrada/interessa a la gent)
- Què vol dir ser de Canovelles? (per parlar de la pròpia identitat, de la que reforcen els mitjans, dels valors, de la immigració). / Quins trets de la identitat creus que s'haurien de reforçar i com?
- Com és el jovent de Canovelles i què detectes que els pot interessar?
- Quines opcions culturals i d'oci té a Canovelles el jovent de 12 a 16 anys? I què passa després dels 16 (als 16 acaba el servei de la Kl@b, què passa dels 16 als 18?)
- Quins diries que són els principals impediments dels joves a l'hora d'accedir a la cultura, ja sigui com a part activa o com a públic?
- Com defineixes el servei que es fa a la Kl@b? Quins són els eixos/necessitats que cobreix el servei? Quina formació/experiència té el personal que conforma el servei?
- Sobre l'accés al servei: hi ha una part de joves que venen derivats d'equip educatiu/serveis socials. Com funciona aquest procés? Quin percentatge de joves hi accedeixen sense venir derivats? (qui són, com hi arriben)
- Quin paper tenen els joves en la presa de decisió d'activitats que feu?
- Com és una setmana a la Kl@b: què esteu fent ara mateix?
- Sobre l'horari d'activitats: per entendre si hi ha forats, què cobreix, etc.
- Quina diagnosi fas del servei: punts forts, punts dèbils, accions que han funcionat molt bé, d'altres que no...

Entrevista amb Marcos López, professor de l'Institut Bellullà de Canovelles

Data: 13/02/24

- Quins són els trets culturals distintius de Canovelles? (en què destaca, on hi ha participació, què li agrada/interessa a la gent)
- Què vol dir ser de Canovelles? (per parlar de la pròpia identitat, de la que reforcen els mitjans, dels valors, de la immigració). / Quins trets de la identitat creus que s'haurien de reforçar i com?
- Com és el jovent de Canovelles i què detectes que els pot interessar? Per què no hi ha prou participació?
- Quines opcions culturals i d'oci té a Canovelles el jovent de 12 a 16 anys?
- Quins diries que són els principals impediments dels joves a l'hora d'accedir a la cultura, ja sigui com a part activa o com a públic?
- Hi ha interès per part dels joves en l'expressió artística? Formació amateur, extraescolars, etc.
- Tindria sentit reforçar la formació amb un to una mica més professionalitzador en camps com ara la música: bucs d'assaig, acompanyament, etc.?
- Hi ha algun programa específic que vinculi cultura i educació?
- Quines activitats culturals es desenvolupen des de l'escola? Hi ha sortides programades? On? (a Can Palots, Local, etc.)
- Artistes i creadors visiten les aules? Creus que això seria oportú?

Entrevista amb Paula Campos, educadora d'El Local

Data: 20/02/24

- Com funciona El Local? Qui hi accedeix, quin perfil de joves hi va? (gènere, procedència) Quin tipus d'activitats feu?
- En quin punt està El Local en relació a fa uns anys?
- Com es comunica l'activitat d'El Local?
- Hi ha relació entre La Kl@b i El Local?
- Què passa quan els joves fan 18 anys? Continuen vinculats?
- Hi hauria interès a fer un nou Consell de Joves?
- Quins temes els interessen i com els podem fer partícips de la programació?

Entrevistes en clau de diversitat cultural amb Fatoumaly Seydi (comunitat senegalesa) i Montse Pubill (Col·lectiu de Dones Gitanes de Canovelles)

Data: 29/04/24

Fatoumaly Seydi

- Quants anys fa que vius a Canovelles? Per què va venir a Canovelles.
- Formes part d'alguna associació o entitat de Canovelles?
- Quina relació tens amb la Kl@b? (perquè la Cristina Soto ens va donar el seu contacte)
-
- Existeix una comunitat senegalesa activa i organitzada a Canovelles? Si és així, quines trobades/activitats feu?
-
- Estàs al dia de l'agenda cultural de Canovelles? (de cursos, teatre, festes populars, etc). Per on t'arriba la informació sobre el que es fa a Canovelles?
- Alguna vegada s'han posat en contacte amb tu o amb algú de la teva comunitat des de l'Ajuntament per proposar-vos fer alguna activitat? Si creu que seria interessant que hi hagués una via de comunicació clara entre l'ajuntament i la comunitat senegalesa.
-
- Si creu que a la comunitat senegalesa li agradaria tenir més presència a Canovelles i de quina manera.
-

- En cas de participar poc a la vida cultural canovellina: per quins motius?
- Si hi ha diferències pel que fa a participació entre persones senegaleses adultes i nascuts a Canovelles.

Montse Pubill

- Has viscut tota la vida a Canovelles? (perquè parli tb de la comunitat gitana a Canovelles)
- Sobre l'Associació Gitana de Canovelles.
- Des de quan existeix l'associació de Dones Gitanes i quina és l'activitat que feu? on us reuniu?
- En Miquel ens va explicar que esteu fent un projecte de teatre (una versió de Bodas de Sangre?). Com va sorgir el projecte? Té continuïtat?
- Creus que les dones gitanes teniu prou presència a Canovelles?
- Què li sembla l'agenda cultural de Canovelles. Si creu que la comunitat gitana hi té interès.
- Participa/en a actes com Festa Major/Carnaval?
- Què creu que falta a Canovelles.

**Entrevista amb Francesc Puigdollers, tècnic especialista en Infància i Joventut
(també antiga persona de referència a El Local)**

Data: 15/05/24

- Quan i com neix El Local
- Al Pla de Joventut s'explica que s'està intentant tornar a constituir el Consell de Joves. És així? En quin punt està? Heu plantejat quin serà el funcionament del Consell?
- Vas estar a El Local en el que molts diuen que va ser el moment d'esplendor de l'equipament. Com expliques el que passava en aquell moment i què es podria fer ara perquè torni a funcionar com abans?
- Pel que fa a la gestió d'El Local, quina seria la millor solució?
- Seria una bona idea, per exemple, presentar un calendari/ programa d'activitats anual amb una gran festa de portes obertes (amb concerts, activitats, etc?)
- Respecte al 10% de currículum obligatori destinat a serveis a la comunitat que s'aplica a partir del curs 2024-2025: tindria sentit presentar un programa de voluntariat a El Local?
- S'ha dut a terme alguna acció per part de l'Ajuntament per tal d'apropar tots aquests col·lectius migrats a la vida cultural Canovellina? Per exemple: s'anuncia d'alguna manera l'inici dels assaigs de Festa Major i el fet que la participació és oberta a tothom? S'explica a les escoles? Se'ls busca activament per participar a assaigs oberts? Es fan sessions informatives a espais com El Local i La Kl@b? Es fa tota aquesta tasca de difusió en varis idiomes?
- A Canovelles hi ha 54 nacionalitats registrades: Es fa algun intent, des de l'Ajuntament, per apropar-se a aquestes comunitats? Teniu detectades persones clau (tipus la Fatoumaly)? Seria una bona idea plantejar reunions i sessions de treball amb "representants" d'aquestes comunitats?
- Hi ha tècnics comunitaris que puguin establir mecanismes de col·laboració amb el departament de cultura?
- En tant que tècnic d'infància i joventut, quina és la teva visió pel que fa a la relació d'infància i joventut amb la cultura? Hi ha alguna acció remarcable per apropar els infants i joves a la cultura?
- Quines accions es fan actualment a les escoles i instituts que tinguin a veure amb la cultura i la participació cultural? Heu tingut o us heu plantejat mai tenir un programa de visites d'artistes i creadors de diverses disciplines a escoles i instituts?

- Sabem que una de les mancances importants de Canovelles és l'oferta de formació cultural i artística: tindria sentit utilitzar l'última planta de Can Palots (pendent de reforma, segons sabem), per fer-hi cursos i tallers artístics?
- I pel que fa al coneixement dels espais i oferta cultural ja existent a Canovelles per part d'infants i joves: es fan o s'han fet mai visites escolars i d'instituts a espais com Can Palots o El Local?
- De quina manera es treballa entre departaments? Hi ha reunions puntuals entre, per exemple, educació i cultura, per treballar plegats?

Entrevista amb José Orive, tècnic referent de patrimoni cultural i història local de Canovelles

Data: 24/05/24

- Quins elements patrimonials té Canovelles? (Els coneixem perquè apareixen al web, però necessito que tu em diguis quins son els més importants o rellevants i per què ho son)
- Quin valor afegit tenen aquests elements; és a dir, què els fa “únicos” i ens ajuden a posar en valor Canovelles ?
- Quina difusió s'està fent actualment d'aquest patrimoni?
- On estan custodiades, a dia d'avui, les col·leccions patrimonials?
- Qui s'encarrega de la gestió i conservació del patrimoni? Hi ha relació amb l'Arxiu?
- Què creus que caldria millorar pel que fa a la gestió i difusió d'aquest patrimoni?
- Tot allò que creguis que cal que tinguem en compte a l'hora de posar en valor el patrimoni de Canovelles al Pla de Desenvolupament Cultural.

Crèdits

El Pla de desenvolupament cultural de Canovelles és una iniciativa de la Regidoria de Cultura de l'Ajuntament de Canovelles que compta amb el suport del Centre d'Estudis i Recursos Culturals de l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona.

El seu desenvolupament ha tingut lloc entre el desembre de 2023 i el setembre de 2024.

Ha participat en l'elaboració d'aquest document:

Ajuntament de Canovelles

Yolanda Sánchez, regidora de Cultura

Montserrat Coll, cap d'àrea dels Serveis Socials

Equip tècnic de Cultura, Educació, Igualtat, Serveis Socials, Acció comunitària, Joventut i Festes

Diputació de Barcelona. Centre d'Estudis i Recursos Culturals (CERC)

Coordinació metodològica, suport tècnic i de continguts:

Laia Gargallo, Cap d'oficina

Aina Roig, Cap de secció tècnica

Guillem Miralles, tècnic programa d'assessorament

Helena Minuesa, tècnica programa d'assessorament

Amb la col·laboració dels serveis tècnics de l'Oficina de Difusió Artística (ODA), de l'Oficina de Patrimoni Cultural (OPC) i de la Gerència de Serveis de Biblioteques.

Coordinació i redacció:

Maria Junyent i Mireia Calafell (La Sullivan)

Un agraïment especial a tot el personal tècnic de l'Ajuntament de Canovelles, grups polítics, entitats i ciutadania que han participat al llarg del procés especialment als integrants del Grup Motor: Montserrat Coll, Sandra Sáez, Miquel Fusté i Sílvia Sanz.

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Cultura

Gerència de Serveis de Cultura

Oficina d'Estudis i Recursos Culturals

Montalegre,7. 08001 Barcelona

Tel. 934 022 565

o.estudisrc@diba.cat

www.diba.cat